

Naročnina znaša mesečno 25 Din. za inozemstvo 40 Din.

Uredništvo:

Liubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon številke 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440

Celje: Kocenova ul. 2. Telefon številke 190.

Rokopis se ne vrača. Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravitelje: Liubljana, Prešernova ul. 54. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Ispravitelj: Liubljana, Prešernova ulica 4. Telefon št. 2492

Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 455

Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. Telefon št. 190

Računi pri pošti št. zavodil: Liubljana št. 11.942; Praha čisko 78.180; Wies Nr. 105.241

Liubljana, 29. novembra. Agrarni protekcionizem je v zadnjem času v nekaterih evropskih državah zavljal nov razmah. Predlogi za povišanje agrarnih carin so bili zadnje dni stavljeni tudi v Nemčiji in Avstriji in ni čudno, da so ti predlogi v agrarnih državah, med katere spada tudi Jugoslavija, povzročili novo vznemirjenje. Da je carinski protekcionizem številnih evropskih držav največja ovira za sanacijo evropskega gospodarstva, so uvideli že mnogi ugledni in uvideni evropski politiki, toda doslej njihova stremjenja niso prinesla še nikakega sadu.

Sredi akcije Društva narodov za sklenitev dveletnega carinskega premirja zasluži novi val agrarnega protekcionizma tem večjo pozornost. Res je sicer, da je evropsko kmetijstvo v težki krizi, toda povišanje agrarnih carin ni pravo sredstvo za omiljenje te krize. Agrarna carinska zaščita povzroča povsod povečanje agrarne produkcije in s tem zmanjšanje prodajne možnosti za presežke agrarnih izdelkov, kar ima končno za posledico ponovno nazadovanje cen na svetovnem trgu in s tem poostreje obstoječe krize in potrebo po novih še večjih agrarnih carinah. Ta circulus vitiosus mora dovesti evropsko gospodarstvo do nezadržnih razmer.

Na drugi strani pa so zopet agrarne države prisiljene zapirati se proti uvozu industrijskih izdelkov, da omejijo uvoz v enakem razmerju, kakor jim je onemogočen izvoz agrarnih proizvodov, in da ustvarijo zaposlenje za vse one, ki se ne morejo več preživljati od kmetijstva. Povečanje industrijske produkcije v agrarnih državah pa je zopet udarec za industrijske države, ki s svojim agrarnim protekcionizmom silijo agrarne države k industrializaciji.

Taka razmotrivanja se nam vsiljujejo, ko čitamo v avstrijskih listih obsežne razprave o agrarnem programu Schobrove vlade, ki bo te dni predložila avstrijskemu parlamentu v zakonodajnem novem povišane agrarne carine. Ta predlog se na eni strani nanaša na avtonomno povišanje carine na žito od sedanjih pogodbinih dveh šilingov kar na osem šilingov; dalje vsebuje program vlade povišanje dodatne carine na moko od pet na osem šilingov in povišanje minimalne teže za carine prost uvoz svinj od 110 na 125 do 135 kg. Da bi se še preko teh predlogov ustvarile težkoče uvozu žita in moke, predlaga vlada, da se k carini na žito uvede še izravnan pristojbina, ki je potrebna, da se cena pšenice v notranjosti države dvigne na 46 šilingov ali 368 Din za stot. dočim se giblje pri nas cena baški pšenice izpod 200 Din; na drugi strani pa predlaga vlada uvedbo prisilnega mljetja domače pšenice v gotovem razmerju z uvoženo pšenico in prisilno mešanje domače moke z uvoženo moko.

Za uvedbo teh povišanih carin bodo seveda potrebna nova pogajanja z Madžarsko in Jugoslavijo, ker so carine na pšenico, moko in svinje vezane v pogodbah s tema dvema državama. Ker sta ti dve državi morali že lani v dodatnih konvencijah pristati na povišanje carin na moko, žito in živino, se bosta sedaj gotovo branili do skrajnih meja, ali pa bosta pristali na višje carine le pod pogojem pristanka Avstrije na višje jugoslovenske in madžarske industrijske carine, čemur pa se bodo gotovo uprli avstrijski industrijci, ki so doslej še vedno morali plačati račun za agrarne.

V tem pogledu je zlasti značilen pojem dunajske Bodencreditanstalt, ki jo je spravila v grob propadajoča in življenja nezmožna avstrijska industrija, in to v času, ko je avstrijska agrarna produkcija v neprestanem dvigu. V zadnjih 10 letih se je n. pr. povečala v Avstriji produkcija pri pšenici za 104 odst., pri rži za 94 odst., pri ječmenu za 133 odst., pri ovsu za 109 odst., pri fižolu za 85 odst., pri grahu za 173 odst., pri sladkorni pesi pa za 500 odst. Dočim je Avstrija l. 1919 uvozila še 385 milijonov litrov mleka, je letos navzlic znatnemu povečanju konsumna že aktivna v zunanji trgovini z mlekom, maslom in sirom. Iz Slovenije smo še pred leti izvažali v Avstrijo velike količine mleka in masla, danes je tak izvoz povsem onemogočen. Izvažali smo tudi mnogo prašičev, kar je po zvišanju avstrijske carine na lahke prašiče povsem prestalo. Tudi izvoz ostale živine je zaradi visokih carin padel na minimum.

Ogromno zmanjšanje uvoza pšenice, mlečnih proizvodov in živine pa ni morda povzročilo zbolšanje avstrijske trgovinske bilance. Nasprotno trgovinska bilanca Avstrije izkazuje dalje ogromno pasivnost, ker je nač izvoz avstrijskih industrijskih izdelkov zaradi agrarne protekcionistične politike naložen na vedno večje ovire v drugih državah in ker so se produkcijski stroški tamonijske industrije zaradi podražitve življenjskih potrebščin in mezd znatno povečali.

Razmere v Avstriji sami nam kažejo,

Mogočen odmev zagrebske deklaracije

Pomen v notranji in zunanji politiki - Navdušen odziv Splita in drugih mest na zagrebsko vabilo

Beograd, 29. novembra. M. Velika Jugoslovenska manifestacija, ki se je vršila večeraj v zagrebskem mestnem zastopstvu, je izzvala odobravanje v vseh krogih, ki žele dobro naši državi. Ta manifestacija bo tem bolj pomembna, ker se nam nenaklonjeni del inozemstva ne bo mogel več sklicevati na Hrvate kot one, ki baie ne bi hoteli sedanje jugoslovenske države. Na ta način je ta zlohotna kampanja z izjavo zagrebskega mestnega zastopstva definitivno desavuirana.

Predvsem je treba poudariti, da se je Zagreb odločno postavil ob bok monarhiji in dinastiji in da so oni, ki so podali to izjavo, sprejeto soglasno, naglašali, da je Zagreb dejansko jugoslovenski, kakor je bil v preteklosti. Izredno važno je tudi, da je zagrebsko mestno zastopstvo odločno nastopilo proti rovarstvu frankovske emigracije v inozemstvu.

Zagrebska izjava ima svoj notranje-političen in zunanje-političen pomen. V notranje-političnem oziru znači lep korak naprej v razvoju pomirjenja in popuščanja napetosti, v zunanje-političnem oziru pa je odločen memento vsem, ki računajo na oslabilitev naše države spricho gotovih notranjih problemov. V tem smislu so to izjavo pozdravili v vseh delih našega naroda zelo pristrčno in z odobravanjem.

Socijalno zavarovanje in gospodarstvo

Konferenca gospodarskih zbornic v Zagrebu - Priprave za revizijo socijalne zakonodaje

Zagreb, 29. novembra. Na v tujakšnji Zbornici za TOI se je vršila danes anketa gospodarskih institucij in organizacij o reviziji našega socijalnega zakonodajstva. Prisostvovali so posvetovanju predstavniki skoro vseh gospodarskih zbornic in držav, delegati gospodarskih organizacij in SUZOR. Anketo je vodil predsednik zagrebske Zbornice za TOI dr. Vrbanić. Referat o reviziji socijalnega zakonodajstva je imel dr. Kovač, ki je poudarjal, da kaže socijalna organizacija pri nas mnoge prednosti in primeri z drugimi državami; te prednosti se imajo obdržati tudi v bodoče. Predlagano je bilo med drugim, da se v večjih centrih, zlasti v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani, otvorijo pa-

Zagreb, 29. novembra. Po večerašnjem sklope zagrebskega mestnega zastopstva, da se odpošlje dne 16. decembra zagrebsko zastopstvo na manifestacijski poklon Ni. Vel. kralju, je poslala zagrebska občina takoj brzojavne pozdrave vsem mestom v Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji ter jih pozvala, da se tudi ona priključijo temu poklonu. Pozvanih je bilo 31 mest in to 22 iz Hrvatske in Slavonije ter 9 iz Dalmacije. Že tekom današnjega dne so nekatera mesta, kakor Split, Vinkovci, Belovar, Krapi-na in Koprivnica, brzojavno odgovorila, da sodelujejo pri tej manifestaciji.

Split, 29. novembra n. Mestni načelnik je prejel danes vabilo zagrebskega mestnega načelnika, da se pridruži zagrebski deputaciji, ki se pokloni 16. decembra Ni. Vel. kralju v Beogradu. Splitki župan dr. Rakić je takoj brzojavno odgovoril: »Mesto Split pozdravlja z navdušenjem vabilo in se bo iz vsega srca pridružil rodoljubnemu sklope mestnega zastopstva zagrebskega Splita je srečen, da je glavno mesto Hrvatske pokazalo svojo staro hrvatsko in jugoslovensko zavednost in ljubezen za obče dobro skupne domovine. Mesto Split pošlje posebno odposlanstvo in bo organiziralo skupen odhod zastopnikov vsih dalmatinskih mest.

ralelne ambulance, ker morajo delavci prehoditi dan na dan silno dolgo pota, ko prihajajo na zdravniške vizite. Komisar SUZOR inž. Carmelutti je izjavil, da je prejel nalog sodelovati v komisiji, ki se bo bavila z reorganizacijo zakona o zavarovanju delavcev; v roku enega tedna bodo že završena pripravljana dela. Načrt dopolnilnega zakona o zavarovanju delavcev bo poslan zbornicam, da se o njem izjavijo. To delo prav za prav ne bo nikak nov zakon, temveč le novelizacija starega. Končno je predsednik dr. Vrbanić dejal, da bodo vsi predlogi, stavljeni na današnji anketi, sprejeti v elaborat komisije, ki se pošlje ministrstvu socijalne politike.

Akcija za skupno svetovno prodajo žita

Poratek naših delegatov iz Budimpešte - Čaka se na odločitev Rumunije - Možnost svetovnega žitnega kartela

Beograd, 29. novembra. p. V Beograd se je vrnila iz Budimpešte naša delegacija, ki je odpotovala tja na inicijativo madžarskega trgovinskega delegata v Beogradu, da bi skupno z madžarskimi izvozniki ustvarila možnost koncentracije izvoza žita iz Rumunije, Madžarske in Jugoslavije. Eden izmed glavnih udeležencev, predsednik Udruga izvoznikov šičarević je izjavil o posvetovanjih v Budimpešti, da so se vršila dva dni v zavodu za pospeševanje zunanje trgovine. Rumuni se posvetovanju niso udeležili, bržkone iz političnih razlogov. Udeležba Rumunov v tej zadevi pa je neobhodno potrebna, ako se hoče doseči sistematična koncentracija izvoza žita, zlasti koruze in pšenice, ker izvažja Rumunija mnogo več kakor Jugoslavija in Madžarska skupaj. Rumunija izvažja na leto 250-300 tisoč vagonov, Jugoslavija 100.000, Madžarska 50.000 vagonov in Bolgarska okoli 20.000 vagonov. Definitivni

sklepi v Budimpešti niso bili sprejeti, ker se čaka na pristane Rumunov. Pri pogajanjih je šlo pred vsem za to, kako bi se odstranile ovire, ki so nastale zaradi kaotične konkurence in ki so dovedle tako daleč, da se je v Amsterdamu prodajala evropska koruza po 210 Din. dočim se je ameriška prodajala v Newyorku po 250 Din. Ako bi med glavnimi tremi izvoznimi državami prišlo do sporazuma o skupnem izvozu, bi se mogli potem novo formiranega centra doseči drugačni pogoji za zaščito prodaje poljedelskih proizvodov, zlasti koruze. Treba bi se bilo sporazumeti samo s štirimi večjimi izvoznimi tvrdkami v Argentini in postali bi gospodarji na svetovnem trgu. Glede na izvoz pšenice prihajata v poštev tudi Češkoslovaška in Avstrija, ki sta v zadnjih letih zelo napredovali v razvoju svojega poljedelstva.

Proslava 1. decembra na Sušaku

Sušak, 29. nov. AA. Letos bodo na Sušaku na posebno svečan način proslavili državni praznik 1. decembra. Mestni načelnik Smokvina je izdal proglas na meščane s pozivom, da razobesimo državne zastave in da v soboto zvečer razsvetlijo okna svojih hiš. Sušak, ki je že doslej prav svečano praznoval 1. decembra, naj ga letos še posebno svečano proslavi. V nedeljo bodo v vseh cerkvah svečana cerkevna opravila. Zvečer priredi sokolsko društvo »Sušak-Reka« zabavo s plesom. Podobno do proslavili 1. decembra v ostalih krajih hrvatskega Primorja, na kvamerskih otokih in v Gorskem kotaru.

Seja Narodne banke

Beograd, 29. novembra. AA. Danes dopoldne je bila seja glavnega upravnega odbora Narodne banke. Predsedoval ji je guverner Ignat Bajloni. Na seji so razpravljali samo o tekočih bančnih poslih.

Povratek dr. Korošca v Beograd

Beograd, 29. novembra. AA. Danes dopoldne se je vrnil v Beograd s svojega potovanja po Dravski banovini minister za žume in rudnike dr. Anton Korošec.

kam vodi pretirana protekcionistična politika. Avstrijskemu kmetijstvu je sicer koristila, toda le na škodo ostalega gospodarstva. Evropo pa je protekcionizem potisnil v svojem razvoju za desetletje nazaj, kajti čim bolj se razvija ta protekcionizem, tem težje bo za Evropo najti izhod iz mreže carinskih barjer, ki so in ostanejo največja ovira za gospodarski razvoj.

Zagrebske svečanosti

Beograd, 29. nov. p. Iz Beograda je nočjo odpotovalo okoli 500 dijakov skupno s celokupnim akademskim pevskim zborom »Obilice« na proslavo Jugoslovenske akademске čitalnice v Zagrebu, ki razvije v nedeljo svoj prapor. Z njimi potuje tudi več znanih univerzitetnih profesorjev ter godba kraljeve garde. Iz Skoplja je od potovalo na proslavo v Zagreb kakih 100 dijakov. Enako število jih pripisje iz Subotice, dočim jih pripelje posebni vlak iz Ljubljane nad 300.

Deputacija mornarjev v Beogradu

Beograd, 29. novembra. AA. Danes je posetila ministra za trgovino in industrijo Jurja Demetrovića deputacija mornarjev s Sušaka in iz Splita. Deputacija se je oglasila tudi v predsedstvu vlade in pri ministru za socijalno politiko in narodno zdravje. Mornarji so predložili gg. ministrom spomenico, v kateri prosijo, naj bi vlada pričela reševati razna aktualna pomorska vprašanja. Deputacija se je zahvalila za pravkar obelodanjene konvencije, za tem so mornarji predlagali, da se sestavi mešana komisija iz zastopnikov brodolastnikov in mornarjev pod predsedstvom predstavnikov oblasti. Komisija naj bi proučila možnost materialnega in moralnega izboljšanja položaja mornarjev, ki se da urediti deloma zakonodainim putem s primernimi pravilniki in uredbami, po drugi strani pa s primernimi direktnimi pomočmi med zainteresiranimi brodolastniki in mornarji.

Obračun nemške vlade s Hugenbergom

Razprava o predlogu zakona „proti zasuznjenju nemškega naroda“ - Nemčija bo nadaljevala politiko sporazuma in izmirjenja

Berlin, 29. nov. sg. Na dnevnem redu današnje seje nemške zbornice je bila kot odina točka razprava o zakonu proti zasuznjenju nemškega naroda, ter o predlogih nemških nacionalcev in narodnih socialistov, ki so za ljudsko glasovanje predlagali drug termin in ne 22. december.

Čeprav je bila odločitev zbornice, da bo odklonila zakon, že skoraj gotova stvar, se je vršila današnja seja v znamenju velikega političnega dne. Tribune za občinstvo in za novinarje so bile natrpano polne. Tudi v diplomatski loži je bilo mnogo zastopnikov tujih držav. Na vladnih klopek je bila zbrana vsa nemška vlada z državnim kancelarjem Franken-Müllerjem na čelu.

Takoj po otvoritvi seje je povzel besedo zunanji minister

dr. Curtius, ki je prvič v svojstvu zunanjega ministra nastopil pred poslansko zbornico. Curtius je pojasnil stališče vlade, ki je za odklonitev predloga nemških nacionalcev in je izjavil, da je ta zakonski načrt naperjen proti državni avtoriteti. Nemčija ni nikoli priznala enostranske

krivde na svetovni vojni, kakor jo je proglasila versailleska mirova pogodba. Opetovano so nemške vlade opozorile na to krivico v posebnih svečanih izjavah in govornik je soglašal z vsemi izjavami. Resnica o vojni odgovornosti bo morala priti prej ali slej na dan.

Ze dejstva, da je vlada proti plebiscitu se ne more sklepati, da je večina parlamenta in nemškega naroda mnenja, da je Nemčija odgovorna za vojno. Glede točke zakonskega načrta desničarjev, ki zahteva

odklonitev Youngovega načrta

je Curtius pripomnil, da lahko govori o Youngovem načrtu le z gotovimi rezervami. Ako nemška vlada ne soglašja s plebiscitom, ni s tem še rečeno, da popolnoma odobrava Youngov načrt. Vlada se zaveda bremen, ki teže Nemčijo, vendar je treba po drugi strani priznati, da sloni Youngov načrt na novih političnih osnovah in da pomeni v primerih z Dawesovim načrtom znatno olajšave za nemški narod. Gotove založne pravice upniških sil bodo ostale še dalje, vendar bo po Youngovem načrtu odpadla vsaka nadaljna mednarodna kontrola nad nemško upravo in gospodarstvom. Nadalje je s tem načrtom izvedena popolna izpraznitev Porenja in to brez nadzorstva. V svojih nadaljnjih izjavanjih je Curtius govoril o § 4 plebiscitnega zakonskega osnutka, ki predlaga hude kazni za ministre in njihove opolnomočence. Ta naragraf je vrhunc demagogije.

Negov govor in govori zastopnikov vladnih strank so podčrtali voljo večine zbornice, da se bo nadaljevala zunanja politika, ki jo je inavguriral pokojni zunanji minister dr. Stresemann v začrtnem pravcu. Dr. Curtius je nato sporočil, da vlada iz notranje in zunanje-političnih vzrokov se

more odgoditi roka ljudskega glasovanja. Obširno je nato zunanji minister debatiral Z voditeljem nacionalcev Hugenbergom, kateromu je stavil več vprašanj, in sicer med drugimi naslednje: »Kake garancije imate za svojo ugotovitev, da bodo države upnice po odklonitvi Youngovega načrta pripravljene, pričeti prihodnje leto nova pogajanja? Po vaših smernicah hočete voditi zunanjo politiko, ki stremi za tem, da se medsebojno izbrišejo vojni dolgovi. Vi pričakujete, da bodo vse države prisiljene nastopiti to pot. Ali nam hočete povedati, katere politične korake imate pri otvoritvi te poti v vidiku? Vi hočete politično sodelovanje v Nemčiji pričeti s programom velikega političnega dela. Ali ste pripravljeni predložiti program, ki ne bo obstojal samo iz gesel? Vi odklanjate, po sprejemu Youngovega načrta sodelovati z drugimi strankami, ker meščanske stranke s svoje strani odklanjajo vsako koalicijo z vami.

Zunanji minister je nato obrazložil stališče, katerega se je doslej držala državna vlada v zunanji politiki. Ta politika ni bila politika ponižaneza premaganca. Nemčija zaradi svojih mnogoštevilnih porazov ni izgubila svojega ponosa. Politika, ki jo predlagate, je dejal zunanji minister Hugenbergu,

ni heroična, nego herostratska. Heroično je bilo življenje in delovanje pokojnega dr. Stresemanna, ki se je boril s smrtjo za ceno osvobodjenja Porenja. Ministra so večkrat motili medklici in smeh z desnice. Končno pa je žel močno odobravanje od vladnih strank.

Poslanec Esser (centrum) je v imenu vladnih strank podal izjavo, v kateri se veči da se namerava s predloženim zakonom umčiti rezultate nemške znanje politike. Voditelj gospodarske stranke prof. Brecht je kritiziral dejstvo, da se prvi oče zakonskega načrta skriva pred zbornico ter je nato utemeljeval, zakaj je gospodarska stranka proti ljudskemu glasovanju.

Nemško-nacionalni poslanec Oberhofren se je v bistvu samo pritoževal zaradi teorija in dozdevnih kršitev zakona po vladni Metternich, je dejal, je bil prava sirota napram Severingu. Govornik je izjavil, da mu je ljubša Dawesova kriza nego Youngova.

Narodnega socialistas Ferderja je moral predsednik klicati k redu, ker je dejal, da je kazen prisilnega dela, ki je določena v paragrafu 4, za pristaše politike izpolnjevanja, še premišla. Take politike treba obestiti. Nemški nacionalce baron Freitag Lohringhoven je odobral to izjavo, kar je povzročilo precejšnjo pozornost.

Komunist Eckert je dejal, da bodo pristaši njegove stranke dne 22. decembra delali špalir, da bodo videli, kdo ho rlasoval za Hugenberga. Zastopnik krščansko-nacionalnih kmetov je izjavil, da politika izpolnjevanja reparacijskih obveznosti nemškemu narodu od sedaj še ni vrinesla, nobenih olajšav. Razprava v odhodu je bila nato odklonjena ter je bilo druzo čitanje zakona po peturni razpravi odgodeno na jutri.

Debata o nazadovanju prebivalstva Francije

Ostra borba za zakon o socialnem zavarovanju - Predlogi za omejitvev nazadovanja prebivalstva

Pariz, 29. novembra. s. Zbornica je v pretekli noči razpravljala o proračunu ministristva za delo. V razpravi je šlo predvsem za zakon o socialnem zavarovanju ki za brani vlada. Ta zakon so v zadnjem času ostro napadali listi desnice in mnogi konservativni poslanci.

Do sedaj so govorili samo poslanci levičarskih strank. Radikalni poslanec Lambert se je zelo obirno bavil s problemom prebivalstva. Število prebivalstva Francije, ki je leta 1926. znašalo 40.743.671, se je napram letu 1911. znižalo za 2.200.000 duš.

Nekateri kraji Francije so izgubili do 19 odstotkov svojega prebivalstva. V Franciji pride na kvadratni kilometer 72 oseb, v Nemčiji 153, v Italiji 128 in na Japonskem 144 oseb. Unrlnjlost je znašala v Franciji 165 ‰. Ds se odpravilo ti nedostatki, je Lambert zahteval natančno ureditev in nadzorstvo prireliškega vprašanja ter asimilacijo tujcev po vzoru Zedinjenih držav. Ustanovitve ireidentističnih celic se ne sme trpeti na noben način. V Franciji je danes že več popolnoma poljskih in italijanskih vasi.

Sovjetski poslanik - organizator umorov

Na povelje poslanika Ustinova je bilo umorjenih 7 grških nezanesljivih komunistov

Atene, 29. novembra. r. Kakor znano, je nedavno iz Aten pobegnil sovjetski poslanik Ustinov. Njegov beg se spravlja v zvezo s tatvino važnih dokumentov in voluhstvom. Sedaj se se pojavila tudi senzacionalna odkritja, ki potrjujejo, da je iz sovjetskega poslanstva bilo izdano povelje za umor grškega komuniste Nikole Kardamakia, inkasanta »American Express Comp.«

Leta 1924. bi imel Kardamakiu prenesti poldrug milijon drahem v neko banko. Ko je odšel iz prostorov American Express Company, je izgubil brez sledu. Dva meseca kasneje so našli na morski obali blizu mesta Volosa truplo neznanega človeka, zavito v vrečo obraz pokojnika je bil ves razrezan z nožem, tako, da niso mogli ugotoviti njegove identitete. Po petih letih, letos meseca oktobra, se je pojavil v komunističnem listu »Risospastis«, ki izhaja v Atenah. članek s prozornimi namigavanji, na podlagi katerih je policija sklenjela, da se ponovno prične baviti z izginotjem Kardamakia. Posledica nove preiskave je bila aretacija dveh šoferjev bratov Kohalis voditeljev krajevne komunistične celice v Volosu.

Brata Kohalis sta na zaslišanju po dolgem tajanju priznala, da sta ubila Nikolo Karda-

makia na povelje sovjetskega poslanika Ustinova. Ko je Nikola Kardamakiu prevzel poldrug milijon drahem iz ameriške banke, je izročil ta denar komunistični stranki, ker so mu obljubili možnost bega v Moskvo. Denar, ki je bil na ta način ukraden, je omogočil grški komunistični stranki razvoj obširne akcije. Kardamakiju pa se ni posrečilo pobegniti v Moskvo, ker je grška policija strogo nadzirala prihod in odhod vsake sovjetske ladje. Nesrečnega Kardamakija so vodili iz enega skrivališča v drugega, dokler ni izjavil, da se bo sam prostovoljno javil policiji ter ji vse priznal.

S to izjavo je podpisal svojo smrtno obsodbo, ker je Ustinov takoj izdal povelje, naj Kardamakija usmrte. To povelje je bilo točno izvršeno.

Diplomatično delovanje Ustinova ni bilo omejeno samo na umor Kardamakija, eden izmed najbližjih Ustinovih ljudi, Grk Anastasiu, je ubil po poslanikovem povelju še šest oseb, ki so iz gotovih razlogov postali nevarni za boljševike. Ti umori so bili izvršeni v mali vili v diplomatskem okraju. Verjetno je, da je tudi Anastasiu prišel v nemilost, ker je Ustinov izdal povelje, naj se tudi z njim likvidira.

Glasbena Matica v Nancyju

Le dopis našega poročevalca o bivanju Glasbene Matice v Nancyju smo mogli včeraj posneti le poročilo o sijajno uspelem koncertu. Ostala del dopisa pričakujemo danes.

Nancy, 26. novembra

Doslej je bilo vreme Matičarjem zelo mlilo. Cim so prišli kostran Karavank, pa na vsen potu v Monakovem, Strasbourgu in tukaj v Nancyju je bilo vreme lepo, jasno suho, le danes proti večeru je začelo malo pršeti, a je upanje, da se vreme kmalu zopet popravi. Dopoldne so si Matičarji ogledali mesto, ki je po svoji legi, površini in dispoiciji zelo lepo. Leži na valovitem terenu, tako da vodi česte polagoma, komaj za spoznanje gor in dol. Krasni center mesta je trg poljskega kralja Stanislava, ki je v času svojega kraljevanja storil mnogo dobrega za Alzacio-Loreno, takrat provinco poljskega kraljevstva. Zato je v sredi tega ogromnega trga velik spomenik kralja Stanislava. Na vseh štirih straneh trga stoji lepe monumentalne stavbe, med temi »Hotel de la Ville«, sedež župana in magistrata. Od trga se stekajo radialno česte na vse strani. Trg je obdan z velikimi, umetniško izdelano železno in bogato pozlačeno ograjo, ki ima na vhodih cest impozantne portale. Nancy ima še mnogo drugih lepih zanimivosti, posebno arhitektonsko zanimivih starinskih in modernih stav. Kolikor je bilo tekom dopoldneva mogoče, so si Matičarji ogledali mesto v skupinah. Opolndne so imeli v koncertni dvorani »Poirel« kratko vajo za nastop. Tedaj so tudi zvedeli ponosno vest, da je dvorana, ki ima samih sedežev precej preko tisoč, že razprodana.

Popoldne ob 4. je deputacia Glasbene Matice, spremljana od članov alzacio-lorenskega zbora in organizacije bojevnikov — obo organizacij se vseskozi skrbno zanima za Matico in sta ves čas zvesto ob strani gostom — posetila direktiji obeh tukajšnjih listov »L'Est republicain« in »L'Eclair d'Est«.

Direktorja obeh listov in razširjenih vzhodno-francoskih dnevnikov sta pozdravila srečno misel Glasbene Matice, da se je nepotila v Francijo na umetniško turnejo, da tudi s tem ojači prijateljske vezi med oboima državama. Oba sta naglašala, da sta rada stavlja svoje liste v službo dobre ideje in propagirala koncert Matičarjev, za katerih obisk se zahvaljujeta.

Posebno prijazen in topel je bil obisk pri dnevniku »Eclair d'Est«, ki se je razvil v pravo recepcijo. Direktor lista in njegova tajnica, podpirana obo od gg. urednikov, sta ponudila gostom častni samopajec, s katerim je direktor lista napil dobremu uspehu današnjega koncerta in še enkrat zagotovil, da list z vsemi simpatijami spremlja vse faze te turnee in posebno obisk Matice v Nancyju, o katerem je svoje bralce obširno obvestil. Zastopnika »Jutra«, ki spremlja Matico na turneji kot pevec in poročevalec in je bil tudi v deputaciji, so potem direktor in tovariši uredniki še posebno pozdravili in naprosili, naj izrazi bralcem tovariškega »Jutra« v Ljubljani pozdrave in simpatije, kar je zastopnik »Jutra« rad prevzel in s tem sporoča te pozdrave direktiji, urednikom in bralcem »Jutra«.

Po teh obiskih se je podala deputacija v »Hotel de la Ville«, sedež mestne municipalitete, kjer se je med tem zbral ves Matičin zbor, da se pokloni županu mesta Nancyja.

Matični zbor in odbora obeh organizacij pokroviteljic so se grupirali v veliki sprejemni dvorani, okrašeni s krasnimi slikarskimi in arhitektonskimi umetninami, nakar je, svečano najavljen, vstopil mestni župan Malval, spremljan od vseh občinskih odbornikov. Predsednik alzacioškega zbora Goulin je predstavil županu zbor in njegove voditelje, nakar je župan Malval v daljšem govoru izrazil svoje veselje nad obiskom znamenitega pevskega zbora iz Jugoslavije, kar je tem bolj veselo, ker prihaja kot nositelj umetnosti, pa tudi kot interpret prijateljstva, ki spaja obe državi, Jugoslavijo in Francijo. Nadalje je župan prejel goste, naj poneso mestu Ljubljani in prebivalstvu bratske pozdrave župana in mesta Nancyja. Profesor dr. Pretnar je poudaril, da ga je ljubljanski župan pooblastil in prosil, naj ponese bratske pozdrave temu lepemu mestu. Prepričan je, da bo ta obisk Matičarjev, ki ima namen, da poneso slovensko in jugoslovensko pesem in prijateljsko Francijo, tudi prispeval k ojačenju prijateljskih odnosov. Glasbena Matica je srečna, da more koncentrirati v tem odličnem mestu, komčno se je govornik zahvalil županu in mestnemu prebivalstvu za vse izkazane ljubeznivosti in za presrečne pozdrave.

Predsednik Glasbene Matice dr. Ravnhar je po kratkem zahvalnem govoru izročil županu Malvalu v spomin dva lepo v usnje vezana albuma s slikami z lirskih slavnosti in najpomembnejšimi slikami Ljubljane.

Župan Malval je bil vidno veselo presenečen nad ljubezavno pozornostjo ter je izročil pevskemu zboru Glasbene Matice častno medaljo mesta Nancyja, ki jo je prevzel predsednik Matice. Na prošnjo župana je zbor še zapel slovensko narodno pesem, ki so jo župan in občinski odborniki sprejeli z navdušenim aplavzom, nakar so se Matičarji in njihovi spremljevalci iskreno poslovlili in odšli na svoja stavanja, da se pripravilo na koncert. — P.

Novi usneli koncerti

Reims, 29. novembra. Koncerta v Merlebachu in Amutzu sta imela veličasten uspeh in so prisostvovala velike množice. Tudi včerajšnji tukajšnji koncert je imel prav dober obisk in zelo velike uspehe. Poslušalci so trenetno aplavdirali in je moral zbor več tok ponoviti.

Največji zrakoplov sveta „R 100“

Novi zrakoplov bo lahko letel neprenehoma 10.000 milj daleč in ima prostora za 150 oseb

London, 29. novembra. o. Ministrstvo za zrakoplovstvo je pravkar prevzelo dograjeni vlezrakoplov »R 100«, ki bo letel veliko hitreje, kakor zrakoplov »R 101«. Zrakoplov »R 100« bo kuril svoje stroje s petrolejem, ki je veliko lažji, kakor težko olje, ki ga rabi »R 101«. Stroji zrakoplova »R 100« bodo razpolagali s 4200 konjskimi silami, namram 2340 konj. silam, ki gonijo zrakoplov »R 101«. Zrakoplov »R 100« ima 6 Rollsroyce-ovod strojev.

Inženjerji napovedujejo, da bo razvijal je nastala strahovita panika. V strahu pred nadaljnimi eksplozijami so bolniki skakali skozi okna, pri čemer se jih je mnogo smrtno ponesele. Nastopilo je takoj vojaštvo, ki je rešilo ostale bolnike iz gorečega poslopja ter jih spravilo na varno. Zoper letalca, ki je brzokone, po nepredvidnosti zakrivil to grozno nesrečo, je uvedena preiskava.

Letalska bomba razbila bolnišnico

Bomba, ki jo je izgubilo po nesreči vojaško letalo, je porušila bolnišnico in ubila 20 bolnikov

Hongkong, 29. novembra. Nenavada nesreča se je pripetila včeraj popoldne v tukajšnji bolnici. Neko vojaško letalo, ki se je vračalo z bojišča, je med poletom nad mestom slučajno izgubilo eno bombo. Bomba je padla na bolnico in povzročila strašno razdejanje. Ves levi del bolnice je razneslo, okrog 20 bolnikov, večinoma težkih, je bilo ubitih. Med bolniki v ostalem delu bolnice

»R 100« 80 milj hitrosti na uro in da bo znal njegov akcijski radij 4000 milj. Zrakoplov bo nosil s seboj 51.000 kg goriva. Brez potnikov in z zmerno hitrostjo bo letel lahko do 10.000 milj daleč, ne da bi obnovil zalogo goriva. »R 100« bo vzletel lahko 150 oseb, ki bodo nastanjene v prostorih tik pred sredino zrakoplova. V gornjih dveh krovih zrakoplova bodo spalnice za 100 potnikov. Nižje pa je nameščena veranda in jedilnica za 50 oseb.

V NEDELJO OB 8. ZVEČER V HOTELU „UNIONU“

NOVINARSKI KONCERT

NA KONCERTU NASTOPIJO ORKESTRALNO DRUŠTVO GLASBENE MATICE, SLOVENSKI VOKALNI KVINTET, PEVSKA DRUŠTVA »LJUBLJANA«, »LJUBLJANSKI ZVON« IN »SLAVEC« TER DIJAŠKI ZBOR I. DRŽAVNE GIMNAZIJE.

PO KONCERTU V VSEH DVORANAH UNIONA DRUŽABNI VEČER S PLESOM

VSTOPNICE IN PROGRAMI SE DOBE DANES VES DAN V MATIČNI KNJIGARNI NA KONGRESNEM TRGU, JUTRI PA OD 10. — 12. DOPOLDNE IN OD 6. ZVEČER NAPREJ V »UNIONU« PRED VHODOM V DVORANO.

Seja PAB

Beograd, 29. nov. AA. Izvršni odbor Privilegirane agrarne banke je imel včeraj sejo pod predsedstvom dr. Bogdana Markovića. Prisotni so bili člani upravnega odbora minister pravde dr. Milan Srškić, minister poljedelstva dr. Oto Frangeš, podguverner Narodne banke Andrija Radović in generalni direktor Državne hipotekarne banke Vojin Gjurčić. Na seji so razpravljali o prošnjah za dolgoročna posojila. Mnoge prošnje so bile ugodno rešene.

Predsednik Orlovske zveze v Beogradu

Zagreb, 29. novembra. r. »Hrvatska Strazac« poroča, da je prisel v Beograd predsednik Orlovske zveze v Ljubljani g. dr. Žitko.

Imenovanja v agrarni službi

Beograd, 29. novembra. AA. Minister poljedelstva je postavil pri sreskem načelstvu v Ljubljani za agrarno zvanjence Mileno Faganel, zvanjence agrarnega urada v Ljubljani; pri sreskem načelstvu v Ljubljani za agrarnega pristava v 8/I. Matijo Brutića, pisarja agrarnega urada v Ljubljani; pri sreskem načelstvu v Ljubljani za pripravnico v 4/III Ido Cerarjevo, pripravnico agrarnega urada v Ljubljani; pri sreskem načelstvu v Mariboru za pripravnico v 4/III Marijo Kos, pripravnico agrarnega urada v Mariboru.

Zaključna pogajanja za sestavo čl. vlade

Praga, 29. novembra. h. Ministrski predsednik Udržal je tudi danes nadaljeval svoja pogajanja s strankami, ki pa so vztrajale pri svojih dosedanjih zahtevah glede števila portfeljev. Računa se s tem, da vlada ne bo sestavljena pred torkom.

Demisija rumunskega notranjega ministra?

Bukarešta, 29. novembra. g. Notranji minister Vajda je baje zaradi svojega slabega zdravstvenega stanja dobil enomesni dopust ter bo odšel na lečenje na Dunaj. Posle notranjega ministra bo začasno vodil ministrski predsednik Maniu. »Curentul« javlja, da je Vajdin odhod na dopust samo preteza in da se Vajda ne bo več vrnil na svoje mesto, ker je sorodnik novega člana recentskega sveta, kakor je bil bivši finančni minister Popovici, ki je moral iz istega vzroka odstopiti.

Mussolini priporoča fašistom odkritosrčnost

Rim, 29. novembra. o. Na sinočni seji italijanskega parlamenta je ministrski predsednik Mussolini naznanil zbornico razne izpremembe, ki so se izvršile v parlamentarnih počitnicah v vladni sestavi. Mussolini je ob tej priliki naglasil, da obsoja neumestne hvale in da želi, naj bodo parlamentarne razprave odkritosrčne in v fašističnem duhu. Zbornica je pozdravila izjavo Mussolinija z velikim odobravanjem.

Ko je ploskanje prenehalo, je predsednik zbornice sporočil imena novih članov parlamentarnih komisij in izid glasovanja volitev novega podpredsednika zbornice. Za podpredsednika zbornice, za njenega kvestorja in tajnika so bili izvoljeni poslanci Bodrero, Dudan in Pellizzari. Potem, ko je odobrila zbornica sprememitev v zakon cele vrste vladnih dekretov, je pričela razpravljati o zakonskem načrtu glede varstva cestne imovine in prometa z vozniimi sredstvi.

Pomembna obletnica v Prekmurju

Dolnja Lendava, 29. novembra.

Dan 29. novembra t. l. je za zgodovino našega Prekmurja, zlasti pa njegovega vzhodnega dela, važnega, zgodovinskega pomena. Tega dne so pred desetimi leti Madžari, ki se nikakor niso mogli sprijazniti z izgubo Slovenske krajine, kjer so mogli nad našim ljudstvom gospodariti po svoji mihi volji, z nepričakovanim napadom vdri na naše ozemlje ter zasedli Dol. Lendavo, ki je tvorila v tedanji dobi važno strateško postojanko. Na ta način so hoteli postaviti javnost pred dovršeno dejstvo ter novo stanje izkoristiti v svoj prilog. Ali naša vojska, ki je v onih težkih dneh kipenja in grabeljivega seganja neprijateljev po našem ozemlju s tolikim pogumom in toliko požrtvovalnostjo vršila svojo plemenito obrambno nalogo, se je tudi tu z uspehom vrgla na vsiljivega tujca, ga v kratkem času pregnala iz Dol. Lendave in ga potisnila čez bližnjo državno mejo.

Čeprav je šla ta obletnica skromno in brez posebne proslave mimo nas, je vendar le pomembna, ker je hrabri čin naše vojske preprečil nakane Madžarov in odprl tudi vzhodnemu delu našega Prekmurja pot do mirnega razvoja v okrilju naše narodne države. (AA.)

Po dolgih tednih najdeno truplo ponesrečenca

Ljubljana, 29. novembra.

Dne 2. oktobra letos se je utopil v Mestnem logu poleg Viča 52letni upokojeni žetevničar Jože Klobučar, stanujoč na Glincah na Tržaški cesti št. 40. Imenovan je šel omenjenega dne dopoldne do posestnice Marjete Zalaznikove na Viču št. 84, ki mu je posodila voz in konja, da si navozi iz Loga domov drv. Klobučar pa se iz Mestnega loga ni več vrnil. Ker posestnica tudi še naslednji dan ni videla svojega konja in voza, je odšla na Vič na stražnico ter izrazila svojo bojazan, da se je imenovanemu morda kaj pripetilo. Njena sumnja se je izkazala kot upravičena, kajti dan pozneje je našel posestnik in gostilničar Ivan Robežnik kakih 50 m proč od Stalcarjevega mostu v narasli vodi Malega grabna voza, poleg pa poginulega konja. Klobučarja pa ni bilo nikjer. Njegovo truplo so iskali nad 4 tedne, vendar ga niso mogli najti. Tudi se ni vedelo, kako se je nesreča pripetila, a se je domnevalo, da je vozil konja nevarjeni Klobučar domov že v mraku, pri čemer je konj zašel v vodo, Klobučar sam pa, ki ga je hotel rešiti, je enako postal žrtev narasle vode, ki ga je odplavila. Klobučarjeva soproga je naprosila več ljudi, da so iskali brezdomno utopjenega moža. Ti so se trudili skoro sleherni dan, vendar brez uspeha.

Sele danes pa je Klobučarjevo truplo vendarle našel delavec Janez Lunar in sicer v precej globoki kotli Malega grabna, poleg naselja Bonifacije, Klobučarjevo truplo je ugledal med rogovi, stoječe pokonci tako, da mu je voda segala do prsi. Lunar je takoj alarmiral stanovalce bližnjih hiš, s pomočjo katerih je spravil truplo okoli 12.30 na breg. Na mesto je prišla popoldne policijska komisija, ki sta jo tvorila zdravnik dr. Avramovič ter nadzornik g. Podreberski. Truplo tragično preminulega Klobučarja, ki je bil na Viču poznan in spoštovan mož, so prepeljali v mrtvašnico na viško pokopališče, kjer ga bodo pokopali jutri popoldne.

V spanju umorjen

Žalostni sledovi šmarnice — Zverinski zločin v Žikarcih pri Sv. Barbari v Slov. goricah

Maribor, 29. novembra

Usodepolna šmarnica, ki je rodila med našim ljudstvom v Slovenskih goricah že toliko zla in gorja, je nedvomno tudi glavni vzrok rodbinske tragedije, ki se je odigrala pred kratkim v Žikarcih pri Sv. Barbari in ima naravnost bestialno obeležje.

Pošestnika Ignacij in Liza Zorčič sta stopila, šele februarja lanskega leta v zakon. Mož je bil vdan pijači in zato je prav kmalu prišlo v zakonu do nesporazumljeni. Prepri pa so postali še bolj pogosti, ko je prvorojenček po rojstvu umrl. Mož je postal vedno bolj surov, tako da je bila njegova žena neprestano v strahu. Skratka, iz zakona je postal pravi pekel. Dne 16. novembra je prišel Ignacij Zorčič zopet vinjen domov z dne pri so. sedu. Pretel je ženi in jo zmerjal, tako da je prestrašena zbežala k sosedu. Mož pa je tudi v odsotnosti žene razsajal dalje in razbijal pohištvo. V zibelki ležale, komaj 5 tednov staro drugo dete Zorčičevo, je pričelo mlo plakati. Na njegov plač se je mati vrnila, da mu da lesti. Našla je moža na skrini. Med obema je moralo vsekaror priti vnovič do hudega spora, ki je končal s tragičnim izidom. Razariena Liza je namreč pobrala odlomljeno nogo od stola in pričela z njo z vso silo mahati po glavi svoega vinjenega moža, da se je razpočila lobanja in so se možu vsili možgani iz glave...

Po strašnem delanju je Liza Zorčič nasitila otroka, skuhalo tudi sebi večerjo, pomila in pospravila posodo, nato pa odšla k sosedu, kjer je hladnokrvno izjavila:

»Zdaj bo mir, ker sem ga že sama napravila!« ter se zopet vrnila domov. Vlegla se je mirno v postelj in zaspa spanje pravičnega. Zjutraj si je skuhalo zajtrk, pospravila sobo in nakrmila živino, kakor da se ne bi nič pripetilo v hiši.

Za strašni dogodek pa so med tem že zvedeli orožniki pri Sv. Barbari. Obvestili jih je namreč Zorčičev sosed, ki je bil zjutraj na njegovem domu in našel Zorčiča v mlaki krvi — mrtvega. Orožniki so Lizo seveda takoj aretirali. Pri zaslišanju je izjavila, da je nogo od stola, s katero je ubila svojega moža, sežgala zjutraj pri kuhanju zajtrka. Toda orožniki ji sploh niso verjeli, da bi izvršila svoje dejanje s stolovo nogo in imeli so prav. Pred hlevom so namreč kmalu našli še vso okrvavljeno os od pluznih kolic, ki je bila tudi polna človeških las. Pokazali so jo takoj Lizi, ki je res nato priznala, da je umorila svojega moža s to oslo, ki jo je baje našla na dvorišču.

Vsa znamenja pa kažejo, da je Zorčičeva pobrala usodno os že pred prihodom v sobo k možu, ki je naibž vinjen zaspal na skrini, nakar je žena spečega umorila. Malo verjetno je namreč, da bi se upala nad bdečega moža, pred katerim je usodnega večera še zbežala.

Zorčičev, je bila izročena v zapore sodišča pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. S seboj je odnesla tudi svoje 5 tednov staro dete, ki se le vsem, ki so srečevali eskorto na poti proti Sv. Lenartu, zasmililo v srce. Nedožni otroček mora namreč trpeti za grehe svojih staršev.

Ljubljanske mestne zadeve

Ljubljana, 29. novembra

Magistratni gremij je na nocojšnji seji razpravljal o raznih tekočih zadevah. Dovolil je elektro-inštalacijsko koncesijo g. Odiriku Berzodacu, odklonil pa prošnjo Frana Grada za avtobusne vožnje Matijini trg—Sv. Kriz in prošnjo Frana Goloba za prodajo mesnih izdelkov z vozikom tudi predmestju.

Gremij je dalje dovolil kredit 2800 Din za popravo in oskrbovanje grobov Adamiča in Landra, dr. Kreka in drugih zaslužnih mož na ljubljanskem pokopališču. Oblastnemu šolskemu inspektorju v p. g. Josipu Westru se dovoli refundacija 6% obligacijskega mestnega posojila, ravnanju g. Volcu prodala neke parcele. Najemina Delavske zbornice za palačo na Miklošičevi cesti se določijo na letnih 232.000 Din. Glede regulacije Knezove, odnosno Gledališke ulice se zadevni predlog sedanjih lastnikov za zamenjavo sveta (vrt Tomazičevih dedičev) odkloni in se uvede razlastitveno postopanje. Prošnja Aloma Company za postavitev dveh kioskov na svetu pred Narodnim domom se odstavi z dnevnega reda.

Gremij je nato razpravljal o vlogi najemnice kopališča v mestni hiši na Ahaciljevi cesti glede določite najemnine za l. 1929, 1930, in 1931. Sklenjeno je bilo, da se najemnina za leto 1929. določi na 1200, za 1930 na 6000 in za l. 1931. na 12.000 Din. Pritožba Josipa Mačka glede kršitve najemniške pogodbe za kopališče ob Ljubljani od strani občine se je odklonila. Glede prošnje Narodne galerije za povrnitev stroškov, nastalih pri popravilih Jakopičevega paviljona, je gremij dovolil znesek 3000 Din. ker je občina prispevala k popravilom že 6.900 Din.

Daljša razprava se je razvila o načrtu društva Zoo za ureditev zoološkega vrta v Tiivolju. Načrt je prav lep. Razprava se je odložila, ker je treba proučiti finančni efekt in so se izrazili od nekaterih članov gremija pomisleki, češ, da bi živali razširjale po okolici neprijeten smrad. Za napravo hodnika pred neko hišo v Gorupovi ulici je bil dovoljen kredit 4360 dinarjev.

Gremij je nato razpravljal in odobril 14 novih stavbnih dovoljenj. Nanašajo se večinoma na razne adaptacije obstoječih stvbi. Odobena pa so bila tudi stavbna dovoljenja za nove hiše: Ivanu Miklu v Cimpermanovi ulici za enonadstropno hišo, Antonu Brolihu za pritlično hišo ob Cesti v Rakovo Jelšo in Franu Novljanu za enonadstropno hišo ob Poljanski cesti, dale Slovenki banki adaptacija I. nadstropja hiše na Krekovem trgu. Splošni zavarovalni družbi »Jugoslavija« je bila dovoljena adaptacija pritličja v nekdanji Tavčarjevi adaptacija J. Gosposvetki cesti. Tam se bo otvorila lekarna. Gremij je končno odobrili 18 uporabnih dovoljenj za novo zgrajene stavbe.

Končno je gremij sklenil, da se dajo društvu »Atena« na razpolago prostori v Prečni ulici, kjer je bila svoječasno mestna zastavljalnica, da se tam otvori kuhinja za dijakine.

Samo ostra britviča jamči za prezbibno britje.

Britvice Gillette imajo izredno fino rezilo in so zato zanesljive in trpežne. Založite se pravočasno z njimi!

Tihotapstvo saharina

Tržič, 29. novembra.

Naša orožniška postaja je imela zopet srečo, da je prišla in izročila roki pravice dva nevarna tička, ki se dela bojita in rajši tihotapita saharino. To sta mlada moža G. in M. iz Gorici, ki sta prodajala sladko robo nekam dol v Vodicah, odkoder je šla dalje po svetu. Zaslišana pri orožnikih sta lepo priznala, koliko škateni sta prinesla čez mejo in koliko sta prejela denarja. Mislijo smo, da je tihotapstvo, kakor je vse kazalo, v zadnjem času pojenjalo, pa kakor pričča zopet ta primer, se je ponovno pojavilo. Naše orožništvo je pa na svojem mestu in prej ali slej polovi take državnemu denarju nevarne tiče in jih pošlje za dalje časa na varno. Ljudstvo bi morali poučiti, da se ne izplača tihotapiti, ker prej ali slej doleti vsakega tihotapca žig in plačilo.

Dijaški izgredi v Belgiji in na Grškem

Pariz, 29. nov. AA. »Havase poroča« in Genta, da je prišla 500 dijakov krenilo po glavnih ulicah in manifestiralo proti popolni flamizaciji vseučilišča. Policija je začela posredovati in je preprečila upade. Za tem so manifestirali po istih ulicah v velikem številu flamski dijaki, ki so nosili žolte zastave.

Pariz, 29. nov. AA. »Havase poroča« in Aten, da je tamojšnja policija zavzela vse učilišče in odstranila študente, ki so se nahajali v zgradbi. Štoci je prišlo ponovno do spopada med policijo in dijaki. Ranjeni so bili štirje orožniki in en dijak. Policija je prišla 13 študentov in vzpostavila red.

Ogenj vpepelil pet parnikov

Boston, 29. novembra. o. V Nantasketbeachu je velikanski požar popolnoma vpepelil pet parnikov po 1000 ton. Nastala škoda se ceni na 7 milijona dolarjev.

Angleške aneksije na južnem tečaju

Washington, 29. nov. AA. Pred letom dni je prisel v Washington nota angleške vlade, v kateri zahteva glede na Byrdove raziskave okoli južnega tečaja površino v izmeri 5 milijonov oralov zemlje, da jo proglasi za del angleškega ozemlja. Vlada Zedinjenih držav na to noto do zdaj ni odgovorila. Včeraj pa je izročila nota, v kateri suho ugotavlja, da je prejela angleško noto. Iz tako stiliziranega odgovora izhaja zedinjenih držav, da odklanja o tem vprašanju vsakršno diskusijo. »Newyork Herald« poroča, da je bila po dolgih študijah ugotovljena osnovna za angleške zahteve glede antarktičnega kontinenta.

Dva roparska napada na vlak

Bukarešta, 29. novembra. g. V Rumuniji sta se v zadnjem času dogodila dva smela roparska napada na železniške vlake. Med postajama Cucinsul Mare in Dumbravo so trije maskirani in oboroženi roparji vdri v priljažni voz brzovlaka Cernovice-Bukarešta. Ranili so manipulantu in enega železniškega uradnika, ju zvezali ter popolnoma izropali priljažni voz.

Preden je brzovlak dospel v Dumbravo, so izginili roparji in z njim vsa priljažna in poštne paketi. Pri postaji Brazu v bližini Ploesti so neznanj storilci izropali voz tovornega vlaka, v katerem so bile galoše. Ob progi so našli prazne zaboje, galoše pa so izginile. Policiji in orožništvu se dose-daj še ni posrečilo izslediti napadalcev.

Korupcija na Japonskem

Tokio, 29. novembra. o. Japonski naučni minister Kobashi je demisijsiral, ker so mu očitali razne skandale in korupcije. Kobashi je izjavil, da je nedolžen in da hoče s svojo demisijo dokazati in omogočiti vladi nepristransko preiskavo v tej zadevi. Za novega naučnega ministra je bil imenovan bivši voditelj japonske stranke Seizennosono, Tanaka.

Krvava bitka med zločinci in policijo

Singapur, 29. novembra. o. Sinoči je prišlo med policijo in neko tolpo zločincev do krvavega boja, v katerem je bilo ranjenih dvest oseb. Končno se je posrečilo policiji zasesti hišo, kjer so se skrivali razbojniki in aretirati vso tolpo.

Naši kraji in ljudje

Zadnja pot dr. Firbasa

Maribor, 29. novembra. Danes ob 3. popoldne se je iz kapelice na mestnem pokopališču na Pobrežju, kjer je ležal pokojni starosta mariborskih Slovencev notar dr. Firbas na mrtvaškem odru, vršil njegov pogrebni spreved do rodbinske grobnice, kjer je legel blagi pokojnik, ki smo ga še pred nekaj meseci videli korakati kakor mladenci po ulicah, k večnemu počitku poleg svoje hčerke

Pante, svojega sina Stanka in poleg svoje vnukinje Danice. Za krsto, ki so jo pokrivali venci odveznikov, tovarišev in prijateljev, je šla razven sorodnikov in znancev velika množica odličnih Mariborčanov ter zastopnikov mesta in oblasti. Ob odprtem grobu mu je spregovoril v slovo v imenu Notarske zbornice kot dolgoletnemu njenemu zaslužnemu članu ter najboljšemu in najiskrenejšemu prijatelju z. notar ASIČ. Poudarjal je, da je pokojni z. dr. Firbas bil mož neumornega dela, ki nikdar v življenju ni maral počitka in ki se je dolgo upiral smrti. Vedno ga je držala velika ljubezen do stanu, skrajna korektnost, kolegljalnost in najpopolnejša požrtvovalnost za rodbino.

Slovo od mrtvega pilota

Maribor, 29. novembra. Danes popoldne so Mariborčani spremlili na zadnji poti prvo žrtev letalske nesreče pilota Müllerja na kolodvor, odkoder bo prepeljan v svojo domovino. V mrtvašnici bolnice, kjer je ležal na odru, zasut z venci in svečnim cvetjem, je opravil cerkveni pogreb pastor G. Baron in se v lepem govoru poslovil od pokojnega pilota. Nato se je pričel premikati žalni spreved. Iz mrtvašnice skozi mestne ulice do kolodvorja so se tisočglatve množice v gostem špalirju nemo poslavljale od pokojnega pilota, ki je bil prva žrtev avialetične nesreče na mariborskih tleh. Med sprevedom je svirala vojaška godba. Sledili so motokliski, kolesarji in drugi sportniki, nato mrtvaški voz s krsto, na kateri je bila položena elisa in mnogo vencov. Najlepši so bili venci Aerokluba, trvdke Raab - Katzenstein in nemškega konzula v Zagrebu. Za krsto so stopali odbor Aerokluba s predsednikom dr. Tomišekom, zastopniki pa so bili tudi vsi državni in mestni uradi. Bana dr. Serneca je zastopal dr. Schaubach, mestno občino zunan dr. Juvan in podžupan dr. Lipold. Na kolodvorju je zapelo žalostinko pevsko društvo »Jadrani« in od pokojnika se je poslovil predsednik Aerokluba ravnatelj dr. Tomišek. Nato je zaigrala vojaška godba poslednjo žalostinko in so se množice razšle.

Rudarski praznik

Zagorje, 29. novembra. Zagorski rudarji bodo praznovali letošnje svojše zaščitnice sv. Barbare v nedeljo 1. decembra. Zbirališče rudarjev iz Kisovca je ob 9. pred pisarno. Tam se razvije obhod z rudniško godbo najprej do glavne pisarne v Toplicah, kjer se pridružijo uradniki in poduradniki, nato v cerkev k službi božji, potem pa do bratovske skladišče. Časčenju sv. Barbare kot rudarske zaščitnice je v Sloveniji tako staro, kakor so stari rudniki. To praznovanje so zanesli naši rudarji tudi na Westfalsko, kamor so odpotovali za zaslužkom. Ta praznik je vsem rudarjem svet. Pri praznovanju menja, le redko kateri misli na to, na kak način je prišla sv. Barbara do imena rudarske zaščitnice, zavedajo pa se vsi, da je praznik dan, ko se vsi posebno poglobijo v nevarnost in težave svojega življenja in poklica. Rudniško podjetje sodeluje pri praznovanju. Rudarji prejmejo doklade k dnevnim medzi in ponekod se jih tudi pogosti. Sedaj prejmejo rudarji na ta dan

Trifalni uspeh!

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. Umetvor velikega mojstra E. W. MURNAU:

4 vrangi

Janet Gaynor, Nancy Drexel, Charles Monton, Barry Norton.

Poleg tega: Najnovejši »Ufa žurnal!« Rezervirajte vstopnice telefonično!

Elitni kino Matica
Telefon 2124.

po 25 do 30 Din doklade. Praznovanje pa ni več v takem obsegu, kot je bilo nekdanj. V naši cerkvi je poleg oltarja sv. Barbare tudi lepa slika domačega umetnika, ki kaže rudarja v smrtni nevarnosti in svetnico, ki ga tolaži.

Zadušnica za Vladimirom Gortanom

Litija, 29. novembra. Danes se je Litija na prav lep in prisrčen način oddolžila spominu istrskega junaka Vladimira Gortana. Litjska »Jugoslovenska Matica« je naročila, za 40. dan po njegovi smrti v cerkvi sv. Nikolaja mašo zadušnico. Kako globoko je segel pulski dogodek v dušo našega naroda, je dovolj jasno pokazala udeležba pri cerkveni slovesnosti. Počasčenja se ni udeležil samo odbor »Jugoslovenske Matice«, temveč celokupna osnovnošolska mladina pod vodstvom svojega učiteljstva, zastopniki vseh litjskih organizacij in uradov ter zastopniki litjske občine. Pohvalno beležimo, da so se udeležili zadušnice litjski gasilci v krojih pod vodstvom svojega vrlca društvenega načelnika g. Mila Koprnikarja. Da se je naš kraj tako častno odzval vabilu »Jugoslovenske Matice«, pa je gotovo tudi vzrok ta, ker se je meselil med nami še nedavno brat pokojnika g. Vinko Gortan, ki je bil navzoč pri zadušnici.

Cerkveni obred je vršil župnik g. Krall, na koru so peli združeni litjski pevci pod vodstvom skladatelja g. Petra Jereba. Po končanih obredih, sredi cerkve je stal simboličen katafalk ves v črni. Jesenskem cvetju in lučih — je zapela litjska »Lina« žalostinko »Vigred se povrne« in »Usliši nas, Gospod...«

Po končani službi božji so predjale članice Jugoslovenske Matice spominske razvednice z Gortanovo podobo. Značilno za razpoloženje širokih ljudskih mas na deželi je dejstvo, da se je zadušnice udeležilo tudi lepo število okoliških mož in žena, ki sicer niso člani Jugoslovenske Matice. Pohvalno pa omenjamo, da so bile ob času cerkvenega obreda, zaprite vse tujakšnje trgovine, mnogi narodno zavdni obrtniki pa so ustavili ta čas delo in so pohiteli z vsem svojim osobjem v cerkev.

Lep dokaz, da smo složni vsi v enem: čista misel Jugoslovenske Matice veže vse sile in družji najširše plasti našega naroda!

Bogat Miklavž

Če bo izbiral zimske suknje, obleke, konfekcijo, pletnine, trikotažo, dalje krasne športne čepice, perilo, klobuke in druge oblačilne potrebščine v veliki in ceni izberl pri tvrdki ANTON PRESKER Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 14.

Obdaritev Kola jugoslovenskih sester

Skočja Loka, 29. novembra. Kakor bi imeli pred seboj neutrudljivo, vedno delavne in skrbne čebelice, se nam dozeva, ko razmišljamo o Kolu Jugoslovenskih sester, ki združuje v svojih vrstah članice od kmetijskih ženic do gospodskih dam v skupnem krogu dela, posvečenega ljubezni do rodne zemlje in skrbi za bedno deca. Le tako se je moglo Kolo razpresti in zbrati več sto članic v Škofiji Loki, Puštalu, Stari Loki in vseh bližnjih vaseh.

Kolašice pod predstvom re. dr. Hubadove in asline gđ. Tarine Juvančeve ne morejo lepe praznovati našega državnega praznika 1. decembra, kakor da leto za letom bogato obdarujejo najrevnejšo šolsko mladino. Tudi letu se bo po končanih slovesnostih v deški šofi zbralo k obdaritvi 64 dečkov in deklic, ki prejmejo iz rok plemenitih darovalk obleko, čevlje, klobuke, razne šolske potrebščine in slaščice. Kolašice se niso strašile truda in nesebičnosti dela, da zberejo zadostni znesek in pripravijo mladini in nje staršem toliko veselje. Najprejmejo prisrčno zahvalo! Plemenitih darovalcem prispevkov pa budi zahvala Kola in mladine v tem, da je najlepše človečansko delo — pomagati bližnjemu.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega delovanja želodca in črevesja. Glavni zastopnikji modernega zdravilstva za ženske so preizkusili, da »Franz Josefova« voda v največjih slučajih učinkovito hitro, sigurno in brez bolečin. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Josip Košir †
Za večraj smo beležili smrt zaslužnega in naprednega moža g. Josipa Koširja, trgovca in posestnika v Novem mestu.

Ugodnega moža je ugrabila smrt v 47. letu starosti. Velike so bile njegove zasluge za Sokola ter za razne prosvetne in gospodarske organizacije. Uspešno in požrtvovalno je deloval tudi v občinski upravi. Večraj popoldne so ga položili k večnemu počitku na domačem pokopališču. Ostal bo v častnem spominu.

Prva decembarska nedelja v Trzinu

Trzin, 29. novembra. Trziško mesto šteje okoli 4000 prebivalcev, ki so gmotno v celoti bolj slabo podprti. Kaka nedelja stavi na to majhno število prevelike zahteve na kulturnem polju in posledica tega je, da je razočaranje na vseh koncih in krajih.

Tako se vzpizore to nedeljo kar tri predstave in še kino. Dijaki iz Ljubljane igrajo na odru »Skali« komedijo »Utopljenca«, ki bo gotovo poteznila, delavsko izobraževalno društvo »Svoboda« vprizori dramo »Razvalina življenja«, sokolski diletantje pa dramo iz vojnega časa »Stilmondski župan«. Prepričani smo trdno, da je to za Trzin, če prištetimo še redne kino - predstave, absolutno preveč in gotovo trošenje dragih življenjskih sil.

Na tem mestu smo že večkrat poudarili, da naj bi vsa prosvetna društva, ki kočno vendarje zasledujejo en in isti prosvetni cilj, ob pričetku sezone stopila v stik in napravila prosvetni program za celo leto in določili, tudi čas, ki je posameznim društvom na razpolago. Tako pa pridejo na eno nedeljo kar tri prireditve, zopet na drugo pa nobena. Ubogih 4000 ljudi pa naj napolni vse prostore, in če jih ne, je pa, ogenj v strehi in polno zabavljanja na indolencijo in na podobno. Ne, dragi prosvetarji, to ni smotno delo, to je trošenje človeških sil prav po nepotrebnem in se mora prei ali slej končati, če hočemo spraviti vse v pravi tir.

Pustolovščine dveh nevarnih vlomilcev

Ljubljana, 29. novembra. Varnostne oblasti, policija, kakor tudi orožniki na deželi so spravili v zadnjem času v zapore več nevarnejših vlomilskih družb in pa tudi smelih tatinskih posameznikov, ki so neprestano okrožali tuje imetje in če ni bilo drugače, tudi osebo varnost ljudi. V zapor so morali razni Zerneci, Suštaršiči ter drugi, o katerih smo pisali. Pred par dnevi pa se je posrečilo ljubljanski policiji prijeli tudi skrajno nevarnega in že dolgo zasledovanega 24-letnega J. Čimžarja, prijatelja in druga Zbratca sta se podila že par mesecev širno deželo, posečal, pa tudi mesta, neizvzemši Ljubljane, kjer sta kradla in vlamila, kadar se jima je količkaj mudila prilika. Seznanila sta se že pred meseci v mariborski kaznilnici, kjer je Jaka Čimžar svojo kazen prestal do konca, dočim se je Jože Petrič osvobodil predčasno. Odsedeti bi imel še celih 13 mesecev, pa se je sredi oktobra odločil ter pobegnil.

Kako sta se sorodni duši zopet našli

Jože Petrič je bil obsolen na 3 leta ječe, pa si je samovoljno skrajšal kazen. Ubežal je kar v kazenski obleki. Potikal se je nekaj časa v okolici Maribora, zaplahotal v to in ono vas ter nadaljeval pot proti Ljubljani, v večini ponoči. Bežal je liki senca, kradel tu pa tam le jestvine in se slednjič pripeljal do Ljubljane. V okolici mesta je srečal nekaj znancev, ki pa se jih je ognil. Bilo je pustno vreme in dež je lil v gostih curkih, ki se je naposled znašel ves povljan in zamazan na Taboru. Oziral se je okrog precej slabe volje z zavhlamim ovrtnikom, tako da se na obleki že davno ni poznalo, kakega izvora, je. Kot bi trenil pa se je zganil, kajti zapazil je človeka, ki mu je bil očitno baš po volji. Iztegnil je vrat, napravil par korakov in zavpil: »Živio, Jaka!«

Oni drugi, ki se je baš prtmajal iz parka, je napravil malce velike oči in enako presenečeno bruhnil v pozdrav: »Sapramiš — Jože, bog te živi!«

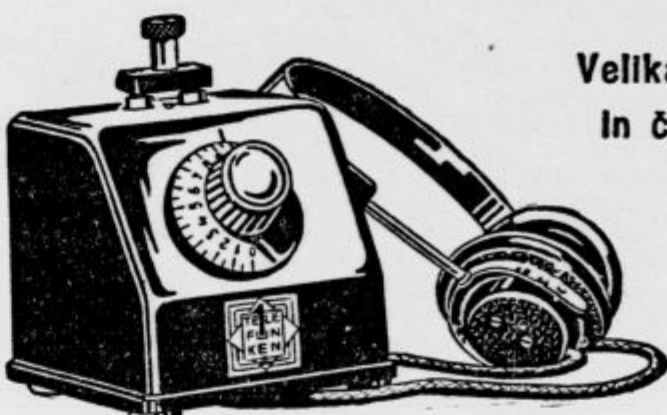
Trenotek se in bivša kaznenca Jože Petrič ter Jaka Čimžar sta si stala nasproti v najživahnejšem pogovoru. Opisala sta drug drugemu svojo usodo, nakar sta se odločila, da odideta ven iz mesta. Čimžar je pobsodil Petriču pelerino, nakar mu je preskrbel še nekaj perila in suknjic. Potem sta izginila iz mesta, kakor da ju goji vrta.

Vlomilca na poslu

Po nekaj dneh že sta se pojavila na Gorenjskem, kjer sta vlomila v Podnartu v Pozačnikovo ter Javornikovo gostilno. Tam sta si nabrala velike množine cigaret, se pošteno najeli, in napila in se naposled oskrbeli tudi z obleko.

TELEFUNKEN 1

Detektorski aparat za sobno ali visoko anteno
Velika občutljivost in čistota zvoka

Cena detektorskega aparata Telefunken 1 znaša Din 274
Slušalke EH 555 Din 140

TELEFUNKEN

NAJSTAREJŠA ISKUSTVA — NAJMODERNEJŠA KONSTRUKCIJA

Kmalu nato sta se pripeljala v Št. Vid in vdrila v nočnih urah v gostilno in trgovino Marije Štrukljeve v Vižmarjih.

Od tam sta krenila v Ljubljano ter se skušala vtihotapiti v Pečovo gostilno v Kolesjih. Tam pa ju je prepodil stražnik in sta morala svedrova bežati. Pri tem sta imela neznanško smolo, kajti ne samo, da pri Pelcu niti nista prišla do plena, marveč sta morala pustiti na mestu zaradi naglega bega tudi nahrbtnik z raznimi pletenjami, ki sta jih nakradl, pri Štrukljevi in pa volneni plašč, ki sta se ga polastila nekje na Gorenjskem. Vlomilcema se je stražnik posrečilo ubežati proti Mestnemu logu, nakar sta se kmalu zopet sešla.

Odločila sta se za vliom v vilo Martine Jančevčarje v Zgorajji Šiški, ki sta ga tudi izvedla. Odselja sta ročno blagajno, nov plašč in za samokres. Blagajno sta razbila na železniški progli, vendar sta našla notri poleg raznih papirjev le nekaj kosov kovanege avstrijskega denarja.

Loopva sta se snet požurila na Gorenjsko, kjer sta vlomila v postajno poslopje v Zabnici pri Škofji Loki. Ker tamkaj nista našla posebnih vrednot, sta odšla kmalu nato do trgovine Ivana Pečnika, kjer pa sta bila preodena.

Svedrova sta bila nekoliko nervozna in sta pri delu ubila šno v oknu, zaradi česar so se domači zbudili. Tatova sta zopet odnesla pete in še iste noči vlomila v gostilno žunana Antona Hafnerja na Trati pri Škofji Loki. V gostilni sta se napravila kakor moč komodno, se najedla in napila nato pa se ozledala za plenom. Oskrbela sta se s cigaretami, spravila v žep tudi nekaj drohiza, nato pa se oernila v v gostilni najdenim lovskim plaščem ter izginila v noč. Križarja sta spet na vsej deželi, se pojavil, zdaj na Gorenjskem, na zopet na Gorenjskem, napredovala ponoči kmečka dekleta in snloh živega veselo rokovanjsko življenje, polno temne romantike.

Aretacija Petriča

Ko sta se pojavila pred dnevi zopet v bližini Otoč, sta imela smolo. Orožniška patrulja iz Kropce je korakala po cesti proti vasi Posavcem, kjer je srečala na cesti dva neznanca, nekam sumljiva možka. Bila sta sicer prav čedno oblečena, vendar so jima svizkali pogledi nekam nesigurno, kar so orožniki takoj opazili. Zategadelj so ju ustavili in ju pobarjali: »Hej, kam pa vidva?«

Komaj je eden pohajalec čul glas in zagledal orožnike, že je odvrkel aktovko, ki jo je stiskal pod pazduho, v stran ter zdiral, kar so ga nesle noge. Po par skokih mu je odnadel tudi plašč in moža je zmanjkalo. Drugi, ki ni znal izrabitit trenotke, je obstal na mestu kakor ukovan; kmalu pa se je pomiril in nalagal orožnike, da se piše France Petkovšek iz Verda pri Vrhniki, po poklicu mlinarski pomočnik. Pravil je, da je gnil na Gorenjsko par koni, ki jih je prodal nekemu gospodarju v Radovljici. Orožniki pa mu niso verjeli, čeprav je lažal izredno spretno in izjavil da se mu je pridružil malo oreje ubeželi tovariš šele mednotoma. Orožniki so »Petkovška« aretirali in ga odvedli v sodni zapor v Radovljici. Obrnil so se simešno na vrniško občino in zvedeli, da tamkaj ne eksistira noben Petkovšek. Oblast je tedaj odločila, da drži za vrat nevarnega tička, ki se skriva pod tujim imenom Orožniki so ujetnika odvedli čez nekaj dni v zapore ljubljanske letnišnice, kjer so ga pazniki pozdravili izredno prijazno: »No, Jože Petrič, ali so vas spet privedli?«

Tako se je mahoma potasnilo, kdo je prileti tiček. Petrič je nato v zaporu prinal vse gori naštete vlome, nekaj o. jih je nametno zamažal, ker se mu jih mora dač šele dokazati. Jasno je, da ima »Petkovšek« jih le izvršil sam in pa v družbi s Čimžarjem, na vesti več, saj sta ohredla tudi vso Dolenjsko in so bili tudi tam vliomi na dnevnem red.

Končno oba na varnem Čimžar, ki je takrat pri Posavcih pobegnil orožnikom na tako sretnen način, se je priklati še dni zopet v Ljubljano. Za usodo Petriča se ni kaj zmenil in je kra-

del dalje na svojo pest. Slednjič se je tako opogumil, da je pričel po mestu celo popivati, kar pa je postalo zani usodno. Pred par dnevi si je izbral celo ljubico, počestno dekle, ter se podal z njo v neko gostilno v Kolodvorski ulici. Ker sta moč, no pija, se je pričel vročekrvni Jaka slednjič razburjati in se pripravil z gosti. To je dalo povod stražniku, ki je interveniral, da je Čimžarja prijel zaradi nasilnosti in ga odvedel na policijo. Tam pa so spoznali v njem že dolgo iskanega, tatu in vlomilca, Jože Petrič je doma iz Rogatca, občina Št. Jurij pri Grosupljah in je po poklicu delavec. Jaka Čimžar pa je bolj »nobel sorte«, dasiravno je po poklicu enako delavec. Od doma iz Orehoveh pri Predosljah je odšel že v zgodnji mladosti in se je rad predstavljal v mestih za akademika, na deželi pa tudi za živinozdravnik.

Ustanovitev zadruga „Pohorska vzpenjača“

Maribor, 29. novembra. Akcija za zgradnjo vzpenjače na Pohorje, ki je vzbudila zanimanje ne samo po vsej Sloveniji, temveč tudi v inozemstvu, je že prekoračila prvo fazo in je pričakovati, da bo ideja vzpenjače na Pohorje realizirana že v dozdnelem času.

V četrtke zvečer se je vršil v hotelu »Pri zamorcu« v Mariboru ustanovni občni zbor »Pohorske vzpenjače«, družbe z omejeno zavezo, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik mariborski župan dr. Juvan, podpredsednik dr. Vrhle, tajnik inž. Birenmayer, odborniki: Vilko Weiler, Fran Žebot, Vincenc Zorko, Ivan Peitler, Schober, Sirak in Beranič, predsednik nadzorstvenega odbora dr. Senjor.

Z gradnjo vzpenjače bodo pričeli šele tedaj, ko bodo zbrana vsa sredstva, ako pa načrt ne bi bilo mogoče realizirati, bodo družbniškomo poverljene vloze z obrestni vred. Z brati Reiser je sklenjena uzoda na najemniška pogodba za teren, na katerem naj bi bila zgrajena vzpenjača Kupljen je tudi že svet, ki je potreben za zgradbo raznih stavb. Od došlih projektov je najbolj primeren načrt inž. Franka iz Merana. Vzpenjača bo imela 4 gondole z 17 notnikov, vožnja od vznožja do vrha (200 m) vrhovno od Bolfenka na bo trajala le četrt ure. Celokupni stroški so proračunjeni na 3 in pol milijona Din in bodo zgrajena tudi poslopja za stanovanj, osobita, varaje za avtomobile ter čakalnice za potnike.

Repertoarji

- LJUBIJANSKA DRAMA.**
Začetek ob 20.
- Sobota, 30. Brez Hubezni Izven.
Nedelja, 1. decembra ob 15.: Janovek Nosanček. Mladinska predstava. Izven. — Ob 20.: Življenje je lepo. Izven.
- LJUBIJANSKA OPRA.**
Začetek ob pol 20
- Sobota, 30.: Prodana nevesta. Slavnostna predstava na predvečer narodnega praznika. Lindska predstava po znižanih cenah Izven.
- MARIBORSKO GLEDALIŠČE.**
Začetek ob 20.
- Sobota, 30.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Svečana predstava. Gostovanje ga. Vike Podgorske in gosp. Hinka Nučiča. Kuponi.
- Nedelja, 1. decembra ob 15.: Wormski orožar. Kuponi. — Ob 20.: Piskrovec. Kuponi.
- SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.**
Začetek ob 20.
- Sobota, 30.: Morala ge. Dulske. Ptujsko gledališče. Začetek ob 20.
- Ponedeljek, 2. decembra: Velika abeceda. Gostovanje Mariborčanov. CELJSKO GLEDALIŠČE. Začetek ob 20.
- Sreda, 4.: Velika abeceda. Gostovanje Mariborčanov.

Prekrasne damske toalete

za večer in dan, velemestnega sijaja ter elitne obleke in suknje za gospode ter vse modne potreščine, priporoča kot galantna darila

Fran Lukič, Stritarjeva ulica

Domache vesti

Trgovine na državni praznik 1. decembra zaprte. Zveza trgovskih gremijev za Dravsko banovino v Ljubljani objavlja: Na podlagi razglasa bana Dravske banovine morajo biti na praznik udeleženi 1. decembra vse trgovine v mestih kakor na deželi ves dan zaprte.

Usposobljenostni izpiti na drž. moškem učiteljsku v Mariboru. Pod predsedstvom ravnatelja dr. Potočnika so polagali v novembru (od 14.—26.) usposobljenostni izpiti pred usposobljenostno komisijo v Mariboru sledeči kandidati (ške): Antonac Ada Aleksič Filomena, Belec Janez, Bergant sr. Deodata, Bernot Nada, Borko Elvira, Cvetko Radovan, Čretnik Josipina, Druškovič Franc, Golobič Marija, Gorup Marija, Grmovšek Ljubislava, Iskra Zora, Jančar Kristina, Hauptman Maksima, Jerele Zofija, Jerinec Emilija, Kavčič Jadviga, Kajč Vera, Klun Karla, Kornič Ana, Kovac-Zupančič Franciška, Krašovic Mihaela, Jordan Jože, Korenjak-Praprotnik Terezija, Kump Anton, Kurbus Milena, Lemartič Marija, Luževič Jozeja, Osterc Marija (z odkliko), Majerhold Marija, Mohorko Ciril, Ozvatič Leopoldina, Pavlič sr. Cecilija (z odkliko), Pirnik Maks, Pogacnik Stefa, Prisan Janjo, Pertot Milan, Prelog Cecilija, Prelog Miloš, Puppis Zora, Raduha sr. Ljovirija, Rajh Matilda, Ravbar Friderika, Rezoršek Avrelia, Rojnik Marica, Rojnik-Turnšek Silva, Rošker Janez, Roškar-Vunderl Neža, Ržek Marija, Rus Ottilija (z odkliko), Rovi Franc, Samsa Marija, Schaur Lea, Smodič Anton, Škerget Karel, Škofca Jozeja, Stres Boris, Škrljan Jože, Štefančič Jakob, Šuligoj Avgust, Šumer Ida, Tivadar Janez, Trobina sr. Dulcissima, Urankar Marija, Urbais Alojzija, Vavpot Mihaela, Verbek Neža, Vostovršnik Ljudmila, Verčkovnik Mirolava, Vičar Franc, Visenjak Marija, Voljska Terezija, Zorjan Justina, Žindra Elvira, Žolmir Bogdan.

Poroka. Poročila sta se g. Jože Tringer, rudarski inženjer pri The Central Europeans Mines v Mežici, in gđc. Inka Svetlova, biserka trgovca ter učiteljica iz Ljubljane. Bilo srečno!

Najlepša revija ljubljanskih pevskih zborov je vsakoletni novinarski koncert v Ljubljani, na katerem nastopajo v plemenitem teknonanju vodilni ljubljanski zbori. Zato opozarjamo na letošnji koncert, ki bo v nedeljo zvečer v Unioni, se posebej izvenljubljansko občinstvo, ki drugače nima nikdar prilike spoznati na en sam večer naše najboljši glasbene institucije. Novinarski koncerti so ob enem med največjimi in najodličnejšimi družabnimi prireditvami v Ljubljani in imajo tudi s te strani še posebno privlačno silo.

Francoska mornarica bo v Dalmaciji navdušeno sprejeta. Kakor poročajo iz Šibenika, se vrše tamkajšnje velike priprave za slavnosten sprejem francoske vojne mornarice, ki bo 5. decembra dospela v šibenško pristanišče. Županstvo je izdalo razglas, v katerem poziva meščanstvo, da izkaže počaščenje mornarici zavezniške in prijateljske Francije. Vse mesto bo v zastavah. Dohod francoskih križark bo pozdravljen s streljanjem topov. Na obali kralja Aleksandra bo ljudstvo preredilo navdušene manifestacije Francozom. Francoskega admirala bo pozdravil mestni župan in zastopniki oblastev. Zvečer bosta julinirana mesto in pristanišče. Dne 6. decembra bo za goste prirejen izlet k slapovom Krke. V soboto bo v hotelu »Krkac« prirejena zabava za oficirje, v nedeljo pa ljudska zabava za mornarje. V nedeljo 8. decembra bodo francoski oficirji prisostvovali velikemu koncertu, ki ga goston na čast priredi zagrebško akademsko društvo »Mladost«. Dne 10. decembra odpluje francoska mornarica v Split.

Sarajevski dnevnik spremenil ime. Kakor javljajo iz Sarajeva, bo tamkajšnji dnevnik »Bosanska pošta« s 1. decembrom izhajal pod imenom »Jugoslovenska pošta«.

Jezikovne napake napovedovalca pri ljubljanski radijski postaji. Prešli smo v četrtek 28. t. m. je oddajala ljubljanska radijska postaja predstavo ljubljanske opere »Gorenjski slavček«. Prenos te opere sta oddajali naprej tudi postaji v Zagrebu in Pragi. Prav veselje nas, da nam privoščiti radijska postaja tudi take komade in dobro se nam vidi, da so opero poslušali tudi Zagrebčani in naši prijatelji Pražani. Muzični utis pa je napravilo na vse poslušalce napovedovanje med odmor. Nič nima no proti temu, da se napoveduje razen v slovenskem tudi v esperantskem in nemškem jeziku, pač pa nam ni všeč, če se delajo jezikovne napake. Tako je zamenjal napovedovalec v nemškem spole. Na primer: die Musik des zweiten Aktes namesto der Inhalt des zweiten Aktes. Ali pa: das Anfang des zweiten Aktes. Ljubljancem smo sicer pomembnejši ljudje, nikakor pa ne moremo trpeti, da bi tudi neznanstvo poslušalo take hude napake. Nai se v tem oziru napravi red, da ne bo nepotrebnega smenjenja.

Družba sv. Cirila in Metoda je izdala tudi za leto 1930. naši šolski mladini kolekdček »Kraljevič Marko« s prav pestro vsebino. Šolska upraviteljstva naj priporočijo mladini to knjižico. Posebno prikladno darilo je kolekdček za Miklavža in Božič. Večan stane 6 Din. Naroča se v pisarni Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Za Božič in Novo leto je oskrbela družba sv. Cirila in Metoda štiri umetniške razglednice, ki po lepoti in domačnosti nad-

kriljujejo vsako drugo razglednico. Naročajo se v pisarni Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Komad stane 1 Din; trgovci imajo popust.

Gradba vodovoda v Kragujevcu. Gradbeno ministarstvo je odobrilo projekt novega vodovoda za artiljerijski tehnični zavod v Kragujevcu ter za vodovod v mestu Kragujevcu. Stroški so preračunani na blizu 65 milijonov dinarjev.

Snež v Srbiji. Kakor nam poročajo iz Čačka, so se po deževju, ki je vladalo več dni nad Čačkom in okolico, pojavili predvečerašnjim v snežni odeji vrtovi planine Jelice in Čermenta v Dragičevu. Snež je približno 10 centimetrov visok. Temperatura se je znatno znižala.

Smrtina kosa. V Ljubljani je umrl včeraj po dolgi bolezni g. Oto Dreise, tovarnar in posestnik. Pogreb bo 1. decembra ob 3. popoldne iz hiše žalosti s Trnovskega pristanišča 26. na pokopališče k Sv. Križu. Dalje je preminula v Ljubljani g. Avgusta Wagnerjeva, katere pogreb bo iz hiše žalosti na Miklošičevi cesti 36 danes ob pol 2. popoldne. — Na Blejski Dobravi je umrl v svoji najlepši mladeniški dobi g. Andrej Kunčič. Pogreb bo v nedeljo ob 15. — Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše sožalje!

Vrhunec človeške bede. V Osljeku so našli v sredo zjutraj na cesti ležečega gluho-nemega človeka, ki vrhu tega nima ne nog ne rok. Pomilovanja vrednega pohabljenca je policija vzevala v svoje varstvo. Domneva se, da je nesrečnega pohabljenca iz okolice nekdo spravil v Osljek ter ga na cesti prepustil svoji usodi. Dotičnik je pač računal s tem, da se bo kdorkoli usmilil nesrečnega bednika.

Danes velika kriminalna premijera!
Sloviti roman:
Edgar Wallace
„Rdeči krog“
V glavni vlogi LJA MARA
in FRED LOIS LERCH
Mladini prepovedano!
Ob 4., pol 6., pol 8., 9.
KINO »IDEAL«

Bik usmrtil kmetovajca. V Botovu pri Koprivnici je bik tamkajšnje Zemljiške zadruge napadel 55 letnega kmetovajca Mijo Lukša in mu s rogom razparal trebuh. Ranjenec je že med vožnjo v koprivniško bolnico izdihnil.

Aretacija zaradi defraudacije. Varnostno oblastvo je v Gornjem Medurovu aretiralo upravitelja tamkajšnje ljudske šole Aleksandra Nikolića in občinskega blaginika Cvetka Tošiča. Aretirana sta bila, ker se je ob priški skonstrucije občinske blaginje ugotovil večji primanjkljaj, ki sta ga aretiranca dogovorno zagrešila.

Morilec oproščen od obtožbe. Apela-cijsko sodišče v Beogradu je predvečerašnjim oprstilo od obtožbe Pavla Angielovića, ki je bil od zaječarskega sodišča prve stopnje obsojen na dvaletno zaprtje. Oproščen je bil na podlagi mnenja strokovnjakov, da je duševno bolan in da ne more biti odgovoren pred sodiščem, ker v času, ko je izvršil zločin, ni razpolagal s svobodno voljo in ni imel moči razsojanja. Angielović je izvršil dvojni zločin: ubil je domačega duhovnika Jovana Cvetkovića, sedemdesetletnega starca in njegovo služkinjo Leposavo Ignjatovičevno brez vsakega razloga.

Ali so slastičice škodljive zobovju? Sladkor je eden glavnih sestavnih delov človeške prehrane ter redilen in zdrav. Zato naj odrasli kakor tudi otroci mirno uživajo slastičice; samo se mora prepričati, da bi ostanki sladkorja ostali dalje časa v ustih, kajti sluz, ki se drži zobov in sladkorni ostanki med zobovi preidejo zaradi vrenja v kislino, ki se lahko lotijo zobne sklenine in jo raztopijo (gnitje zob itd.) To se lahko prepreči samo z rednim očiščenjem zob s krtačico po jedi, zlasti preden greš spat za čiščenje zob je posebno dobra pasta Pebeo, ki ima to prednost, da vzpodbudi ustne sluznice k obilnemu odajanju sline. Ta obilna slina splakne z zobov ostanke sladkorja.

Zemlio
za kakteje, palme in druge cvetlice nudi Ivan Šimenc, cvetličarna, Ljubljana, Šelenburgova ulica 145/2

Usta i grlo
na našljaji pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo. Otolitica bolnika sobegava bolezni v vratu in grlu, uporabljajoča osušene ANACOT - PASTILE dr. Wandera. Dobivajo se v vseh lekarnah. Čuvajte se preparatov, ki zadnje čase amirirajo ANACOT-PASTILE!

FOTO-KINO-APARATI
In potrebne naprave v drogerijah
KANCO, LJUBLJANA
KANCO (Wolfram), MARIBOR CENIK GRATIS!

Dr. Metod Dolenc: Tolmač h kazenskemu zakoniku kraljevine Juzoslavije je izšel. Kdor ga želi dobiti po subskripcijski ceni, naj ga takoj naroči pri knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Subskripcija poteče 30. novembra.

Obleke in klobuke kemično čist. barva, plišra in lila tovarna Jos. Reich.

Gospodinj! Vaše perilo pere, posuš. munga ali lila tovarna Jos. Reich.

Volnene nogavice, pletenine in rokavice po nizkih cenah pri trvdki Karel Prelog, Ljubljana.

Sušna zadruga mesarskih obrtnikov na Sušaku obvešča interesente, da bo imela 5. decembra t. l. ob 11. dopoldne v svojih prostorih pri mestni klavni pisemno licitacijo loja in govejih, svinjskih ter ovčjih žev in telečjih želodcev za l. 1930.

Največjo izbiro pletenin nudi tovarna »Lana«, Šelenburgova ulica 7.

Iz Ljubljane

Vse gg. predstavnike oblastev in korporacij, ki so si dali rezervirane vstopnice za novinarski koncert, prosimo, da dvignejo vstopnice tekom današnjega popoldneva v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

Za člane Vodnikove družbe v Ljubljani. Poverjenik Vodnikove družbe Anton Čotar, Ljubljana, Poljanska cesta 15 (stop. X-II.) prej Kelodvorska ulica 11., vljudno prosi člane Vodnikove družbe, ki so med letom menjali stanovanja, da javijo svoji naslov, oziroma pridejo po Vodnikove knjige. Istočasno javlja stanovalec v mestni hiši na Poljanski cesti in poljanskem okraju, da sprejema članarino za l. 1930.

Iz gledališča. V operi se bo dreval Smetanova »Prodana nevesta« kot slavnostna predstava na predvečer državnega praznika. V partiji Janka bo nastopil kot gost g. Vičar, stalni član zagrebškega gledališča, rodom Slovenec. Izven abonmaja. V nedeljo popoldne bo v operi opereta »Grof Luksenburgski« pri znižanih cenah. V dramii se ponovi dreval Jankovičova drama »Brez ljubezni«. Izven abonmaja. Omenjamo, da je ta drama prejela nagrado ministrskega predsednika kot najboljša drama. V nedeljo popoldne ob 3. se bo ponovila priljubljena mladinska igra »Janežek Nosanček« s sodelovanjem skoro vsega dramskega ansambla, baletnega zbora in godbe dravske divizije. Zvečer pa se bo igrala optimistična komedija »Življenje je lepo«. Obe predstavi izven abonmaja pri običajnih cenah.

Danes ob 8. zvečer priredi Ljubljanski Sokol, Narodni dom v proslavo ujedinenja

Telovadno akademijo z plesom

Vhod iz Blewsevoe ceste.

Miklavž v gledališču. V četrtek 5. decembra ob 3. popoldne bo v gledališču Miklavževa prireditev. Vsak posestnik te predstave bo dobil od Miklavža spomin, več revnih otrok pa bo obdarovanih Darove prispevalo ljubljanski trgovec.

Prosimo ljubljansko občinstvo! Preskrbite si vstopnice za novinarski koncert v predprodaji, da ne bo na večerno blagajno takega navala, kakor druga leta.

Miklavž

kupaje primerna darila za deco in odrasle

Najceneje

v trgovini M. TICAR, LJUBLJANA.

— Oglejte si izložbe in razstavo! —

Rokavice,

jelenova koža, Nappa pedložene, Lavable, Juhten, Glace, Trico
velika izbira 125/2

Srečko Vršič nasl.

V. LESJAK
Šelenburgova ul. 3

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejši

Triumfalen Dina Gralla uspeh!!
delež vseh deklet, nenadkriljiva ljubimka in zapoljivka, šarmantna
da ma meša ves moški svet v BOSNA večernim nemške produkcije
Mali predujem na blaženost
Oglejte si botose v izložbah! Rezervirajte telefonično vstopnice!
Ob 4., četrt na 7., pol 8. in 9. urli.
Kino Ljubljanski dvor. — Tel. 27-30.

Vstopnice in besedilo izvajanih skladb dobite danes ves dan v Matični knjigarni na Kongresnem trgu in jutri dopoldne od 10. do 12. v Unioni pred dohodom v glavno dvorano; večerna blagajna se odpre ob 6. — 2.) Pridite na koncert pravočasno, da ne bo zadnje minute pred 8. uro one neznosne gniječe pri vstopu in garderobah, ki pri ljubljanskih večjih koncertih tolikokrat kviri glasbeni užitek. Začetek koncerta bo točno ob 8. uri.

»Morala gospe Duške«. Danes ob 20. ponovi Sentjakovski gledališki oder uspele komedijo »Morala gospe Duške«. Posetite predstavo! Predprodaja vstopnic v trgovini Peter Šterk nasl. Miloš Karničnik, Stari trg 18, ter pri večerni blagajni od pol 20. dalje.

Planistka Jadviga Poženelova nam bo na svojem koncertu podala poleg skladb Bacha, Couperina, Beethovna, D' Indya, Schuberta in Schumanna tudi Scarlattijevo Burlesco v g-molu. Koncert bo v ponedeljek 2. decembra ob 20. v dvorani Filharmonične družbe. Vstopnice so v predprodaji v Matični knjigarni.

»Matle«. Današnja filmska prireditev ZKD bo predvajal film, ki pokaže mater kot središče družine, oporo svojih otrok in vzgojiteljico generacije, ki je šla v svetovno vojno. V soboto predstava ob 14.30, v nedeljo ob 11. dopoldne v kinu Matiča.

Lutkovno gledališče na Taboru vprizori v nedeljo 1. decembra ob pol 16. pop. ob priliki državnega praznika alegorično sliko »Uedinenje« z nagovorom, ki ga je sestavil br. Baželi. Nato se ponovi času primerna veseliga v treh dejanjih »Gasperček išče stanovanje«.

Zelena garda se je zbrala, ko zajcev sto je pokomčala. Iz kotla nativa ji mladi točaj in srce ogreva vsem BUDDHA čaj. **Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva ulica**

Predavanje v »Pravniku«. Danes 30. t. m. bo predaval na sestanku društva »Pravnik« univ. rektor g. dr. Metod Dolenc o praktičnem prikazu določb zoper življenje in telo po novem kazenskem zakoniku. Predavanje se bo začelo točno ob 18. na sodišču v Ljubljani, soba 79.

Čajanka družabnega odseka ZPNJ bo dreval v veliki dvorani hotela »Uniona« Dvorana bo zakurjena, buffet dobro preskrbljen. Vabljeni vsi obiskovalci naše plesne šole. Pričetek ob 20. Konec ob 2. zjutraj igra bo danšnji-band »Merkur«.

Miklavževanje Sokola l. bo na Taboru v četrtek 5. decembra popoldne ob 4. za otroke ob 8. zvečer pa za odrasle s plesom. Darila se sprejemajo v pisarni na Taboru v četrtek ves dan od 8. zjutraj od 8. zvečer.

Sokol Moste vabi članstvo na proslavo v nedeljo 1. decembra ob 19. Po končani proslavi zaobjava vseh novih članov in članic.

Zveza privatnih nameščencev v Ljubljani priredi v torek 3. decembra ob pol 20. v salonu restavracije pri »Levu« na Gospovske cesti otvritveno predavanje. Predaval bo občinski svetnik g. Ivan Tavčar o aktualnih gospodarskih problemih ljubljanske mestne občine. Zveza prikaže, da se bodo člani udeležili tega važnega predavanja in privedli tudi druge s seboj. Vstop prost.

Ravnateljstvo mestne elektrarne ljubljanske sporoča svojim konzumentom, da mora v nedeljo 1. decembra ustaviti na trofazni strani električni tok od 8. do 15., ker preureja svoje naprave.

Mestna zastavljavnica bo imela redni dražbi aprila 1929. zastavljenih predmetov, in sicer za dragocenosti (zlatino, srebrnino itd.) 5. decembra, za efekte (blago, perilo, stroje) pa 12. decembra od 15. dalje v uradnem lokalu.

Lutkarski odbor Československé Obce hrane v nedeljo, dne 1. prosinca o 4. hod. odpoldni v Narodnem domu pohadku »Tři zlaté vlasy děda Vševeda« a prosí o hojnou učast.

Naznanilo.

Javljam cenjenim damam svojo preselitev v

palaco »Ljublj. kreditne banke«
Dunajska cesta 1-a, IV. nadstr.
in prosim za nadaljno blagovarnost.

Milema Zor Ježek
Atejte za ročno vezenje.

Ljubljanski obrtniki se opozarjajo na ustanovni občni zbor Obrtniškega društva v Ljubljani, ki se bo vršil v soboto 30. t. m. ob 20. v restavraciji »Zvezda«. Po občnem zboru bo družabni večer za zbornice in njihove obitelji, na katerem nastopijo obrtniški pevski zbor in znanj pevec humoristi g. Danilo Bučar s kupleti.

»Soča«. Danes ob pol 21. pri »Levu« predavanje o Lužičkih Srbii. Skioptične slike. Po predavanju pete.

Trpinčenje živali. Predvečerašnjim popoldne so opazovali pasantj na Blewsevi cesti nekega voznika, ki je stal poleg s premogom natovorjenega voza, ki ga konja nista mogla izpeljati iz blata. Voznik je pričel tedaj neumljeno bitj po obeh živalih in je posebno krepko udarjal po očividno že starem, popolnoma oslabelem konju, ki ga je obdeloval z bičevnikom kar po trebuhu. Ker so udarci odmevali po vsej okolici, a živali navzlic temu nista mogli upeti, se je slednji nabralo okrog neumljenega voznika Lovrenca Čudna z Brezovice več ljudi, ki so proti njegovemu postopanju glasno protestirali. Bilo jih je nekaj, ki so slednji priklicali stražnika, ki je brezobzirnega legitimiral ter prijavil oblastvu zaradi trpinčenja živali.

Ne postavljaj masti v vežo! Mesar Ivan Celinšek v Hradočkoga vasi št. 33. je včeraj zjutraj opazil, da mu je neznan storilec odnesel iz veže poleg njegovega stanovanja veliko pločevinasto posodo, v kateri je imel nad 20 kg svinjske masti. Mast je izgnila iz veže tekom noči, vendar je ostala za tatov vsaka sled izbrisana.

Zasledovan pustolovec. Pred par dnevi se je nastanil v znanem lepo opremljenem hotelu Mikšič v Ljubljani mlad možki, ki se je vpisal kot 29 letni trgovec Peter P. iz Krapja. Ker je imel izredno siguren nastop in je bil elegantno obločen, ga niso sili, da takoj poravnava račun. Lajni Peter P. je to izrabil in ostal v hotelu par dni; nato pa je neznan kam pobegnil, ne da bi poravnal račun. Pustolovec se je bržkone preselil v kak drug hotel, kjer bo mogoče zopet »lorabljal« ime kakega drugega uglednega podčelana.

Tat, ki je prišel po hlače. Soproga mizarskega podjetnika Olga P., stanujoča v Medvedovi ulici št. 30., je včeraj zjutraj ugotovila, da so zmanjkala z dvorišča hlače temne barve, lasti njene soproga. Kakor se je moglo domnati, se je pritepel neznan nočni pohajak na dvorišče že v jutranjih urah morda z drugim namenom. Čim pa je opazil hlače, se jih je hitro postelj in nato izgnil v jutranjo mego. Sličnih tatvin je v Ljubljani na pretek, vendar ostajajo ljudje, četudi jih časopisi dnevno svare pred dolgoročniki, še nadalje brezbržni in neprevidezni.

V hotelu »Bellevue« dreval ples, htri koncert. Pristne domače koline. Izvrstna vina.

Za zimske suknje se prodaja blago pri tvrdki Novak po znatno znižani cenah. Priporoča se ogled.

Plesna vaja SK Svobode dreval ob 20. v dvorani Delavske zbornice.

Plesne vaje Sokola Moste se bodo vršile nadalje vsak ponedeljek in ne ob sobotah!

Kam pa v soboto in nedeljo? Vsi ljubitelji pristne dolenske in štajerske kapljice ter domačja letarja in krvavih klobas v novo gostovno Sveti, Gerbičeva ulica 7. v bližini Kolezije. 1496

Najlepša in najcenejša Miklavževa darila za mladino edino knjige in slikanice. Pridite v knjigarno Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica 54, in oglejte si letošnje novosti.

Ljubljanski Sokol opozarja sokolsko javnost na svojo telovadno akademijo, ki bo danes točno ob 20. v društveni telovadnici v Narodnem domu. Članstvo naj se udeleži akademije v svečanem kroju, enako tudi proslave udeležnja in svečane zaoblube novega članstva, ki bo jutri v nedeljo točno ob 11. dopoldne v društveni telovadnici. 1525

Miklavžev večer SK »Ilirije«. Vrsto svojih družabnih prireditev v tekoči sezoni otvori naš agilni SK »Ilirija« v soboto 7. decembra s svojim tradicionalnim Miklavževim večerom. Splošno znano je, da se družabne prireditev »Ilirije« bistveno razlikujejo od drugih tovrstnih prireditev in se odlikujejo po svoji nepriljubljenosti, priletni družabnosti in animiranosti, kar jih je uvrstilo med najbolj priljublene v Ljubljani. Če izdamo za seda še skrivnost, da bo letošnji Miklavžev večer »Ilirije« čisto svojevrstna posebnost v povsem originalni zamisli, menimo, da je pač vzroka dovolj, da se vsi člani in prijatelji Ilirije že danes odločijo, da pojdejo brezopojno na miklavževanje v areno k Iliriji.

P. n. občinstvu! v Mariboru!

Naznanjam, da otvorim na Meljski cesti št. 2 podružnico svoje

Doko trgovine s čevlji

V zalogi bodo vedno vse moderne oblike vseh števil zajamčeno ročnega izdelka po najnižjih cenah.

IVAN ČARMAN Doko čevlji
Ljubljana, Podružnica Maribor.

Iz Celja

Rudarska proslava 1. decembra v Zabukovci. Na predvečer narodnega praznika 30. t. m. bo začelo v primeru lepega vremena Udrženje rudarskih nameštencev...

Smrtna kosa. Učitelj na mestni osnovni šoli g. Srabotniku je umrl 8 letni sinček Tomislav. V celjski javni bolnici je preminul 70 letni posestnik in gostilničar Simon Narad iz Brestovca.

Stari grehi prihajajo na dan. Pred dnevi smo poročali, kako strašno gostijo je napravil v neki gostilni na Bregu pri Celju 23 letni brezposelni kolarski pomočnik Jože V. z Rečice ob Savinji. Napajal je cela dva dneva vsakogar, kdor se je pojavil v gostilni. Bil je brez denarja in je ostal dolžan za jed in pijačo ter razne slaščice celih 885 Din. Seveda so mladeža podetneža spravili v sodni zapor. Včeraj pa je celjska policija prejela ovadbo, v kateri je naznanil lesni trgovec Anton Sveteš iz Škofje vasi pri Celju, da se je zaprti Jože ogledal 21. t. m. pri njemu in se mu pomudil v službo. Sveteš ga je sprejel in takoj izplačal zgovornemu Jožku 100 Din na račun plače. Jože pa mu je izročil svojo delavsko knjižico. Takoj nato pa je Jože izginil in se ni povrnil, ker je moral prirediti omenjeno gostijo.

Nožezerec. Imeli smo ga že parkrat tudi na celjski policiji in v celjski javni bolnici. Bineta Vidmajerja namreč, 23 letnega izrabljaka lahkovernih ljudi. Se pred dobrim mesecem so ga morali v celjski bolnici operirati, ker je požrl dobrih 15 cm dolg odprt žepni nož. Isto stvar je napravil že parkrat poprej, tako da ima že ves trebuh prepreden z dolgimi brazgotinami, posledicami večkratnih operacij. Predvečer najšijem je v mariborskem zaporu zopet požrl nož in so ga morali odpeljati v bolnico, kjer je bil ponovno, menda že petič ali šestič, operiran. Z mladeža nožezereca bi bilo na božje, da bi mu zdravniki prišli na tleh kar gumba, da bi mogel odpirati trebušno votlino kakor kdo drugi suknjič.

Iz Maribora

Gostovanje Hinka Nučiča in Vike Podgorske v gledališču. V proslavo državnega praznika se uprizaro danes 30. t. m. znamenito Cankarjevo delo »Poljušanje v dolini šentflorijski« z dvema odličnima gostoma v vlogi Jacinte in Petra, ga. Vika Podgorska in g. Hinko Nučič. V ponedeljek bo le enkratno predvajanje epohalnega izuma ruskega profesorja Thermana — eterične godbe. Pripominamo, da ima Maribor srečo, da lahko prisostvuje koncertu, ker se vrši le v Beogradu, Zagrebu in Mariboru.

Udruženje rezervnih oficirjev in bojnikov v Mariboru poziva svoje člane da se udeležijo pogreba pokojnega tovariša dr. Ivana Sestana, ki se bo vršil danes, ob 15-30 izpred mrtvašnice splošne bolnice na glavni kolodvor.

Sprememba voznega reda proge Maribor-Zg. Duplex. Na progi Maribor-Zg. Duplex odhaja dnevno avtobus od 1. decembra z Glavnega trga proti Zg. Duplexu zjutraj ob 6.18 in opoldne ob 12.10. Odhod iz Zg. Duplexa (brod) ob 7. in 12.47. Dnevne vožnje v D. M. Brezje z odhodom ob 7.35, 13.00, 17.10 in 18.15 z Glavnega trga so uklinjene, pač pa vozi avtobus ob sobotaj, nedeljah in praznikih ob 18.15 z Glavnega trga do broda in odhaja ob 18.50 od Zg. Duplexa proti Mariboru.

Cercle français. Francoski krožek v Mariboru priredi v nedeljo 1. decembra ob pol 18. v »Vesni« sestanek. Gospa Lavergne, ki si je s svojimi zanimivimi predavanji v krožku tako hitro pridobila šelpatiče poslušalcev, bo govorila o sodobnem francoskem gledališču. Vsi prijatelji francoskega jezika in slovstva dobro došli. Vstop prost.

Brezplačni tečaj za kuhanje s plinom priredi mariborska mestna planina v II. dekliški meščanski šoli v Cankarjevi ulici. V zvezi s predavanji se bo vršil predvsem praktični pouk o plinski kuhli. Tečaj se prične 2. decembra ob 16. uri in ga bo vodila gđ. Kamenšek.

Miklavž v Mariboru naj kupuje knjige in slikanice kakor tudi druge šolske potrebščine v knjigarni Tiskovne zadruge Maribor, Aleksandrova cesta 13. Tu dobi Miklavž za mal denar lepa in najcenejša darila.

Prijave za prenos smrtnih ostankov na solunski front pri padlih naših državljanih pokopanih na grškem teritoriju, morajo svoji vložiti najkasneje do 1. januarja 1930 na ministrstvo pravde in jih kolkovati z 5 Din sicer se ne bodo upoštevale. Natančnejši podatki so na razpolago pri mestnem magistratu (socijalno-politični urad, Rotovški trg 9.)

Iz Škofje Loke

Prijavne pole za zgradinarjo se dobe tudi v trafiki g. Viktorja Debeljaka na Glavnem trgu in ne zgolj pri davčni upravi v Škofji Loki.

Sokol v Škofji Loki bo praznoval državni praznik z dvodnevno proslavo. Drevo bo vsakoletna zaprisega novovstopenega članstva ob navzočnosti uniformiranega odbora in društvenega prapora, jutri ob 20. pa se po slavostnem nagovoru notarja J. Steva Simka uprizaro gledališka igra »Triglavska bajka«.

Iz Kranja

Proslava državnega uedinjenja. Tj. kajšnji Sokol priredi drevo ob 20.30 v Narodnem domu proslavo državnega uedinjenja. Na sporedu bodo zanimivi novi telovadni nastopi, koncertne točke Citalničnega orkestra in slavnostni nagovor. V nedeljo 1. decembra ob pol 12. bo v telovadnici zaprisega novovstopenega članstva in naraščanja.

Mestno županstvo opozarja hišne posestnike, da razobesijo za državni praznik

1. decembra samo državne zastave. Barve so v naslednjem redu: modra, bela in rdeča.

Iz Tržiča

Mladina meščanske šole proslavi praznik uedinjenja v nedeljo dopoldne po slovenski službi božji v šolski telovadnici. Na sporedu bodo pevske in deklamacijske točke. Proslave se bo udeležila tudi obrtna in trgovska nadaljevalna šola.

Sokolska proslava narodnega praznika bo v nedeljo zvečer v sokolnici. Vprizorila se bo pretresljiva drama iz časa okupacije Belgije po Nemcih. Pred pričetkom predstave bo slavnostni govor, ki ga bo govoril strokovni učitelj g. Karol Strbenk. Pozivamo zavedno občinstvo, da se proslave v velikem številu udeleži. Začetek točno ob 20.

Iz Hrastnika

Kino Narodni dom predvaja danes v soboto ob 8. in nedeljo ob 3. in 8. zvečer velezanimiv film Siraz ali Spomenik velike ljubezni.

Na državni praznik 1. decembra se bo brala maša za šole in urade ob 9. v župni cerkvi na Dolu. Takozvana rudarska maša — v počaščenje rudarske priprošnjice sv. Barbare — bo pa ob pol 11. istotam.

Kolavdacija. Danes (v soboto) popoldne ob pol 1. se bo vršila kolavdacija prizidka k Pečnikovi trgovini — blizu steklarne.

Deška šola v Hrastniku proslavi praznik uedinjenja ob 10. v Narodnem domu. Na vzporedu so razni prizori, deklamacije, petje in govori.

Sokolsko društvo ima svojo proslavo 1. decembra ob 5. v Narodnem domu. Na akademiji nastopijo vsi oddelki domačega društva ter mešani zbor Glasbenega društva.

Iz Šoštanja

Sokolska akademija v proslavo uedinjenja v nedeljo ob 3. popoldne obeta biti prav lepa prireditve. Oddelki nastopijo tako v prostih vajah in na orodju, kakor v igrah in skupinah. Dolžnost vsega Sokolstva naklonjena občinstva je, da se te prireditve udeleži v najobilnejšem številu. Pokažimo, da cenimo sokolsko delo, čeprav gotovi ljudje bljuvajo ogenj na našega Sokola. Po akademiji bo družabni sestanek. Pričakujemo tudi poset znancev iz sosodnih krajev.

Iz Konjic

Telovadna akademija Sokola v Konjicah. Sokol v Konjicah priredi v soboto 30. t. m. ob 20. v telovadnici deške ljudske šole v Konjicah telovadno akademijo v proslavo uedinjenja. Nastopile bodo vse telovadeče vrste društva ter bo sviral društveni orkester.

Sport

Tek uedinjenja

Jutri se bo vršil skozi mesto vsakoletni tek uedinjenja, ki je vzbujal med občinstvom vedno mnogo zanimanja. Prireditelj vsakoletni prireditelj A. S. K. Primorac pod pokroviteljstvom bana g. inž. Dušana Serneca. Program prireditve se bo razvil slično kot dosedanja leta. Start bo točno ob 16. pred palačo Kreditne banke, nakar se tek razvije skozi mesto s končnim ciljem pred Narodnim domom. Za to sporno-nacionalno manifestacijo vlada že sodal veliko zanimanje — po dosedanjih prijavah, v katerih sta tudi imeni naših rekorderjev, Stefanovič in Kumer, prvi iz Beograda, drugi iz Zagreba — se pričakuje v glavni skupini zelo oster boj. Istotako so zelo številne prijave v skupinah mlajših. Ker se pričakuje še nadaljne prijave, se bo o izgledih v eni kakor drugi skupini poročalo pravočasno. Vsekakor so nam po dosedanjih pripravah sodeč, obeta v nedeljo lep sportni užitek. Ob pol 6. zvečer se bo v vokalni dvorani restavracije Zvezda izvršila svečana razdelitev daril ter vpis tekmovalcev v zlato knjigo, katero je podaril bivši veliki župan z. dr. Vodopivec.

SK Ilirija : ZSK Hermes

Ob zaključku jesenske sezone odigrata jutri prijateljsko tekmo I. moštvi Ilirije in Hermes na igrišču Ilirije. Hermes je postal po neodločni igri napram Primorju in visoki zmagi nad reprezentanco Celja jako popularen. Preteklo nedeljo je sicer izgubil napram mariborskim Zlezničarjem nepričakovano visoko, kar je pa pripisati nekompletnosti moštva in pa malemu igrišču. Hermes, ki je bil v prvenstveni tekmi visoko poražen od Ilirije in je bil to njegov edini poraz v prvenstvu, hoče z jutrišnjo tekmo popraviti svoj neuspeh in nastopiti v najmočnejši postavi. Tudi Ilirija nastopi kompletno in je pričakovati lepe in napete igre. Hermesov notranji trio je znan kot najboljši v Sloveniji, imel pa bo nasproti eno najboljših backovih dvojic Verovšek-Bergles. Tekma se prične ob 14.45. V predtekmi ob 13.45 igrata hazenski družini Ilirije in SK. Save iz Sevnice prijateljsko tekmo.

Udeležba vojakov pri sportnih prireditvah

Komanda Dravske divizijske oblasti nam je doposlala naslednji dopis: V poslednjem času se čisto obračajo razna sportna društva na vojaške oblasti s prošnjo, da se dovoli vojakom-sportnikom nastopati na njihovih klubskih prireditvah.

Vojaška oblast nima ničesar proti temu, če vojniki sistematično goje sport in po daljšem treningu uspešno nastopajo na posameznih sportnih prireditvah. Nikakor pa ne more odobravati udeležbe vojakom, ki se za sportni nastop niso dovolj in sistematično pripravili, ker bi to zanje moglo imeti usodne posledice, vojaštvu pa bi samo kvarilo ugled zbog neuspeha.

Zaradi tega se opozarjajo vsa sportna društva, ki reflektirajo na udeležbo vojakov-sportnikov na svojih prireditvah, da se v bodoče s svojimi prošnjami pravočasno obračajo na vojaško oblast in da v svojih programih in časopisih ne objavljajo vojaškega nastopa, dokler za to niso predhodno dobili dovoljenje kompetentne vojaške oblasti.

SK Svoboda. Jutri v nedeljo ob 9.20. občni zbor Prijateljev prirede v prostorni Delavski zbornici. Vabimo vse članstvo, da se istega sgarano udeleži. — Tajnik.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Jutri, 1. decembra igra I. moštvo s SK Hermesom, kombinirana rezerva pa v Trbovljah s SK Dobro. Sestava moštve v garderobi in v članski knjižnici; odhod v Trbovlje ob 12.12, zbirališče ob 12. pred glavnim kolodvorom, odpremo prevzemite danes popoldne pri ostrihku.

Vremenska poročila JZSS Kranjska gora:

Gospodarstvo

Naš tovarni promet in sezonsko povišanje tarif

Generalna direkcija državnih železnic je objavila zanimive podatke o številu natovorjenih vagonov, ki je v septembru doseglo rekordno višino 179.600 vagonov napram 148.690 v istem mesecu preteklega leta. Tudi v juliju in avgustu je število natovorjenih vagonov presevalo lanske višine, dočim smo v I. polletju imeli celo primanjkljaj, ki pa je bil v glavnem posledica prometnega zastaja v februarju zaradi ostre zime. Gibanje števila natovorjenih vagonov je bilo leto v primeru z lanskim letom naslednje:

Table with 3 columns: Period (I. polletje, julij, avgust, september, oktober, november, december), 1928, 1929. Values range from 151,840 to 193,150.

Navzile ogromnemu prometu, ki so ga naše železnice obvladale v septembru, ni bilo letos opažati skoro nikakega pomanjkanja vagonov, kar moramo z zadovoljstvom ugotoviti. Prometnemu ministru je uspelo povečati število razpoložljivih vagonov, predvsem pa pospešiti cirkulacijo. Bojazen, da bomo letos imeli enake težkoče z vagoni kakor lani, se ni uresničilo. Da bi se razbremenil jesenski tovarni promet, je generalna direkcija železnic, kakor znano, s 1. septembrom povišala železniške tarife za prevoz premoega in stavbenega materiala za 20 odstotkov, in sicer do preklica, a najdalje do 31. marca prihodnjega leta.

S tem povišanjem, ki je podražilo v prvi vrsti premoega, je generalna direkcija železnic dosegla, da so naši premogovniki v juliju in avgustu izrabili svojo kapaciteto in da so pred nastopom izvozne sezone oddali v promet največje dosegljive količine premoega (slovenski premogovniki so n. pr. oddali v avgustu 205.000 ton premoega napram le 165.000 tonam v istem mesecu preteklega leta). Oddaja premoega pa tudi v septembru ko je bila povišana tarifa že v veljavi, ni bistveno nazadovala (zmašala je 192.000 ton); navzile temu pa so železnice promet s premoem brez večjih težav obvladale. Ker smo gotovo prebrzdali največjo kulminacijo železniškega tovarnega prometa, bi bilo železni, da generalna direkcija železnic ugodni želji naših gospodarskih krogov in razveljavljuje to sezonsko povišanje, kakor je to predvideno že v razpisu, s katerim je bilo povišanje uveljavljeno.

Kakor lani, je tudi letos nastopilo sezonsko povečanje prometa že v juliju, kajti v drugem četrtletju t. l. se je število natovorjenih vagonov gibalo med 132.000 in 136.000 (lani med 121.000 in 138.000), v juliju pa se je dvignilo že na 153.700 (lani na 151.800), v avgustu na 161.980 (lani 156.300) in v septembru na 179.600 (lani 148.700). Lani smo dosegli največji tovarni promet v avgustu in oktobru, dočim je v novembru padlo število natovorjenih vagonov na 149.750, v decembru pa že na 130.150, torej na višino kakor pred izvozne sezije. Tudi letos je pričakovati, da bo potreba po vagonih v decembru znatno padla. Prevozi sladkorne pese so v glavnem že končani, eventualno povečanje prometa zaradi obilnejše letošnje letine pa bo eliminirano s tem, da letos ne bomo imeli zaostankov kakor lani, ko je čakalo mnogo blaga na kolodvorih in v skladiščih na dodelitve vagonov. Ker so torej odpadli razlogi, ki so diktilirali povišanje tarif, bi bilo umetno, da generalna direkcija železnic že v početku decembra ukine to sezonsko povišanje.

Uveljavljenje zakona o slati valuti v Češkoslovaški. V sredo je bil v uradnem listu češkoslovaške republike objavljen zakon o slati valuti, ki je s tem dnem stopil v veljavo. Ta zakon določa, da odgovarja češkoslovaška krona vrednosti 44,58 miligramov čistega zlata. Češkoslovaška Narodna banka je dolžna tečaj njenih bankovcev držati na tej višini. Zakon nalaga banki dolžnost nakupa zlata v zakonski relaciji (toda najmanj 12 kg), pri čemer sme računati le pristojbino za preizkus čistote in pristojbino za kovanje zlatnikov. Prav tako je banka dolžna zamenjati bankovce (v vrednosti, ki odgovarja najmanj 12 kg zlata) po svoji izbiri ali v zlato ali pa v zlate devize, in sicer po zakonski relaciji (za zlato), odnosno po errednjen tečaju praške borze (za devize). Če banka ne ugodni tej dolžnosti, izgubi (izvemši v primeru višje sile) bančni privilegij. Čas uveljavljenja te dolžnosti se bo določil z naredbo. Posledica uveljavljenja tega zakona bo, da se bo valovanje tečaja češkoslovaške krome zmanjšalo od sedanjih 4% na 1%, kakor je to običajno pri zlatih valutah glede na stroške pri prevozu in pri zamenjavi zlata. Do konca tek. leta bo moralo zmašati zlato kritje obkta bankovcev z vštetiimi žirovnimi obveznostmi 25%, do konca l. 1930. 30%, pozneje pa 35%. To kritje mora obstojati najmanj 50% v zlatu, ostanek pa v zlatih devizah. Z uveljavljenjem tega zakona je Češkoslovaška stopila v krog evropskih držav s povsem urejenim in trdnim denarnim sistemom.

Razveljavljene kolektivne in obvezno zavarovanje agrarnih interesov proti požaru in točli. Z naredbo ministra za agrarno reformo od 25. septembra 1928, je bilo na podlagi zakona o osnovanju agrarnih zajednic in zakona o brezobrestnih posejilnih odrejenju, da se ima izvesti kolektivno in obvezno zavarovanje vseh članov agrarnih zajednic proti požaru in točli pri Glavni kmetijski zadruzi za zavarovanje v Zemunu. Na podlagi te naredbe je isto ministrstvo izdalo pravilnik za tehnično izvedbo tega zavarovanja. Glede na argumente, ki so jih Savezi agrarnih zajednic navedli proti temu zavarovanju (previroke premije in težkoče pri tehnični izvedbi) in ker tudi kmetijsko ministstvo na podlagi citiranih zakonov ni poklicano predpisati kolektivno zavarovanje agrarnih interesentov, niti odrediti, pri kateri ustanovi se morajo agrarni interesenti zavarovati, je finančni minister izdal odlok (»Službene Novine« od 28. t. m.), s katerim se razveljavlja naredba o uvedbi kolektivnega in obligatornega zavarovanja članov agrarnih zajednic proti požaru in točli kakor tudi pravilnik za tehnično izvedbo tega zavarovanja.

temperatura —3. Jasno brez vetra, sneg se je zaradi južnega vremenca stopil ter je snuška šele nad 1400 m. Poročilo je datirano z dne 28. t. m. Velika planina dne 28. t. m.: na zamrznjeno podlago je zapadlo v nedeljo 20 cm snega, v sredo ponovno 20 cm prašča, dnevi kasni, sneg pod posjimi pečami. Snuška prav dobra.

Schmolli-Pasta s patent. odpiracem. Ze 50 let najboljša krema za čevlje.

Premija za izvoženo vino. Po Eunu 108. novega trošarinskega pravilnika se za izvoz vina v inozemstvo (bodisi čistega ali alkoholiziranega) izplača izvozniku po odločbi finančnega ministra premija za vsakih 100 litrov po 40 Din. Kakor smo že kratko poročali, so se vojvodinski vinogradiški in vinski trgovci pritožili, da se te premije po časi izplačujejo. Zato je finančni minister s posebnim odlokom odredil, da morajo finančne direkcije vsako prošnjo za izplačilo premije predložiti ministru v roku 5 dni po preletu. Rešitev finančnega ministra mora finančna direkcija najkasneje naslednji dan, ko je prejme, poslati pristojni davčni upravi in odrediti, da takoj izplača priznano premijo.

Uveljavljenje minimalnih carin v prometu s Brazilijo. V »Službenih Novinah« od 28. t. m. je objavljen zakon, po katerem se morajo od dne objavljenja uporabljati pri uvozu blaga iz Brazilije minimalne stopnje carinske tarife.

Dopolnitev imenika razsodnikov razsodišča Zbornice za TOI v Ljubljani. Imenik razsodnikov zborniškega razsodišča se je dopolnil še z naslednjimi razsodniki: Bolaffio Karel, veletržec v vinom v Ljubljani, dr. Božič Mirko, ravnatelj Kranjske hranilnice, Bričelj Ivan, stavbni mojster v Ljubljani, Čuč Karel, ravnatelj Jugoslovanske tiskarne, dr. Černe Franc, ravnatelj Mestne hranilnice, Detela Karl, ravnatelj Prometnega zavoda za premoeg, dr. Dobrila Marij, tajnik ljubljanske borze, Feldin Mirko, trgovec z manufakturnim blagom v Mariboru, Gregor Ivan, veletržec v Ljubljani, Gregorič Ivan, ravnatelj podružnice Narodne banke v Ljubljani, Hedžet Matija, veletržec v Ljubljani, ing. Heinrich Avgust, ravnatelj TPD, Heinricher Franc, lesni industrijec v Ljubljani, Knaflič Fran, tvorničar usnja v Smartnem pri Litiji, Knez Aleksander, borzni cenzar v Ljubljani, Lilleg Alojzij, veletržec v Ljubljani, Lušin Anton, borzni cenzar in lesni trgovec v Ljubljani, Lovšin Evgen, ravnatelj tvrde Rude in kovine, Meden Viktor, industrijec v Ljubljani, Medič Franc, industrijec in veletržec v Ljubljani, dr. Megler Vendelin, ravnatelj tvornice Carl Polak v Ljubljani, ing. Miklavc Franc, ravnatelj deželne elektrarne v Zirovnici, dr. Obersnel Maks, prokurist KID na Jesenicah, Skaberne Avgust, trgovec v Ljubljani, Slamčič Franc, tvorničar mesnih izdelkov v Ljubljani, dr. Slokan Ivan, generalni ravnatelj Združene gospodarske banke v Ljubljani, Sodin Blaž, lesni trgovec v Hudinji pri Celju, Tosti Avgust, direktor Kreditnega zavoda v Ljubljani, Verlič Jostip, veletržec v Ljubljani, Volk Ivan, ravnatelj tvrde Sarabon in ing. Zupančič, industrijec in lesni trgovec v Ljubljani.

Poslabšanje konjunktura tudi v Češkoslovaški. Gospodarska konjunktura kaže v srednji Evropi že nekaj mesecev nazadujočo tendenco. Te dni je tudi češkoslovaška Narodna banka v svojem mesečnem poročilu opozarjala na poslabšanje gospodarske aktivnosti, ki se kaže predvsem v naraščanju brezposelnosti, v nazadovanju indeksa cen (predvsem indeksa cen konjunkturo občutljivih predmetov), v razvoju zunanje trgovine (povečanje izvoza in nazadovanje uvoza zaradi zmanjšanja domače kupne moči), v naraščanju števila insolventov in v poslabšanju zaposlenosti industrijec.

Polomi v Franciji in Angliji. Na pariški borzi je prišlo v sredo in četrtek do poloma številnih efektivnih tečajev. Ta polom pa je predvsem le v zvezi z velikimi likvidacijami angažmanov od strani inozemstva. Tudi iz Londona javljajo senzacionalno vest, da je znani finančnik Henry Horn, ki obvlada velik koncern bančnih in industrijskih podjetij (predvsem cementne industrije), prijavil svojo insolventnost. Ta vest je skrajno neugodno vplivala na efektivno borzo.

Borze

29. novembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Le v devizah na Prago in Curih je bilo nekaj več potrebe. Tečaj deviz so z malimi izjemami ostali v glavnem nespremenjeni.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda danes v glavnem obdržala večerajšnje tečaje. Za aranzma se je trgovala po 436, za kasa po 435 in za december po 438. Investicijsko posojilo je bilo zaključeno po 85 in 85,25 za agrarne obveznice pa je bilo povpraševanje po 51,25. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki samo v Unionbanki po 200 in v Jugobanki po 83. Od industrijskih papirjev se je Slavonija ponovno okrepila na 160 zaključek, dočim se je Tvornica vagonov trgovala nespremenjeno po 140. Trboveljska je nekoliko popustila na 445—455 brez prometa.

Devise in valute.

Ljubljana. Amsterd. 22.78, Berlin 13.5125, Bruselj 7.8986, Budimpešta 9.8877, Curih 1094.4 do 1097.4 (1095.9), Dunaj 792.91—795.9 (794.41), London 275.40, Newyork 56.24—56.44 (56.34), Pariz 222.36, Praga 167.05—167.86 (167.45), Trst 295.93.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 29. novembra 1929. Višina barometra 908.8 m

Table with columns: Kraj, Cas, Barom., Temper., Smer vetra in brzina v m. in sek., Padavine. Rows include Ljubljana, Maribor, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Dubrovnik, Skopje, Split.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 10.4 C, najnižja 4 C. Solnce vzhaja ob 7.16, zahaja ob 16.21, luna vzhaja ob 6.43, zahaja ob 15.29. Dunajska vremenska napoved za soboto: Večinoma jasno, na nekaterih krajih megla, mla.

Kulturni pregled

Kupujmo knjige!

Ljubljana, 29. novembra.

Ob tem času pa tja do božiča in Novega leta je na knjižnih trgih vseh zapadnih kulturnih narodov najzanimivejša sezona. Drugod namreč še vedno ni izumrla stara, lepa navada omikanih ljudi, da si zlasti k praznikom darujejo knjige. Res je, da so vojna in povojna leta obrnila občo pozornost od knjige in čitanja. Danes opažamo že vesposod novega usmerjevanja. Svet se vrača k spoštovanju duhovnih vrednot. To je naravno, zakaj samo duševnemu delu gre hvala, da se je človeštvo dvignilo tako visoko nad prvotno primitivnost. Ni mogoče, da bi lahko trajno pogrešalo živ in neposreden kontakt z vrelci svoje kulture. Prav zaradi tega se dviga tudi vrednost knjige na borzi življenjskih potrebščin. Knjiga je slej ko prej poleg življenja največji učitelj omikanejšega človeštva.

Pred vojno je marsikdo kupoval knjige, po vojni je mislil, da to ni več potrebno. To pričuje, da je pri nas zelo malo ljudi štilo pravo ženo po duhovnih vrednotah. Kdor umeje čitati knjige — za to je treba vzgoje in književne kulture, ki jo močno zanemarjajo celo naše šole — temu ne bo knjiga postala nekake dne odvisna, dolgočasna in manjvredna. Knjiga je učiteljica, skozi reči, a življenje je do zadnjega diha spoznavanje in učenje! Bojmo se tiste duševne toposti in fizične izčrpanosti, ko nas ne bo mogla več zanimati lepa beseda in globoka misel! Čitanje izbranih, dobrih knjig nam stori življenje lepše in mikavneše, svet zanimivejši; vrednost nas poidevca, ki smo v ogromni delavnici narode z golimi mišlji, atomi, postane večja in vsebina našega življenja polnejša. Zato mora vsakdo nekake dne pogledati vase in se vprašati: Ali sem res top za tista vzvišena občutja, ki jih more nuditi izbrana, dobra knjiga? — Če pa človek ni duševno top in obrnjen zgolj na fizično plat, tedaj mora poslati čitatelji dobrih knjig.

Čitatelj, ki od knjige samo izposoja, ni intimo in globoko zvezan z njimi. Dobra knjiga ni vrednota, ki jutri ugasne; ni dovolj, da jo prečitaš in vrneš v skladovnico kakšne javne knjižnice. Postavimo danes našemu človeku pred oči nekaj, kar se v naših hišah vse premalom respektira in goji: domačo, rodbinsko knjižnico! Samo v njej za rodbinske knjižnice lahko reši slovensko književnost pred nastopajočim hiranjem. Zakaj imajo n. pr. norveške knjige vzlic majhnemu narodu zelo visoko povprečno naklado? Ker je ondi upeljan običaj rodbinske knjižnice. V vsaki hiši, kjer dajo kaj na se (in ni treba, da bi se ondi šopirilo tako zvano blagostanje) so police z lepimi knjigami. Tu domači pripovedniki in poete, ondi izbrani prevodi, tam poučne knjige, pa knjige za mladino in pripomočki za vsakdanjo rabo.

Ali naj kupujemo knjige? Da, pa zato, da damo slovenski hiši nov ponos, nov dokument našega kulturnega napredka: rodbinsko knjižnico! Ne kot prazno dekoracijo, marveč kot pribeževališče vseh, ki jim je kaj do plemenitosti mišljenja, do lepote in do znanja. Redkokdaj se nudi tako ugodna prilika, kot jo je pravkar dala „Jutro“ svojim naročnikom, ki dobe za majhen denar pravi standard za slovensko rodbinsko knjižnico. Toda to je prilika, ki bo minila. Izkoristite jo, a srbite, da dobimo nov kader stalnih odjemalcev naše knjige, ljudi, ki bodo odgovarjali na vprašanje: „Ali naj kupujemo knjige?“ bodro in veselo: — Da, ker nam jih nič ne more nadomestiti!

„Slovenski Tisk“

Izšla je nova, 5. številka „Slovenskega tiska“, mesečnika, ki ga izdaja Zveza faktorjev v Sloveniji (urednik rav. Miroslav Ambrožič). Na uvodnem mestu je priobčeno premotiviranje M. Ambrožiča »Ali so slovenski tiskarji dragi«. Pisec se je dotaknil vprašanja, ki je že dolgo pereča. Priporočali bi ta članek ljudem, ki — ne poznavajoč dejanskih razmer — radi besedičijo o slovenskem tisku. — Prof. A. Sovre nadaljuje svoj zanimivi članek »Šest resnic o tiskarjih«. Josip Cemžar nadaljuje razpravo »O različnih tehnikah tiska in njihovih posebnostih«. Tokrat razbistruje pojme o češče omenjanem offsetnem tisku. Slovenska bibliografija dr. Siebingerja nadaljuje pregled naše knjižne produkcije. Dalje so zastopane v tej številki rubrike: »Tehnične novosti«, »Fotografija« (članek »Amaterjeva temnica«), »Jezikovno rešeto« in »Terminologija«. Posebno priporočljivo je dr. Kolarica »Jezikovno rešeto«. Tej številki je priložen vzorec trvdke »Chromos«. — Slovenski tisk, toplo priporočamo. Letna naročnina Din 70, posamezna številka pa stane Din 7.

Kaj so pravilice v življenju dece in odraslih

Poglavje za zrele ljudi.

Ni treba posebnega predprazniškega nametja, da se lahko zamislimo v dejstvo: najboljša literatura so v izvestnih letih vsakega človeka — pravilice. Izsledki moderne vede dajejo današnji pedagogiki mnogo dragocenih in sigurnih pripomočkov, s katerimi lahko privede otroško dušo do tega, da se bo naučila pravilno in jasno misliti in da bo zala dosti svojih težav po čustvenem in umstvenem spoznavanju. Čustveno zadovoljstvo, vtelesenje sanj, ki je bistven del našega notranjega življenja, pa najde otroška misel samo v pesniških umotvorih, ki odgovarjajo navičnemu in neposrednemu hrepenenju po naglem, mogočem in popolnem uresničenju idealov, ki si jih deca tvori o življenju ali ki naj bi si jih tvorila. Cisto vseeno je, ali se izpolnjuje to hrepenenje v mejah, ki jih določajo zakoni vnanejšega sveta, ali pa v neskončnem kraljestvu sanj in fantazije. Znano je, kaj najdejo otroci v pravilicah: otroško srce najde v njih izpolnitev tega, po čemer hrepeni. Raznemajo ga čarobni, nerealni in nemožni dogodki. Otroška misel vidi, da se v pravilicah uresničuje vse lepe sanjarije in da se z njimi duša strastno pretresa tja do zadnjih svojih globin. Ali naj vzramemo deci to prijetno pojnost, ki je ni moči nadomestiti z nobenim še tako razumnim spoznavanjem re-

Iz naše poezije

(Ivan Albreht, »Odsevi«, Celje 1929)

Za »Slutnjami« in »Prisluškovanjem« je izdal zdaj Ivan Albreht svojo tretjo zbirko pesmi, ki je še najbolj značilna zanj, ker ni doslej še v nobeni svoji knjigi pokazal toliko sebe v odnosu do življenja kakor prav v »Odsevih«. Kakor je naslov nekam tih in skromen, je vendar posrečen, kajti te pesmi so zares odsevi življenja, ki se je pesnika dotikalo, ki ga je viharilo, radostilo, vznemirjalo in spokojilo, zdaj v obdobju »1914—1918«, zdaj »Mimogrede«, in na »Križevnem potu« in »Vagabundovi pratiki«. Iskrenost je v teh pesmih, ki jih marsikdo sicer kazal bled obrabljen verz s stereotipnimi pripodobami (»sladkogorjupa je življenja cema«, opolna slast, življenja slast, vzeml sem srce v drhtečo dlano, in podobno), toda zato so po zgradbi enostavne in jasne, kar prča, da je avtor znal oblikovati svoja središča, da doživlja. Zlasti je močan cikel (1914—1918, ki vsebuje mestoma prav ostro zaskane, jedrovite stih. Po spoznavanju svoje prošlosti se pesnik ves razgleda po sebi in se razodeva v »Vagabundovi pratiki«, ki vsebuje mračne pesmi o zapravljeni mladosti. Najlepša je tilo spominjanje v »Tihno je v borovju...«, najgloblja pa »Zelen.« »Epilog« je potegnil pesnik Odsevo črto: »V gradove sanj polagam rakev, da bom legel vanjo — in zdaj sem miren, srečen, prost...« in mir vsevme večnosti objema s plaščem me neskončnosti.

Zaradi iskrene izpovedi o samem sebi, ki se je Albrehtu posrečila v tej zbirki bolj kot v kateri drugi prejšnji, so »Odsevi« pomembni, čeprav so tih in skromen donos k naši liriki. m—c.

Timočka krajina

Izšla je knjiga: Zbornik priloga za poznavanje timočke krajine (Beograd 1929), delo g. Marinka Stanojevića, ravnatelja gimnazije v Zaječaru in znanega kulturnega delavca. Vsebina knjige je: Zaječar v prošlosti in sadašnjosti, Nežit (prispevek k poznavanju narodne apokrifne književnosti), Svadbeni običaji v Timoku, Nekoliko fonetičnih crta zaglavskoga govora, Tragovi crkvenog pevanja u narodu, Prve godine po oslobodjenju Crne Reke (istori-ko arhivske beleške i ispisi), Prilozi rečniku timočkoga govora, Dialektološka gradja za poznavanje timočkoga govora (pripovetke), Jedno pismo Stojana Novakovića.

Pisec je med srbskimi učenci dobro znan in cenjen; Srbska akademija je izdala več njegovih filoloških in antropoloških študij (glej predgovor). Pohljaliti je posebno, da je sklenil klub vgramnim težavam in neprilikam izdati vsa ovojna dela v takih »Zbornikih«, ki bodo periodično izhajali ter bodo tako lahko pristopni.

Med vsemi članki nas bo kot Slovence najbolj zanimala vrlo zanimivo pisana razprava (oziroma predavanje) o Zaječaru v prošlosti in sedanjosti; ta razprava je opremljena s fotografijami. Zelo zanimiva je tudi razprava o poročnih običajih v tej krajini, zlasti ker ji je pisec dodal raznih prigodnih svatovskih pesmic, ki so zelo lepe.

Zeleti bi bilo, da se tudi Slovenci vse bolj poznamo s sličnimi deli, ki nam opisujejo običaje naših južnih bratov Srbov. Knjiza se naroča pri piscu g. Marinku Stanojeviću, direktorju gimnazije, Zaječar. Dr. A. V.

Prof. Taranovski o marksistični konceptiji zgodovine

V »Ruski matnici« v Ljubljani (univerza) je predaval izbranim članom tukajšnje ruske kolonije bivši profesor petrogradskega vseučilišča, sedaj profesor pravne fakultete v Beogradu g. T. K. Taranovski o novih konceptijah zgodovine v sovjetski Rusiji. Gre, kakor kaže naslov, za spor o vprašanju začetkov, razvoja in zmlisa človeške družbe, za umevanje tako zvane socialne filozofije. Tez o teh problemih je mnogo; marksizem, ki si danes lasti značaj nekakega edino znanstvenega nazora, je samo ena izmed mnogih teorij, ki izginja v množici drugih (obsežen nemški strokovni pregled teh teorij, ki je izšel pred vnoje, je odmeril marksistični konceptiji borje dveh strani). Človek bi pričakoval, da bodo ruski boljševiki sedaj, ko obvladujejo socialno in duhovno življenje ene največjih svetovnih držav, prinesli v svet stroge, objektivne znanosti kaj novega. Po sodbi prof. Taranovskega jim to v prvih desetih letih ni nimalo uspelo. Izdali so kaj kopice knjig, v katerih obravnavajo zgodovinski razvoj človeštva z močnimi političnimi akcenti, toda ta literatura ima propaganden, ne pa objektivno-znanstven značaj. Avtorji uporabljajo izsledke »bur-

žoaskih« znanstvenikov in jih enostavno prikrajajo po svojih tendencah. Izmed »rdečih profesorjev«, je prišel še najdalje profesor moskovske univerze Risner.

Njegovemu delu je predvsem veljalo zanimivo predavanje učenega ruskega gosta. Predavatelj je razložil Risnerjeve zgodovinsko-filozofske teorije in jih podvrzel kratki, a jedrnat kritiki. Zanimivo je na primer, kako presoja Risner grško zgodovino in označuje Platona kot filozofa aristokracije, Aristotela pa kot filozofa meščanskega liberalizma. V Sokratu vidi tipičnega maloburžuja, ki je bil eden najvišjih nasprotnikov demokracije, ker je učil, da mora človek delati samo to, kar zna in ume, s čemer je zaničeval svobodno tvorno inicijativo in revolucijski zamah. Ni težko opaziti, da sovjetski ideolog enostavno prenaša sedanje boljševske misle v staro zgodovino. Pomembnejše je Risnerjevo polmovanje začetkov krščanstva. Po njem ima krščanstvo dve začetni fazi: judovske, ki je bila revolucionarno-politična in zaradi katere je bil Kristus krizan kot »judovski kralj« in upornik zoper obstoječo oblast. Druka faza pa je heleniščina: apostol Pavel in njegovi nasledniki so to revolucionarstvo, izhajajoče iz tedanje ekonomske krize, poduhovili in mu dali mistično-religiozni značaj. Ker pa bi moralo po marksistični konceptiji judjsko krščanstvo poteči iz nezadovoljstva kmečkih mas, je Risner ostal dolžan odgovor, zakaj je krščanstvo nastalo v mestih in se širilo po takratnih trgovskih poteh, t. j. zakaj je tedaj postalo »buržoaski« pokret? Zanimivo je bilo tudi predavateljevo razglabljanje filozofije sv. Janeza Zlatoustega, in sv. Avguština v smislu Risnerjevih marksističnih tolmačenj; tudi ta ideolog srednjeveškega krščanstva sta ruskuemu marksistu malomeščanska buržuja, dasi je krščanstvo sponelo na sistemu beraštva (samostani!); njuna krivda je bila, da sta tem beračem oznanjevala življenjski nazor dobrotelosti. Ali ni tako pomembno predavatelj — zelo podobno današnjemu v Rusiji, ko vlada zapra voditelje raznih sekt zaradi tega, ker delujejo — dobrodelno? Dobrotelostnospava revolucijsko uporniške težnje — to zlo je gojilo srednjeveško krščanstvo, dokler ga ni prevzelo — potem, ko je prišla na krmilo — tudi prosvetljena buržoazija. Risner e izdal doslej samo 1. zvezek svoje razprave. Z zanimanjem čakamo drugega. Toda v tem velikem trudu ni nič novega: prekrjojevanje zgodovine v izvestne politične namene vendar ni nadomestilo za nove znanstvene teorije! Torej je — z znanstvenega vidika — jalovo početje, da se zgodovinski tok tolmači v smislu Markovinih ekonomskih teorij. Marksisti niso dokazali, da se je človeštvo razvijalo res tako kot nal bi velevali ekonomski zakoni, marveč so samo prenesli svojo dialektiko na zgodovino.

To je podobno kot če Berdiajev dokazuje, da imajo vse socialne institucije prazljivost v Bogu in v religioznih zakonih — smo se spomnili, ko smo zapuščali zanimivo predavanje prof. Taranovskega.

Friedrich von Gager

V »Jutru« z dne 1. novembra smo opomrili čitatelja na novi roman nemškega pisatelja Friderika pl. Gagera »Die Strasse«, ki se odigrava na naših tleh. Prijatelj lista nam pisar o njegovem avtorju naslednje: Avtor romana »Ein Volk«, »Die Strasse« in dr. je po rodu iz Kranjske in precej obvladuje slovenščino. Je potomec starih kranjskih plemiških rodbin baronov Gagerov in grofov Auerspergov. Mati mu je bila vnučinja tistega grofa Auersperga, ki slovi kot pesnik pod psevdonimom Anastasius Grün. Potemtakem se v žilah Friderika pl. Gagera pretaka že od rojstva pisateljska kri. Rodil se je na gradu Mokrice ob Savi, kjer ga je vzgajala Frančiška Zagarjeva, sestra znanega ljubljanskega rodoljuba Dragotina Zagarja. Gimnazijo je obiskoval mladi baron Fric v Celju, kjer sta se v vzgojiteljico nastanila za časa šolskega leta. Morda se ne motim, če trdim, da mu je baš navedena njegova vzgojiteljica vepala ljubezen do rodne grude in do naših ljudi.

Pl. Gager se je zgodaj posvetil pisateljevanju. Izpočetka je pisal samo članke z lovsko vsebino in urejal list »Oesterreichische Jagdzeitung«, ki ga je izdal Hirschmann na Dunaju. Pozneje se je spustil na belestristična pota, kjer je kmalu dosegel lepe uspehe. Grad Mokrice je prišel sčasoma v druge roke in je pisatelj, ki je danes star kakih 50 let, živel dalje časa na gradu Podturn ob Krškem, ki je bil njega dni last grad Auersperga. Tu je pesnik Anastasius Grün, učene našega Prešerna, tudi pokopan v krasnem mavzoleju.

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

tudi one zgolj sanja in pravilica, ki si jo je ustvarila človeška duša, da zadosti svojemu hrepenenju in želi po večnosti.

Otroška misel ne pozna krutih in bolestin poizkusov uresničenja idealov, ki se nujno razbijajo ob neznanjih zakonih večnosti, tako ravnodušne nasproti človeški usodi. Otrok se zadovoljuje z neposrednimi in navinimi odgovori, ki jih res ni mogoče uresničiti v realnem življenju, ki pa dobivajo igrave vsaj dozdevno resničnost v začaranem svetu — v pravilicah. Iz sveta vih, škrtov, dobrih in hudobnih bitij, nadčloveških junakov in nadčloveških trpinov, velikonov in prilikavev, junakov zvestega srca, pametnih živali, čudežne narave, iz sveta, ki je stoletja raste v viležkih romanjih, orientalskih pravilicah, srednjeveških legendah in šaljivih novelah — je vzvezel v pravilicah nov svet sanj in fantazije, ki ni nič v skladu z resničnostjo, ki ne zavisi od prirodnih in zgodovinskih zakonov, marveč ga obvladuje čudovita čustvena logika človeške duše. Njega ne vodi neznanja vnana usoda, marveč globoko občuten moralni imperativ. Prav v tej zahtevi, zahtevi po pravni pravilnosti, je ključ, ki nam odpira tudi otroško srce, da razumemo njegove potrebe in hrepenenje. Saj lahko govorimo o naliki med odraslim človekom in otrokom, v kolikor gre za odnose obeh do sveta resničnosti in sveta sanj, čeprav je med obema očitvena razlika: Medtem ko se odrasel človek v pesniškem delu zavestno prenaša iz resničenega sveta v zaslanjan svet, ki je predojen za-

Ali bo dobil kak Jugosloven Noblovo nagrado

Prof. dr. Fr. Bučar, eden redkih naših poznavalcev skandinavskih razmer, znanec pokojnega švedskega elavista A. Jensena, je priobčil v najnovejšem zvezku »Savremeničar« članek »Nobelova akademija v Stockholmuc. Tu opisuje podrobne začetke tiste sloveče nagrade, ki podeljuje najvišje nagrade za literarno in znanstveno delo. Pisec se dotika tudi vprašanja, ki se je pri nas že večkrat načelo: Zakaj so Slovani tako redko med Nobelovimi nagradenci? Med 27 literarnimi laureati sta samo 2 Slovana in sicer: Sienkiewicz in Reymont. V ostalih panogah sta bila nagradjena takisto samo še 2 Slovana (Rusa Pavlov in Mečnikov za medicino). Ali je to znak, da so Slovonom neakionjeni švedski politični krogi? Dr. Bučar trdi, da je pri podelitvi nagrad izključena politika. Ko so Nemci l. 1913 predložili Petra Roseggerja, so švedski akademiki uvaževali proteste Čehov in Slovencev, ker se je vedelo, da bi Rosegger namenil visoko nagrado za raznarodovanje štajerskih Slovencev. Znatno važnejša ovira je to, da odločilni akademiki ne poznajo slovenskih literatur, ker se premalom prevajajo v tuje jezike. Dr. Bučar pa meni, da so nekaj krivi tudi slovenski narodi sami, ker se premalom potegujejo za svoje pisatelje. Naposled predlaga: Naj se naši vseučiliški krogi v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani ter obe akademiji zainteresirajo za to vprašanje in predložijo kakoga jugoslov. literata in znanstvenika za nagrado. Sami po sebi ne bomo nikdar prišli na vrsto, če se ne bomo smotreno potegovali za to nagrado, ki pomeni velik uspeh narodne kulture in imena pred vsem svetom.

Vprašanje je le, kateri hmed živečih naših literatov ostane tudi pod svetovnim merilom dovolj velik kot umetnik in mislec? Na to vprašanje tudi dr. Bučar ne odgovarja, pravi pa, da so nekdo mislili v Zagrebu na Gjskega in Iva Vojnoviča.

Vatikanski indeks

Izšlo je novo izdanje Indeksa prepovedanih knjig, ki ga izdaja Sveta stolica in ki velja za vse člane katoliške cerkve. Indeks obsega 563 strani in vsebuje kakih 5000 knjižnih naslovov. Listanje po tem indeksu je sila zanimivo; že premnogi katoliški publicisti so se v nepoznavanju indeksa pregrešili zoper papežev prepoved, ker so čitali ali celo priporočali spise, ki so na indeksu. Kaj sele drugi čitatelji, ki jim je pač malo mar za vatikanski indeks! Seveda najdeš tu najodličnejše spise svetovne literature. Tako so med drugimi za brani vsi spisi ljubljena fašistična Italije Gabriela d'Annunzia, ker so »fidei et morum offensiva«. Med prepovedanimi knjigami so tudi spisi mnogih prelato in duhovnikov, v kolikor so si drznili zavzeti v cerkvenih ali verskih zadevah stališče, ki se natanko ne ujema s stališčem papeške kongregacije. Teh je precejšnje število, ker vsak tak spis pride zanesljivo pod vatikansko rešeto, dočim kongregacija modernih laičnih literarnih produkcij sploh ni kos in zato v indeksu daleč zaostaja. Indeks dalje določa, da ne sme noben veren katoličan čitati tistih izdaj sv. pisma, ki izidejo pri nekatolikih, potem knjig, ki oznanjujejo herezijo ali razkol, ki nasprotujejo religiji ali »dobrim običajem«, ki grede za oslabljenjem cerkvene discipline ali ki napadajo cerkveno hierarhijo itd. Take knjige so prepovedane tudi tedaj, če se niso na indeksu. Ker pa je pobožnemu laiku težko doumeti, kaj vse nasprotuje religiji in dobrim običajem, je najbolje, da čita samo knjige, ki jih odobri škofjski ordinarijat. Sicer pa je dobro, če čita kar najmanj: tako vsaj ostane zavarovan pred skušnjavami, ki iz knjig često napadajo pamet pobožnega kristjana.

Najbolj čitani pisatelji

V »Jutru« z dne 16. novembra smo poročali o izsledku ankete »Lidovih Novinc« o vprašanju: »Katero najzanimivejšo knjigo ste leto čitali?« V češkem tisku je izzvala ta anketa velik odmev. Problem knjige kot kulturnega činitelja stopa tudi tu — kakor povsed drugod — v ospredje. K besedi se je oglašil pisatelj Karel Čapek, ki duhovito premotriva izsledke ankete in končuje svoj članek tako-le: »Trikrat več zanimanja so pri izbranih čitateljih vzbudile tuje knjige nego domače. Komu naj naslijemo to kričeč nesozazmerje kakor žerjavico na glavo? Čitateljem? Založnikom? Nam avtorjem? Nu, naj si vsak izbere svoj del!« Kot epilog temu »izpraševanju vestic češkega čitateljskega (naša poizvedovanja v Ljubljani so pokazala, da so pri nas v bistvu iste razmere) naj priobčimo izsledke zgorne ankete po natančnem vrstnem redu. Številke v oklepaju kažejo, koliko čitateljev izmed 300 se je izjavilo za doličnega pisatelja: E. M. Remarque (44), A. Maurois (23), J. Galsworthy (16), Emil Ludwig (12), K. Čapek (12), S. Lewis (11), Lauteamont (7), B. Shaw (6). Ostali so pri nas manj znani češki avtorji. Deset najzanimivejših knjig l. 1929. pa so po češkem okusu naslednje: Remarque »Na zapadu nič novega« (44), Galsworthy,

Saga rodu Forsylov (16), Maurois, »Življenje B. Diercelija« (13), Lauteamont, »Mladorec (7), Lewis, M. Arrowsmith (7). Izmed čeških avtorjev: K. Čapek, »Govori« T. G. Masarykom; Pekaj, »Sv. Vavilav; Čapek, »Vrtinarjevo letoc« in E. Beneš, »Svetovna vojna«. Le-ti so dosegli 5 ali 6 glasov.

K stoletnic velikega pianista in komponista

28. 2. m. je poteklo sto let, od kar se je v Vitebcu ob besarabski meji rodil slavni ruski pianist in skladatelj Anton Rubinštein. Glasbeno izobrazbo si je pridobil v Nemčiji, vendar imajo njegove stvari tipično ruski značaj. Inozemstvo ga je spoznalo deloma po njegovih opernih in koncertnih delih, deloma pa iz njegovih čestih koncertnih turnej. Neveljavno zaslužen si je pridobil z ustanovitvijo prvega ruskega konservatorija l. 1862, v Petrogradu, ki je vzgojil Rusiji in svetu toliko pomembnih muzikalnih sil.

Učitelj in ljudska prosveta v sovjetski državi

Nedavno je na zborovanju strokovne zveze v Moskvi izpregovoril novi komisar ljudske prosvete v sovjetski vladi A. S. Bubnov, naslednik izrinjenega Lunačarskega. Govoril je o sedanjem stanju ljudske prosvete v sovjetski Uniji. V svojem govoru ni mogel prikriti težkega položaja vsakega učiteljstva, ki je v mnogih vaseh osvoženo zaradi tega, ker je tudi propagator komunističnih idej. (Tovariš Bubnov je zamočlal, da mora biti propagator in da je politično lakajstvo njegova poglavitna dolžnost v šoli in izven nje). Bubnov je vedel nekaj kričečih primerov. V kimerškem ujezdu (Tverska gub.) je učiteljica Lapšinova umrla od gladu. V vasi Dubovsko so učitelja bojkotirali, ker poseča komunistične shode. V prvih devetih mesecih t. l. je bilo osrednjim oblastim priklajenih 150 napadov na učitelje; v 59 primerih so bili ubiti ali ranjeni. Začeli so jim hiše in jih gospodarsko bojkotirati. (Lepa slika popularnosti sovjetskega režima!). Bubnov je nadalje priznal, da je ljudsko šolstvo še vedna materialno na beraški palici. V neki šoli n. pr. niso zmogli niti klopč, tako da so otroci morali sedeti na podu. Število nepismenih znaša 42 odst., v Nemčiji 0,4 odst. Število čitalnic se stalno zmanjšuje; v zadnjih dveh letih je padlo za več kot 3000. Zaradi tega tudi protivrški boj slabo napreduje in je število cerkva še vedno znatno večje od števila čitalnic. Bubnov pa ni povedal, kako je naraslo število krcem in kako cveto v delavskih klubih — nekdanjih cerkvah — igralnicah.

Nemška ocena našega tiska. Vodilna nemška strokovna revija, »Der deutsche Druckerc«, ki je razširjen po vsej Evropi in ki izdaja vsako leto posebne izdaje v drugih evropskih jezikih, je prinesla v letošnji oktobrski številki naslednjo oceno: Pred nami leži lep primer visokega stanja knjižne umetnosti ki ga je danes dosegla Jugoslavija, in sicer v delu »Jakovljevi zborniki«, ki ga je izdalo založništvo »Tiskovna družba« ter ga izdelala Delniška tiskarna v Ljubljani. Zbornik je posvečen delovanju slikarja Jakopiča, ki je pred kratkim praznoval svoj 60letni jubilej. Tipografski vzorno opremljene besedilo poživljajo številne reprodukcije umetnikovih stvaritev v enobarbnem tisku in tribarvne v tisku iz izdobjenine, ki so docela odlične tako glede tehnike kakor tudi glede umetniškega posnetka. Veselje je videti lepe barvaste tiske iz izdobjenine. Plemenito oblikovana vezava in tipografska oprema sta delo grafika inž. arh. Janka Omahna.

Milica Mironova. »Snežana«. V založbi sarajevske »Cvijete Zuzorić« je izšla knjižica naše rojakinje ge Milice Mironove »Snežana«. Bajka u pet činova napisana po Grimu (v cirilici). To bajko so vpriporili v Sarajevu v aprilu t. l. »Jutro« je že takrat zabeležilo lep uspeh, ki ga je dosegla pri občinstvu in kritiki. Sedaj, ko imamo delo ge. Mironove v knjižnem izdanju, moramo priznati, da je avtorica res s finim okusom in pristno ženskim umevanjem otroške duše dramaturizirala staro, vsekdar lepo in očarljivo pravljico o Snežulčici. Preverjeni smo, da bo delo ge. Mironove ostalo trajno v mladinskem repertoarju srbskohrvatskih odrov. Knjižica je okrašena z ilustracijami s sarajevske vpriporitve (klišej Jugografike v Ljubljani).

Geist und Materie. Bewegung und Kraft. Religion und Philosophie der menschlichen Sprache. Von Engelbert Rakovec. V Ratisboni (Regensburgu) je izšel spis našega rojaka, bivšega profesorja, sedaj župnika v Bošanju g. Engelberta Rakovca, ki skuša združiti etimologijo z metafiziko. Pisec si prizadeva, da nam razloži postanek človeškega govora in razvoj jezika ne z naravoslovnega vidika, kar je po našem mnenju edino pravilno, marveč aprioriščno s stališča religiozne metafizike in na tleh spekulativne filozofije. Umljivo je, da se pri tem čisto sholastičnem filozofiranju o življenjskem pojavu zavija v megle suhe učenosti in logične matematičnosti; sem naj mu slede filozofiji in etimologiji, če se jim zahoče takih ekskurzij. Pri pomnjam, da je avtor nedavno izdal v slovenščini dve etimološki knjizi, ki o njima se nismo čitali avtoritativne strokovnjaške kritike. Mimogrede bodi omenjeno, da je ta spis aprobal ljubljanski škofjski ordinarijat; ne vemo, ali bi aprobacija manj držala, če bi stalo na mestu »Lalbach« Ljubljana? Vsekakor bi bil že čas, da bi slovenski avtorji nemških spisov upoštevali domača krajevna imena.

Po dr. V. Tilleju.

25 letnica sokolskega dela na Jesenicah

Letos 1. decembra slavi sokolsko društvo na Jesenicah svojo 25-letnico s slovesno otvoritvijo novega Sokolskega doma. Malokatero sokolsko društvo v Sloveniji ima za seboj tako burno preteklost kakor jeseniški Sokol, ki je ves čas svojega obstoja ponosno in samozavestno nosil prapor svobode, bratstva in enakosti ter vzgajal mladino svojega širokega okoliša, telesno in duševno, v duhu Jugoslovenstva in to tudi v najtežjih predvojnih in vojniških časih.

Povod za ustanovitev Sokolskega društva na Jesenicah so dali češki Sokoli, ki so se v imponentnem številu 1500 moških udeležili II. slovenskega vse-sokolskega zleta 1904. v Ljubljani ter se preko Jesenic tudi vračali v domovino.

Prihod bratov Čehov

je zapustil v našem kraju globok vtis. Na Jesenicah je bilo tedaj le malo narodne zavesti. Vendar, teta je, kakor žerjavica po pepelu. Prihod čeških Sokolov jo je vzdramil in v mladini je vzkiplala zdrava odporna sila. Pod vodstvom visokošolca Janka Pretnarja, sedaj profesorja v Ljubljani, so sklenili jeseniški mladeniči, da ustanove svoje sokolsko društvo. Sestavil se je pripravljalni odbor, v katerem so bili bratje: kand. pHil. Janko Pretnar, Rudolf Simonič, Maks Kopitar, Gabriel Ambrožič in Matevž Ravnik. Predložili so pravila deželni vladi in ta jih je dne 2. septembra 1904. odobrila. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 2. oktobra 1904. V prvi društveni skupini so bili izvoljeni bratje: Lovro Humer, kot starosta, Ivan Legat, namestnik staroste, Matevž Ravnik, načelnik, Franc Fabinc, tajnik, Maks Kopitar blagajnik, odborniki na bratje: Josip Bricefi, Franc Bokal, Karol Azman, Vinko Ambrožič, Vinko Rabič, Josip Ravnik, Franc Vajavec in Šimen Zmitrek. Društvo je kaj kmalu štelo 88 članov, večinoma tovarniških delavcev.

Teoretično in praktično podlago za telovadbo je dal vadiateljskemu zboru br. Bojan Drenik, tedaj vadiatelj Ljubljanskega Sokola. Prihajal je redno najmanj vsakih 14 dni na Jesenice in telovadil so ga vedno že na kolodvoru pričakovali. Delo br. Drenika je rodilo korenak sad, vzgojil je prednjaški zbor od odličnih sposobnosti in delo jeseniškega Sokola je šlo vedno skozi telovadnico po geslu: »Brez telovadbe ni Sokolstva«.

Dne 5. avgusta 1905. se je na Jesenicah vršil zlet

Slovenske sokolske zveze

da se moralno podpre mlado društvo, ki je svoje goste tudi dostojno sprejelo. Jesenice so bile vse v zastavah in ljudstvo je navdušeno pozdravljalo Sokole, ki so prišli iz Ljubljane, Kranja, Trziča, Kamnika, Šiške in Zagorja. Bilo je skupno 300 Sokolov v kroju. Po sprevedu se je vršila v Milanovem logu pod vodstvom br. dr. Murnika javna telovadba, ki je izredno lepo uspela. Jeseniško delavstvo je postavilo 12 telovadcev k prostim vajah in vrsto telovadcev na orodju.

Spomladi 1906. se je društvo udeležilo po deputaciji slavnosti razvitijskega prapora brežiškega Sokola, isto leto pa je že postavilo tekmovalno vrsto nižjega oddelka na I. zlet Saveza sokolskih društev v Zagrebu. Kmalu nato, 8. septembra, se je udeležilo z 28 člani v kroju slava 45-letnice in razvitijskega prapora Narodne čitalnice v Tolmini. Ta zlet se lahko šteje med najlepše, kar jih je priredilo društvo ven med kmetski narod, in v neizbrisnem spominu ostane ta dan sokolskega bratstva med primorskimi rojaki. L. 1907. je poslalo društvo tekmovalno vrsto na V. vse-sokolski zlet v Prago, da telovadci vidijo pri bratih Čehih, kaj premore sokolsko delo in vztrajnost.

Vkljub majhni in nizki telovadnici, ki je bila komaj 10 m dolga, 6 m široka in 2,80 m visoka, so izšli iz nje

telovadci,

ki so z velikimi uspehi tekmovali pri mednarodnih tekmah v Luxembourgu, Turinu in Parizu. Društvo se je kotem let udeleževalo prav vseh župnih zletov in večjih sokolskih nastopov v Sloveniji vedno z močnimi oddelki, in sicer 1908. v Kranju, 1909. v Trziču, leta 1910. se je vršil večji zlet na Jesenicah, 1911. v Skofiji Loki, kjer si je društvena vrsta priborila I. mesto, med posamezniki pa br. Robert Oflič tudi I. mesto. Jeseni 1913. je odstopil društveni starosta br. Lovro Humer, nadomestil ga je br. Rudolf Ozvald. Proslava društvene 10-letnice z razvitijskim praporom se je vršila 7. junija 1914. Izid priveditve je bil v moralnem in gnotnem oziru presenetljiv. Število članstva, osobito telovadcev, se je tekem treh mesecev potrojilo, kar je društveni odbor potrdilo v prepričanju, da gre pravo pot in se je začel pripravljati, da zgradi prepotrebni lastni dom.

A prišlo je drugače. Strel na Vidov dan 1914. v Sarajevu so je kmalji v vzdušni ozračje, kakor grom v tišino pred nevihto. Seveda je tudi jeseniški Sokol moral takoj ustaviti vsako delovanje. V vojaško službo so morali odriniti 104 člani društva, toda z njimi ni bivša monarhija mnogo pridobila, kajti večina vpolkovanec je imela za seboj šolo br. Humra, Špicarja, dr. Pretnarja, Drenika in Peharca. Ko je minila strašna vojna, so se veselo vračali Sokoli iz raznih internacij, bolnic, ujetništva

in fronte. Neizbrisno v spominu ostane 28. oktober 1918. Pozabljeno je bilo vse gorje in odmevali so navdušeni klici, ki je krepka sokolska četa na čelu nepregledne množice manifestirala za svobodno Jugoslavijo.

Plebiscit na Koroškem 1920.

je bil zadnji izredni dogodek v minulih burnih letih. Jeseniški Sokoli so tedaj zasedli pri plebiscitu ogroženo občino Medgorje pri Celovcu, nudili narodu, zbežanemu od avstrijske propagande, moralno pomoč in dejansko zaščito. Na povratku (dva dni po plebiscitu) so koralaki skozí mesto Borovlje, ki je bilo odeto zbog avstrijske zmage pri plebiscitu v nemško-nacionalne zastave. Pred hotelom Just se je bilo zbralo na stotine Nemcev, ki so navdušeno manifestirali za svojo stvar. Obstojala je bojazen, da bo med sokolsko četo, ki je štela 60 moži, in med Nemci, ki so imeli veliko premoč, prišlo do krvavih spopadov, a zadonelo je povelje sokolskega vodnika na pohodu čez glavni trg mimo hotela, na kar je krepka četa Sokolov zapela: »Gospodstvo polje kliče nas na boje«. To je nemške množice tako osupnilo, da so izgubili pogum in prisotnost duha, se razpršili na vse strani in široka vrata hotela Just so bila kmalu s človeškimi telesi popolnoma zagvozdena, kajti vsak Nемеc je hotel biti čim preje v notranjosti hotela na varnem.

Po plebiscitu se je društvo posvetilo tihiemu notranjemu delu. Poleg članov so se oprijela sokolskega dela tudi članice. Osnovani so se oddelki ženskega naraščaja, moške in ženske dece, ki jih pred vojno ni bilo. Razen telovadbe se je začelo v večji meri gojiti tudi

prosvetno delo.

Ustanovila se je L. 1921. društvena knjižnica, pričeli so delovati, odnosno so obnovili delovanje dramatični in pevski odsek in slednjič tudi godbeni odsek. Začelo se je v Sokolu samem in v posebnem, za to ustanovljenem društvu s pripravami za zgradbo lastnega doma. Društvo je priredilo še pred vojno nebroj gledaliških predstav, zlasti narodnih iger, ki so privabljale na Jesenice vedno tudi velike število koroških Slovencev ter jih utrjevale v narodni zavesti. Vodja in duša dramatičnega dela pred vojno je bil br. Janka Špicar, po vojni pa sta prevzela vodstvo dramatičnega oddelka br. Ivan Potrato in br. Franjo Klavora, katerima stoji ob strani lepo število za dramatiko vnetih članov in članic.

Društvo je osnovalo že 1910. tamburaški zbor, ki ga je vodil pred vojno in nekaj časa po vojni br. Leo Pišrovce. V L. 1919.—1922. pa je obstojal na lepi umetniški vsilni salonski orkester, ki ga je vodil brat Danilo Bučar, ter močan pevski zbor, ki ga je vežbal br. Niko Lebeda, kasneje pa br. ing. Leskovšek. Na pobudo br. staroste Ozvalda se je L. 1923. ustanovila društvena godba na pihala, ki jo vodi sedaj br. Rado Kleč.

Poleg vsega navedenega pa je bila pri društvu vedno na prvem mestu

telovadba,

ki se je gojila vedno redno in sistematično ter pod dobrim tehničnim vodstvom. Prvi društveni načelnik je bil br. Ravnik Matevž, sledili so mu br. Vinko Rabič, Silvester Boštela, Sušnik Matija, Avgusta Ravhekarija, sedaj pa vodi društveno tehnično in praktično izkušeni načelnik br. Tone Buh, kateremu pri vežbanju pomagajo br. Pristov Janko, Bokal Stanko, Noč Franc, Černe Mirko in Piber Jože in s. Nada Šegova. Društvo se je udeleževalo vedno vseh župnih zletov in tekem. Vrste močnih in izurjenih telovadcev jeseniškega Sokola so bile pri župnih tekmah vedno trd oreh najmočnejšim društvom Gorenjske sokolske župe in opetovano so izšli vrste kakor tudi posamezniki iz težkih tekem kot zmagovalci. Imena naših najboljših borcev (Vinka Rabiča, Vinka Pristova, Toneta Buha, Avgusta Ravhekarija, Albina Tavčarja in Janka Pristova) se čitajo na številnih diplomah. Skupno se je tekem vse dobe društvenega obstoja udeleževalo 98 društvenih telovadcev raznih društvenih, župnih, saveznih in mednarodnih tekem v 422 primerih ter so pridobili društvu in sebi skupno 274 diplom Poleg župnih nastopov se je društvo udeleževalo po svojem članstvu zletov drugih žup ter pokrajinskih in vsesokolskih zletov. Bili so opetovano v Pragi, Zagrebu, Domžalah, Novem mestu, Celju, Opčinah pri Trstu, Gorici, po vojni pa v Mariboru, Novem Sadu, Osijeku, Zagrebu, Beogradu, Ljubljani in v Skoplju. L. 1926. je društvena vrsta v nižjem oddelku dosegla pri tekmah na VIII. vsesokolskem zletu v Pragi med jugoslovskimi vrstami prvo mesto, med posamezniki pa br. Janko Pristov istotako prvo mesto.

V letu 1914. se je ustanovil odsek jeseniškega Sokola v Mojstrani. L. 1906. in 1921. pa odsek Sokola na Javorniku, oba odseka delujeta sedaj kot samostojni društvi.

Veliko opore so nekateri člani društva nudili vodstvu Gorenjske sokolske župe v Kranju pri tehničnem, upravnem, prosvetnem in organizatornem delu župe. Jeseniški Sokol je tudi prvi dal pobudo za

gojenje lahke atletike in zimski sport.

Na Jesenicah ima sedež smučarski odsek GSZ pod vodstvom br. Avgusta

Ravhekarija, ki je organiziral in izvedel že dve župni smučarski tekmi v Mojstrani, iz obojih je izšel kot sokolski smučarski prvak br. Ladislav Kocar z Jesenic. To zimo pa bo moral odsek v veliki meri sodelovati pri smučarskih tekmah JSS, ki se bodo vršile februarja v Mojstrani.

Nepretrgoma vseh 25 let so člani društva br. Artelj Miha, Čop Jaka, Hrvat Ignacij, Ravnik Jože, Ravnik Janko, Ravnik Lovro, Smolej Mavricij, Sušnik Matija ter sestri Marica Humrova in Ivanka Čopova.

Na narodni praznik se bo slovesno vršila

otvoritev lastnega Sokolskega doma.

Da si je društvo moglo zgraditi toliko potrebnih in že zdavnaj zaželjenih društvenih dom, je velika zasluga predsednika društva »Prosvetni dom« br. dr. Ernesta Rekarja, bivšega dolgoletnega staroste Sokolskega društva br. Rudolfa Ozvalda, sedanjega staroste in obnem podpredsednika društva »Prosvetni dom« br. dr. Maksa Obersnela; duša vsega drobnega dela pri gradnji doma pa sta br. blagajnik Srečko Čop in br. gospodar Mirko Štebih.

Stavba z notranjo opremo bo stala preko 1 milijona Din. Društvo bo imelo v novem domu zadosti prostorov na razpolago za vsestransko delovanje, poleg doma pa obširno letno telovadnico, ki je gotovo eno največjih na Gorenjskem.

Z dograditvijo Sokolskega doma čaka vse članstvo podvojeno delo; treba bo delati še intenzivneje, privabiti v telovadnico mladino in strometi vedno naprej in navzgor. Jeseniškemu Sokolu ob 25-letnici: Naprej! Zdravo!

Sokol Sokolski dom v Murški Soboti

M. Sobota, 27. novembra.

Kmalu po priključitvi Prekmurja k Jugoslaviji, že v prvi polovici 1920. je par v Murško Soboto imenovanih uradnikov pod vodstvom notarja Kodra ustanovila dotle v teh krajih nepoznano »Telovadno društvo Sokol«.

Novo je bilo društvo v novih krajih. Ni ustanovitelj, niti občinstvo Murške Sobotе niso pričakovali, da bo Sokol v tako kratkem času doživel tako velik razvoj. Vsakoletni telovadni nastopi, disciplina in odkrito bratstvo med članstvom, župni izleti in razvitijske prapore L. 1925. so društvu pripomogli do ugleda med občinstvom in mu ustvarili tople simpatije med Prekmurci. Le izredni požrtvovalnosti članstva in še posebno bratu načelniku Cirilu Hočevarju, se je zahvaliti, da se je društvo kljub raznim težavam tako lepo razvijalo in to mavzic pomanjkanju primernih prostorov v mestu.

Telovadnico je imelo v državni gimnaziji, ki leži izven centra mesta ter je dohodo posebno pomoči precej neprijetni. Društveni prostori so se nahajali v hotelu g. Dobraja, kateremu dolguje društvo zahvalo, da je skozi dolga leta blagohotno proti zmerni odškodnini nudil društvu to naklonjenost. Dramatični odsek je imel svoje prostore pri gosp. Dittrichu, ki je dal na razpolago tudi svojo kino dvorano za dramske predstave.

Raztresenost društvenih prostorov in dejstvo, da v Murški Soboti za večje prireditve ni primerne dvorane, je tlačila razvoj društva, ki je bilo v temelju zdravo in je imelo vse pogoje za dober razvoj. Vsekakor pa je ta okolnost tudi članstvo pritikala na to, da si čimprej zgradi lastni dom.

Intenzivno nabiranje prispevkov se je začelo šele L. 1926. — in danes je dograjen v Murški Soboti Sokolski dom, ki je po svoji zunanosti, kakor tudi po svoji notranji ureditvi v ponos društvu in Murški Soboti. Glavna dvorana je dolga 18 m, široka 11 m, oder je globok 7,50 m in širok 11 m. Pročelje doma je enonadstropno; v prtiličju sta dve sobi, ena namenjena za društveno čitalnico, druga za poslovne prostore Prekmurške posojilnice.

V prvem nadstropju je kuhinja in mala dvorana, dolga 11 m in široka 5,60 m. Posebnost te dvorane so tri balkonska okna tako, da se ob prireditvah ta dvorana lahko uporablja kot balkon. Nadalje se nahaja v prvem nadstropju prostorna soba, namenjena za društvene seje. — Na podstrešju je lično stanovanje za hišnika, obstoječe iz kuhinje in sobe.

Dom je zgrajen po načrtih brata Vidmarja, fasada pa je izdelana po načrtu inž. Jelencu. Kar se tiče monumentalnosti zgradbe in praktičnosti razdelitve notranjih prostorov, je brat Vidmar ustvaril trajen dokaz strokovne sposobnosti. Ker je izvršil vsa dela brezplačno, si je postavil tudi trajen spomenik sokolske požrtvovalnosti.

Poudarjamo, da se je društvo z graditvijo le toliko zadovoljilo, da bo dolg lahko odplačevalo ob srednji delavnosti in tako se ni bati materielnih težkoč. Neverjetno, pa vendar resnično je dejstvo, da je od oecromne vsote 400.000 Din, katero je društvo v gotovini prispevalo k zgradbi, iz ostalih delov države prispevanih le okoli 15.000 Din. Ves ostali denar je društvo nabralo iz dohodkov prireditve in vsakoletnih prispevkov članstva. Nadalje je članstvo graditvi doma z enkratnim prispevkom v znesku 48.000 Din prisločilo na pomoč. Ker članstvo po veliki večini obstoja iz uradništva, je to v današnjih razmerah gotovo nedosegljiva požrtvovalnost.

Tudi ostalo občinstvo Murške Sobotе je prispevalo lepe vsote ter s tem pokazalo svojo naklonenost društvu. Mnogo zaslug je storil našemu Sokolu tudi vseučilišni profesor iz Beograda g. dr. Ibrovac. Ta gospod se je mudil v Murški Soboti kot ministrski delegat ob priliki prve maturne na tukašnji gimnaziji. On se je na licu mesta prenečal o delavnosti in potrebnosti društva ter je tudi na najvišjih mestih označil društvo kot tako, ki je potrebno in tudi vredno vsake podpore. Društvo bo idealnemu gospodu profesorju in svojemu visokemu pokrovitelju ohranilo trajen in hvalečen spomin.

Notranja otvoritev Sokolskega doma v Murški Soboti bo v soboto 30. novembra.

Nežno dišec

In stanoviten je parfum, ki ga vsebuje milo Elida Favorit. Ono ima vse dobre lastnosti, ki jih zahtevamo od res dobrega mila, je blágo in čisto ter polepšava polt. Kljub temu, da se močno peni je zelo izredne kvalitete.

Milo ELIDA

Ta dan bo društvo priredilo telovadno akademijo. Nastopil bo tudi pevski zbor, ki pod vodstvom br. Justina za naše razmere prav dobro uspeva in mnogo obeta. V nedeljo 1. decembra ob pol 3. popoldne se bo telovadna in pevka akademija ponovila, da se je bo lahko udeležilo tudi okoliško občinstvo.

Zgradba bo popolnoma dovršena do prihodnjega poletja. Tako bo društvo L. 1930. ob prvi svoji desetletnici definitivno izročilo društvenim vrham dom, ki je živa priča sokolske delavnosti in vztrajnosti ter obenem monumentalni znak, da Prekmurje je in da bo vekomaj ostalo naše, jugoslovensko.

Celjska Sokolska župa

Starešinstvo celjske sokolske župe je na svoji seji 6. novembra sklenilo, da bo v naši župi v mesecu decembru župna prosvetna šola, in sicer v župni sobi v Narodnem domu v Celju. I. nadstropje. v nedeljo 8. decembra.

Razlogi, ki so dovodili do tega zaključka so v dejstvu, da manjka našemu Sokolstvu pravo razumevanje sokolske ideje in sokolskih nalog, kratko rečeno, da ni prave sokolske zavesti, od katere je odvisen uspešen napredek Sokolstva.

Dožnost vsakega društva celjske sokolske župe je, da pošlje v to šolo vsaj društvenega prosvetarja, oziroma njegovega namestnika ter ima vsako društvo najkasneje do 1. decembra prijaviti udeležence župnemu starešinstvu.

Vršila se bodo naslednja predavanja: Sokolska misel in temeljna načela Sokolstva. Pregled sokolskega telovadnega sestava. Zgodovina Sokolstva. Organizacijsko Prosvetno delo v sokolskih društvih. Sokolsko novinarstvo in vsesokolski zlet v Beogradu ter Vpliv telovadbe na zdravje človeškega telesa. Predavali bodo: br. dr. Milko Hrašovec, dr. Martin Kolšek, dr. Mejak in br. Smrtnik.

Vsak izgovor od strani društev naj odpade; zastopana morajo biti vsa naša društva v tej šoli, ki je prva po prevratu.

Otrokom za Mladavca in Božič naročite takoj

Šest čudovito lepih knjižic, polnih samih ilustriranih pripovedk o dobrih škrtaljskih, svetlo-lasih vlah, okrutnih coprcih, morskih pošastih, začaranih gradovih, čarobnih rožah, princih, princesah, nesrečnih živalih itd.

- Carobni studenc (priredil Alojz Gradnik)
- Mihec in princ Lenuhar (priredil Pavel Karlin)
- Koko in druge živalske zgodbe (priredil Alojz Gradnik)
- Božične pripovedke (priredil Pavel Karlin)
- Dolgoohi Jernejček (priredil Pavel Karlin)
- Princesa v pomaranči (priredil Pavel Karlin)

se imenujejo knjižice, odete v pestrobodne, nalahč za otroke slikane ovitke in opremljene z večbarvnimi, otroško domišljijo odvijajočimi slikami.

Knjižice so zelo poceni. Vsaka velja s poštno vred brošurama je Din 13.50, vezana pa Din 17.50. Vseh šest velja vezanih s poštno vred je 100 Din.

Naročite jim po dopisnici, denar pa pošljite po pošti, ki bo dobita na pošti, in na katero napišite: Tiskovna zadruga v Ljubljani, knjigarna, poštno-čkovni račun št. 11.926.

Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani Prešernova ulica št. 54.

Darujte za Jugoslovensko matico

Novosti Šentjakobske knjižnice v Ljubljani

Priobčuje knjižničar Matija Rode. (Nadaljevanje).

- Kozak Juž. Lectov grad. Povest. 4494.
- Savinsek Slavko. Zgrešeni cilji. Povest 4495.
- Lah Ivan, V borbi za Jugoslavijo. II. del. 4496 r.
- Pratika, Vdnikova, za leto 1930. 4497 r.
- Rothmann Th. — Vl. Levstik, Prigode podrednega Bobija. Vesela opičja zgodba. 4539.
- Tavčar Ivan — Umb. Urbani, Streghe e demoni. (Cronaca di Visoko) 462 i.
- Benoit P., Alberte. 814 f. — Axelle. 815 f. — La chataleine du Liban. 816 f. — La chausée des géants. 817 f. — Erromango. 818 f. — L'oublié. 819 f. — Les puits de Jakob. 820 f.
- Leip Hans, Die Blondfeger Ein Roman von Neger, weisen Mädchen, Gentlemen und Halunken. 10934 n.
- Wallace Edg., Hands up! 10946 n. — Die drei von Cordova. 10994 n.
- Grey Zane, Nevada. Roman. 10950 n. — Unter dem Licht der westlichen Sterne. Roman. 10951 n.
- Adlersfeld - Balleström E., Mit weißenblauer Seide. Roman. 10952 n.
- Ponten Jos., Seine Hochzeitsreise. Eines Künstlers Ehe. 10955 n.
- Klaus Mann, Alexander. Roman. der Utopia. 10956 n.
- Robakidse Grigol, Das Schlangenhemd. Ein Roman des georgischen Volkes. 10957 n.
- Butler Samuel, Der Weg alles Fleisches. Roman. 10964/65 n.
- London Jack, Das Mondtal. Roman in drei Büchern. 10967 n.
- Aldanov M. A., Zeitgenossen. (Clemenceau, Lloyd George, Briand, Ludendorff, Winston Churchill, Stalin, Lunatscharski. Die Ermordung Urizkis.) 10969 n.
- Paléologue M., Drei Diplomaten. (Talleyrand — Chateaubriand — Metternich.)
- Wulfen Erich, Irrwege des Eros. 10972 z.
- Fink Georg, Mich hungert. Roman. 10973 n.
- Ehrenburg Ilja, Visum der Zeit. 10974 z.
- Berndorf H. R., Spionage! 10975 z.
- Wirz Paul, Bei liebenswürdigen Wilden in Neuguinea. 10993 z.
- Velde Th. H. van de, Die Abneigung in der Ehe. Eine Studie über ihre Entstehung und Bekämpfung. 10996 z.
- Droenberg Emil, Rekordfahrt um die Welt. Ein Abenteuerroman. 11022 n.
- Trotzki Leo, Mein Leben. Versuch einer Autobiographie. 11029 z.
- Gile André, Die enge Pforte. Ein Roman. 11030 n.
- Poincaré R., Memoiren III. Der Einbruch der Deutschen in Frankreich. 1914. 11032 z.
- Galsworthy John, Die letzte Karte. Novellen. 11031 n. — Moderne Komödie. Roman. Fortsetzung der Forsyte Sagas. Der weisse Affe. Stilles Werben. Der silberne Löffel. Aneinander vorbei. Schwanengesang.) 11041 n.

Priča iz ledene dobe

Poljski listi javljajo, da so v rudniku Staruna pri Lvovu izkopali nad vse dobro očuvanega nosoroga, ki je živel po mišljenju učenjakov na galskih ravninah v ledeni dobi. Ležal je v globini 69 metrov v sloju ozokerita, zato je njegovo truplo in zlasti koža tako dobro ohranjena. Neposredno pri nosorogu so našli okamenele rastline iz ledene dobe. Nosoroga bodo prenesli v krakovski muzej, kjer ga bodo učenjaki podrobno preiskali in proučili. Priča dnevene preteklosti je dolga 3 metre in strokovnjaki cenijo, da je stara preko 100.000 let.

Iz življenja in sveta

Stara znanca

Pri kosilu v Angleškem medicinskem društvu je povedal Macdonald sledečo zabavno zgodbo: Pred kratkim sem prišel v Buckinghamsko palačo. Med mnogimi dvornimi gospodi v zlatih uniformah se mi je eden zdel nekam znan. Vprašal sem po njem in zvedel, da je to kraljev osebni zdravnik lord Daweson. Po kosilu je stopil k meni in mi stegnil prijateljski roko, ne da bi se predstavil. Začudil sem se, a kraljev zdravnik me je spomnil, da sva bila pred leti kot rečna študenta dobra prijatelja. Nekoč po veseli večerji sva krevsala celo 6 km pešpoti proti domu; bila sva tako rečna, da si nisva mogla privoščiti vožnje z avtobusom, to se reče z omnibusom, ker takrat so imeli samo konjsko vprego. Potem je naju usoda ločila. Srečala sva se po 40 letih v kraljevi palači!

Najboljše kvalitete letošnjih vin

beta in rdeča, vsako soboto in nedeljo domače klobase vsako nedeljo štajerske purane priporočila
P. KOŠAK, Krekov trg.

Koliko stanejo Ameriko zločinci?

Po neki newyorški vesti je izgubilo ameriško ljudstvo v preteklem letu zaradi zločinov vseh vrst ogromno vsoto kakšnih 30 milijard dolarjev. V zadnjih štirih letih je bilo oropanih celih 70 bank ki so pri tem izgubile okroglo 2 milijardi dolarjev. Roparji so se posluževali najbolj neverjetnih načinov, da so dosegli svoj smoter. Tako so vdrali v podjetja od zadaj, dočim je bilo spredaj polno čuvajev. Neka zločinska tolpa je podminirala cesto, po kateri bi se moral pripeljati vrednostni papirji natovorjen oklopni avtomobil. Pri tej akciji je odnesla kakšnih 7 milijonov dolarjev. Do slinčnega »izkupička« je prišla neka druga tolpa, ki si je v bližini velike banke najela celo avtogaražo. Od tu je izkopala 20 m dolg predor do zakladnice te banke, predrla je nje dva metra debeli železobetonski zid in prišla končno do blagajne, ki ji je dala še najmanj dela.

Podjeten šofer

Pariški avtoizvozeček Maurice je opremil svoje vozilo z radioaparatom. Vsak potnik lahko posluša godbo, borzne in politične novice. Sotrudniki pariških listov so ujeli v Mauricejevem taksiju koncert iz Eiffelovega stolpa. Mestni ropot ni motil godbe in so jo uživali novinarji na vsej dolgi progi od trga Concorde do Severne postaje.

ZOBOL

glavobol ali če vas trga v zobeh in glavji vsežed prehlada, odpravi bolečine takoj

ALGA

V lekarnah in drogerijah 1 steklenica Din 16.—

Moderno tatinsko podjetje

V Kansas-Cityju imajo oziroma so imeli dva zmlkavta, ki korakata z duhom časa in kradeta kar cela letala. Iz neke telefonske govorilnice sta naročila vodstvu tamošnjega letališča, naj pripravi aeroplan. Ko je bil pripravljen, sta se pripeljala, sedla brez mnogih poklonov vanj in odrčala, ne da bi mogel kdo ugotoviti njihjo identiteto.

Radio

Izviček iz programov

Sobota, 30. novembra.
LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Esperanto. — 19: Razvoj narodnega gospodarstva. — 19.30: Nemščina. — 20: Citraški večer gosp. Loeskeja. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

IDEAL radio slušalke BARIJEVE cevi TUNGSRAM

Nedelja, 1. decembra.
LJUBLJANA 9.30: Religiozno predavanje. — 10: Prenos iz stolne cerkve. — 11: Koncert radio-orkestra. — 15: Državna himna in predavanje o ujedinjenju Srbov, Hrvatov in Slovencev. — 15.30: Mladinska akademija gojenk ženske realne gimnazije. — 16.30: Reproducirana glasba. — 17: Humorično štivo (Milčinski). — 17.30: Potopisno predavanje. — 20: Rezervirano za ev. prenos. — 22: Poročila. — Godba za ples.
ZAGREB 11.30: Dopoldanski koncert jugoslovanske glasbe. — 17: Popoldanski koncert tria. — 20: Prenos iz Narodnega gledališča: opera »Nikola Šubić Zrinski«. — BEOGRAD 9: Prenos iz Saborne cerkve. — 10.30: Reproducirana glasba. — 12.20: Koncert radio-kvarteta. — 17.05: Poljuden koncert ciganske godbe. — 18: Koncert orkestra. — 20: Slavnostni program: Prejemanje, orkestralen in zborovski koncert, drama. — 22.30: Godba za ples. — PRAGA 16: Prenos koncerta iz Brna. — 18.05: Pevski koncert. — 19: Koncert godbe na piha. — 20: Prenos iz Smetanove dvorane: Slavnosten koncert v proslavo praznika ujedinjenja Jugoslovenov. — 22: Prenos sportne prireditve. — 16: Popoldanski koncert. — 18: Pevski in klavirski koncert. — 19: Koncert orkestra. — 20: Miklavžev trg. — 21: Arie iz Puccinijevih oper. — 21.20: Godba za ples. — 22.15: Vojaška godba. — VARŠAVA 17.40: Orkestralen koncert. — 20.30: Poljuden koncert orkestra in solistov. — 21.25: Nadaljevanje koncerta. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10.20: Koncert na orgle. — 11: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 16: Popoldanski koncert. — 19.15: Komorna glasba. — 20.15: Offenbachova opera »Zaroka pod laterno«. — 21.10: Odlomki iz operet. — 22: Prenos sportne prireditve. — BERLIN 18: Godba za ples. — 19: Dueti. — 20: Zabaven program. — 21: Improvizirane pripovedke. — Godba za ples. — FRANKFURT 16: Koncert Beethovne glasbe. — 17: Koncert iz Stuttgarta. — 19: Klavirski koncert. — 20: Koncert Bachove glasbe. — 21.15: Glasbeno literarni program. — 22.45: Koncert iz Budimpešte. — LANGENBERG 18.15: Bachova kantata. — 19.30: Verdijeva opera »Ples v maskah«. — 22.30: Prenos kolesarskih dirk. — Godba za ples. — STUTTART 17: Popoldanski koncert. — 19: Koncert iz Frankfurt. — 20: Bachova glasba. — 22.15: Koncert iz Budimpešte. — BUDIMPEŠTA 12.25: Koncert opernega orkestra. — 15: Prenos iz

opere: Gounod: »Faust«. — 19.30: Madžarske pesmi s ciganskim godbo. — 22: Koncert salonskega orkestra. — 22.45: Ciganska godba. — LONDON 22: Simfonični koncert. — RIM 17: Vokalni in instrumentalni koncert. — 21: Večer italijanske glasbe.

Za darila

naj Miklavž kupuje samo Doko čevlje, ki bodo radi svoje trpežnosti in cenenosti tudi v veselje staršem.

DOKO, Prešernova ul. 9 dvorišče.

Dopisi

MOJSTRANA DOVJE. Naš občinski lov je eden najlepših v dravski banovini. Ima ga v zakupu družba ljubljanskih gospodov. Zakupna doba poteče za to družbo to leto. Umevno je, da je v lovskih krogih veliko zanimanje za ta lov in da bi marsikatera lovška družba rada dobila ta lov v zakup. Občina je dobila glede svojega lova že več vprašanj in ponudb, došla pa li je tudi prošnja družbe, ki je imela do sedaj ta lov v zakupu, naj bi se naj bi se zakupna pogodba med njo in občino podaljšala za nadaljnjih 10 let. Občinski zastop in gospodarski odbor sta na svoji zadnji seji razpravljala o oddaji občinskega lova v zakup za dobo 10 let in soglasno sklenila, da se da občinski lov v najem stari družbi, toda samo pod pogojem, ako ne bo več član te družbe g. S. P. iz Ljubljane. Županstvo je o tem ukrepu pisмено obvestilo zori imenovano lovsko družbo.

SV. TROJICA V HALOZH. Posestvo z gostilno in trgovino, last veletrgovine I. C. Mayer iz Ljubljane, je kupil gospod Ivan Verhovnik, gostilničar in posestnik od Sv. Andraža v Haložah.

RATEČE OB GORENJSKI MEJI. O tem lepem kraju blizu romantične doline Planice je redkokoli kaj slišati, dani je že nekaj časa objavljen letovišče se le Slovincem, nego tudi bratom Hrvatom in celo Srbom. Ratečani so prijazni in postrežljivi ljudje, zato se hitro prikupijo, niso pa prav srečni, ker so razkosani. Onkraj meje so italski njih gospodarji ter jim narekujejo naredbe, kakor njim samim bože kaže. Močtari morajo domačini in se jim pokoriti.

Tako vesel uperjo v rodoljubni svojem. Ljubijo pa Jugoslavijo. Vsek onkraj meje si želi trkati umreži in tučati biti pokopan, drugače ga zanese v Belo peč v cerkev pa hodijo vsi v Rateče. Tukaj poslušajo lepe besede vrlega župnika Josipa Lavčičarja, ki jim je tudi ljudecni tolažnik. — A. M.

JEŽICA. Te dni smo dobili knjige Vodničkove družbe, ki nam zelo ugajajo. Letos ima družba

40 članov na Ježici, ob svojem načelniku pa je imela le 25. Kdor se želi vpisati za prihodnje leto, naj se zgodi pri poverjeniku družbe, solskemu upravitelju g. Germeku. Letna članarina 20 Din. Kdor želi vezane knjige, doplača za vsako po 8 Din. — Zaradi dolgotrajnega deževja imamo po vseh cestah morje biala poteg tega so pa ceste še vse jamaste, tako da je za boljšo prebavo priporočljiva vožnja z avtomobilom po njih. Posebno velja to za državno cesto, ki jo sedaj posipajo, in za del ceste, ki je bil posat pred 14 dnevi, a je že zopet ves jamast. Cesta naprava naj bi že vendar začela z radikalnim popraviljem cest, po katerih je največ promet. — V nedeljo 1. decembra bo v Sokolskem domu telovadna akademija v proslavo obkmetice ujedinjenja z bogatim sporedom. Poleg telovadbe bodo petje, govori in deklamacije.

D. M. v POLJU. Dramski odsek Sokola Polje je priredil v nedeljo 24. t. m. veselje »Stari grehi«, ki je vsestransko uspešno. Vsi igralci so podali svoje vloge zelo dobro, odlično pa Mirm-tončičeva, Soulova in Krupička. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano do zadnjega kotička, je ves čas aplaudiralo ter bilo s prireditvijo popolnoma zadovoljno. Izrečeno so bile želje, da bi se igra ponovila. — V nedeljo 1. decembra bo v Sokolskem domu ob pol 19. proslava ujedinjenja s telovadno akademijo in pestrim sporedom. Po sporedu prista zabava pri pogrnjenih mizah. Vabimo k obliži udeležbi.

Za Miklavža

najlepše vrtnice, nageljčke, kaketeje in druge cvetlice v cvetličarni Ivana Šimenc, Ljubljana, Selenburgova ulica. 14590

Najnovije slikanice, mladinske knjige za Miklavža

se dobe v največji izbiri v knjigarstvu Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ul. 54 in pri njeni podružnici v Mariboru, Aleksandrova c. 13.

Odvetniškega koncipijenta

sprejme odvetnik v Mariboru. Ponudbe na podr. »Jutra« v Mariboru pod »Koncipijent«.

K Clémenceaujevem pogrebu
Clémenceaujev pogreb se je na željo pokojnika izvršil popolnoma tiho in brez bačnih pogrebniških svečanosti v rojstni vasi velikega državnika. Kakor kaže naša slika, pa Clémenceaujev želja niso vpoštovali v vsem, kajti krsta s truplom leži v grobu vodoravno in ne pokonci, kakor je naročil pokojnik v svoji oporoki.

Bodočnost angleškega prestolonaslednika

Mistress Anny Besant, znana voditeljica teozofskega gibanja, ki je svetu podarila novega Mesijo-Krišnamurtija, je postala napovedovalka bodočnosti. Kot dobra Angležinja je naklonila svoje prvo preročstvo princu Waleskemu. Izvaja sledeče čudne stvari: — Nikoli ne bo postal angleški kralj! Odpovedal se bo prestolu, ker postane delavski voditelj in kot poslanec proglasi Angleško za republiko. Ob enem postanejo sedanji dominioni neodvisne države. Britskega imperija ne bo več.

Miklavževa izbira

vseh modnih potrebščin, samoveznik, rokavic, nogavic, krasno perilo, je popolna. Vabim na prav ugoden nakup!
DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.

Stanovanjska tožba zaradi — duha

Pred kratkim se je naselila v neki berlinski hiši rodbina Regulskih. Od tega časa je pričelo v hiši strašiti. Po dnevi in ponoči se slišijo čudni turbeni glasovi, se odpirajo in z ropotom zapirajo vrata, se prevračajo stoli in mize. Enajstletna hčerka Regulskih Luiza je hišnemu lastniku zaupala, da povzroča vse to duh njenega rajnega strica, ki se očetu maščuje za neko krivico. Vsekakor je zapustilo hišo več dosedanjih stanovalcev in je zdaj napol prazna. Hišni lastnik je Regiske zatožil pri sodniji ter zahteva, naj se izselijo in mu povrnejo škodo. Ne ve sicer, ali ni vse to samo sleparstvo, ki se ga iz neumljivega sovraštva do kogarkoli poslužuje Regulski. Če pa res družino preganja duh, je zopet Regulski kriv, ker je stvar zamolčal pri sklepanju stanovanjske pogodbe. Neki berlinski pastor, ki dobro pozna rodbino Regulskih, je sodniji pisemno naznanil, da zaslužijo sočutje, ker jih res preganja duh hudobnega strica, ne da bi bili krivi. Sodnija bo imela težak posel, da ugotovi resnično stanje zadeve in ne ve, katerega paragrafa bi se poslužila napram strašilu. Napovedane obravnave se veselijo samo spiritisti, ki si od nje pričakujejo veliko koristi, ki si od nje pričakujejo veliko koristi, ki si od nje pričakujejo veliko koristi.

Oživljanje mrtvih z umetnim dihanjem
Donajski zdravnik dr. Eisenmenger je presenetil svet z novo metodo umetnega dihanja, ki povzroča celo v mrtvih obtoč krvi. Na sliki ga vidimo baš ob takem poskusu. Posledice njegovega izuma so še ne dade predvideti.

Stalni ulični avtopromet otvorim v Sp. Siški

Auto bo redno vozil po Ruski cesti, Medvedovi cesti ter Jernejevi cesti in obratno. — Slavnemu občinstvu se priporoča.

IVAN ČARMAN
Autobus-podjetje

Kožuhovinoaste plašče že od Din 2500

dale v veliki izbiri nudi cenjenim damam trvdka

L. ROT
LJUBLJANA
Mestni trg 9

Zaloga vseh vrst krzna po »oldnih cenah. Strojenje, barvanje, izdelovanje kožuhovine

+

V nezumni žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena mamica, stara mamica in teta, gospa

Avgusta Wagner

v četrtek, dne 28. novembra ob 10. zvečer, previdena s tolažili ev. vere, bogu vdano umrla.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, 30. novembra ob pol 2. popoldne iz hiše žalosti, Miklošičeva cesta 36, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 28. novembra 1929.

ZALUJOČI OSTALI.

Pozor! Dober zaslužek.

Prodajalce za naše švedske posnemačnike
iščemo v vsakem kraju proti dobremu plačilu
»Tehna« družba T. T. L.
Ljubljana,
Mestni trg 25/A

+

Starešinska zveza jugoslovanskega akademskedruštva »Triglav« v Mariboru naznanja, da je umrl njen član

dr. Ivo Šestan
odvetnik v Mariboru.

Pogreb pokojnika se bo vršil danes, dne 30. t. m., ob 15.30 iz mrtvašnice javne bolnice na kolodvor, od koder se truplo prepelje v Središče Maribor, dne 29. novembra 1929.

Večnaja mu pamjati!

Za zimske suknje

najmodernejša angleška in češka sukna v največji izbiri pri

NOVAK
LJUBLJANA

KONGRESNI TRG šte. 15

specijalna trgovina sukna

Zelo znižane cene!

Iz življenja in sveta

Stara znanca

Pri kosilu v Angleškem medicinskem društvu je povedal Macdonald sledečo zabavno zgodbo: Pred kratkim sem prišel v Buckinghamsko palačo. Med mnogimi dvornimi gospodi v zlatih uniformah se mi je eden zdel nekam znan. Vprašal sem po njem in zvedel, da je to kraljev osebni zdravnik lord Daweson. Po kosilu je stopil k meni in mi stegnil prijateljski roko, ne da bi se predstavil. Začudil sem se, a kraljev zdravnik me je spomnil, da sva bila pred leti kot revna študenta dobra prijatelja. Nekoč po veseli večerji sva krevsala celo 6 km pešpoti proti domu; bila sva tako revna, da si nisva mogla privoščiti vožnje z avtobusom, to se reče z omnibusom, ker takrat so imeli samo konjsko vprego. Potem je naju usoda ločila. Srečala sva se po 40 letih v kraljevi palači!

Najboljše kvalitete letošnjih vin

beta in rdeča, vsako soboto in nedeljo domače klobase vsako nedeljo štajerske purane pripravoča P. KOŠAK, Krekov trg.

Koliko stanejo Ameriko zločinci?

Po neki newyorški vesti je izgubilo ameriško ljudstvo v preteklem letu zaradi zločinov vseh vrst ogromno vsoto kakšnih 30 milijard dolarjev. V zadnjih štirih letih je bilo oropanih celih 70 bank ki so pri tem izgubile okroglo 2 milijardi dolarjev. Roparji so se posluževali najbolj neverjetnih načinov, da so dosegli svoj smoter. Tako so vdiral v podjetja od zadaj, dočim je bilo spredaj polno čuvajev. Neka zločinska tolpa je podminirala cesto, po kateri bi se moral pripeljati z vrednostnimi papirji natovljen oklopni avtomobil. Pri tej akciji je odnesla kakšnih 7 milijonov dolarjev. Do sličnega »izkupička« je prišla neka druga tolpa, ki si je v bližini velike banke najela celo avtogaražo. Od tu je izkopala 20 m dolg predor do zakladnice te banke, predrla je nje dva metra debeli železobetonski zid in prišla končno do blagajne, ki ji je dala še najmanj dela.

Podjeten šofer

Pariški avtoizvošček Maurice je opremil svoje vozilo z radioaparatom. Vsak potnik lahko posluša godbo, borzne in politične novice. Sotrudniki pariških listov so ujeli v Mauricejevem taksiju koncert iz Eiffelovega stolpa. Mestni ropot ni motil godbe in so jo uživali novinarji na vsej dolgi progi od trga Concorde do Severne postaje.

ZOBOBOL

glavobol ali če vas trga v zobeh in glavji vsled prehlada, odpravi bolečine takoj

V lekarnah in drogerijah 1 steklenica Din 16.—

Moderno tatinsko podjetje

V Kansas-Cityju imajo oziroma so imeli dva zmikavta, ki korakata z duhom časa in kradeta kar cela letala. Iz neke telefonske govornice sta naročila vodstvu tamošnjega letališča, naj pripravi aeroplan. Ko je bil pripravljen, sta se pripeljala, sedla brez mnogih poklonov vanj in odrčala, ne da bi mogel kdo ugotoviti njiju identiteto.

Radio

Izveček iz programov

Sobota, 30. novembra.
LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Esperanto. — 19: Razvoj narodnega gospodarstva. — 19.30: Nemščina. — 20: Citraški večer gosp. Loeskeja. — 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

IDEAL radio slušalke
BARIJEVE cevi TUNGSRAM

Nedelja, 1. decembra.
LJUBLJANA 9.30: Religiozno predavanje. — 10: Prenos iz stolne cerkve. — 11: Koncert radio - orkestra. — 15: Državna himna in predavanje o ujedinjenju Srbov, Hrvatov in Slovencev. — 15.30: Mladinska akademija gojenk ženske realne gimnazije. — 16.30: Reproducirana glasba. — 17: Humanistično štivo (Milijinski) — 17.30: Potpisno predavanje. — 20: Rezervirano za ev. prenos. — 22: Poročila. — Godba za ples.
ZAGREB 11.30: Dopoldanski koncert jugoslovanske glasbe. — 17: Narodni koncert tria. — 20: Prenos iz Narodnega gledališča: opera »Nikola Subić Zrinjski«. — BEOGRAD 9: Prenos iz Saborne cerkve. — 10.30: Reproducirana glasba. — 12.20: Koncert radio - kvarteta. — 17.05: Poljuden koncert ciganske godbe. — 18: Koncert orkestra. — 20: Slavnostni program: Prejemanje, orkestralni in zborovski koncert, drama. — 22.30: Godba za ples. — PRAGA 16: Prenos koncerta iz Brna. — 18.05: Pevski koncert. — 19: Koncert godbe na piha. — 20: Prenos iz Smetanove dvorane: Slavnosten koncert v proslavo praznika ujedinjenja Jugoslovenov. — 22: Prenos sportne prireditve. — 16: Popoldanski koncert. — 18: Pevski in klavirski koncert. — 19: Koncert orkestra. — 20: »Miklavžev trg«. — 21: Arije iz Puccinijevih oper. — 21.20: Godba za ples. — 22.15: Vojaška godba. — VARŠAVA 17.40: Orkestralni koncert. — 20.30: Poljuden koncert orkestra in solistov. — 21.25: Nadaljevanje koncerta. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10.20: Koncert na orgle. — 11: Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 16: Popoldanski koncert. — 19.15: Komorna glasba. — 20.15: Offenbachova opereta »Zaroka pod laternico«. — 21.10: Odlomki iz operet. — 22: Prenos sportne prireditve. — BERLIN 18: Godba za ples. — 19: Dueti. — 20: Zabaven program. — 21: Improvizirane pripovedke. — Godba za ples. — FRANKFURT 16: Koncert Beethovnovne glasbe. — 17: Koncert iz Stuttgarta. — 19: Klavirski koncert. — 20: Koncert Bachove glasbe. — 21.15: Glasbeno literaren program. — 22.45: Koncert iz Budimpešte. — LANGENBERG 18.15: Bachova kantata. — 19.30: Verdijeva opera »Plea v maskah«. — 22.30: Prenos kolearskih dirk. — Godba za ples. — STUTTGART 17: Popoldanski koncert. — 19: Koncert iz Frankfurta. — 20: Bachova glasba. — 22.15: Koncert iz Budimpešte. — BUDIMPEŠTA 12.35: Koncert opernega orkestra. — 15: Prenos iz

opere: Gounod: »Faust«. — 19.30: Madžarske pesmi s cigansko godbo. — 22: Koncert salonskega orkestra. — 22.45: Ciganska godba. — LONDON 22: Simfonični koncert. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21: Večer italijanske glasbe.

Za darila

naj Miklavž kupuje samo Doko čevlje, ki bodo radi svoje trpežnosti in cenosti tudi v veselje staršem.

DOKO, Prešernova ul. 9 dvorišče.

Dopisi

MOJSTRANA DOVJE. Naš občinski lov je eden najlepših v dravski banovini. Ima ga v zakupu družba ljubljanskih gospodov. Zakupna doba poteče za to družbo to leto. Umevno je, da je v lovskih krogih veliko zanimanje za ta lov in da bi marsikatera lovka družba rada dobila ta lov v zakup. Občina je dobila glede svojega lova že več vprašanj in ponudb. Došla pa ti je tudi prošnja družbe, ki je imela do sedaj ta lov v zakupu, naj bi se naj bi se zakupna pogodba med njo in občino podaljšala za nadaljnjih 10 let. Občinski zastop in gospodarski odbor sta na svoji zadnji seji razpravljala o oddaji občinskega lova v zakup za dobo 10 let in soglasno sklenila, da se da občinski lov v najem stari družbi, toda samo pod pogojem, ako ne bo več član te družbe g. S. P. iz Ljubljane. Zupanstvo je o tem ukrepu pismeno obvestilo gori imenovano lovsko družbo.

SV. TROJICA V HALOZH. Possestvo z gostištno in trgovino, last veletrgovine I. C. Mayer iz Ljubljane, je kupil gospod Ivan Verhovnik, gostničar in posestnik od Sv. Andraža v Halozah.

RATEČE OB ORENSKI MEJI. O tem lepem kraju blizu romantične doline Planice je že redkokrat kaj slišati, dasi je že nekaj časa obljubljenoto turistično ne le Slovencev, nego tudi bratom Hrvatov in celo Srbom. Ratečani so prijazni in gostoljubni ljudje, zato se hiero prikupijo, niso pa prav srečni, ker so razkosani. Onkraj meje so Italijani njih gospodarji ter jim narekujejo naredbe, kakor njim samim bože kaže. Močtati morajo domačini in se jim pokoriti.

Tako veselje v rodno domovino. Ljubilo pa je zopet spoznati. Vsak onkraj meje si želi takaj umreti in tukaj biti pokopan, drugače ga zanese v Belo peč. V cerkev pa hodijo vsi v Rateče. Tukaj poslušajo lepe besede vrlega župnika Josipa Lavšičarja, ki jim je tudi ljudem tolažnik.

A. M. JEŽICA. Te dni smo dobili knjige Vodničkove družbe, ki nam zelo ugajajo. Letos ima družba

40 članov na Ježici, ob svojem začetku pa je smela le 25. Kdor se želi vpisati za prihodnje leto, naj se zgleda pri poverjeniku družbe, šolskemu upravitelju g. Germoku. Letna članarina 20 Din. Kdor želi vezane knjige, doplača za vsako po 8 Din. — Zaradi dolgotrajnega deževja imamo po vseh cestah morje blata! poteg tega so po ceste še vse jamaste, tako da je za boljšo prebavo priporočljiva vožnja z avtomobilom po njih. Posebno velja to za državno cesto, ki jo sedaj postopaj, in za del ceste, ki je bil posut pred 14 dnevi, a je že zopet ves jamast. Cesta na uparava naj bi že vendar začela z radikalnim popraviljem cest, po katerih je največ promet. — V nedeljo 1. decembra bo v Sokolskem domu telovadna akademija v proslavo obletnice ujedinjenja z bogatim sporedom. Poleg telovadbe bodo pešje govor in deklamacije.

D. M. v POLJU. Dramski odsek Sokola Polje je priredil v nedeljo 24. t. m. veseljogro »Stari grehi«, ki je vsestransko uspeša. Vsi igralci so podali svoje vloge zelo dobro, odlično pa Mirm-tončičova, Soulova in Krupička. Občinstvo, ki je napolnilo dvorano do zadnjega kotička, je ves čas aplaudiralo ter bilo s prireditelji popolnoma zadovoljno. Izrečene so bile želje, da bi se igra ponovila. — V nedeljo 1. decembra bo v Sokolskem domu ob pol 19 proslava ujedinjenja s telovadno akademijo in pestrim sporedom. Po sporedu prosta zabava pri pogrnjenih mizah. Vabimo k obilni udeležbi.

Za Miklavža

najlepše vrtnice, nageljčke, kakeže in druge cvetlice v cvetličarni Ivan Simenc, Ljubljana, Selenburgova ulica. 14590

Najnovejša slikanica, mladinske knjige za Miklavža

se dobe v največji izbiri v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubliani, Prešernova ul. 54 in pri njeni podružnici v Mariboru, Aleksandrova c. 13.

Odvetniškega koncipijenta

sprejme odvetnik v Mariboru. Ponudbe na podr. »Jutra« v Mariboru pod »Koncipijent«.

K Clémenceaujevem pogrebu Clémenceaujev pogreb se je na željo pokojnika izvršil popolnoma tiho in brez bučnih pogrebnih svečanosti v rojstni vasi velikega državnika. Kakor kaže naša slika, pa Clémenceaujevih želja niso vpoštovali v vsem, kajti krsta s truplom leži v grobu vodoravno in ne pokončno, kakor je naročil pokojnik v svoji oporoki.

Bodočnost angleškega prestolonaslednika

Mistress Anny Besant, znana voditeljica teozofskega gibanja, ki je svetu podarila novega Mesijo-Krišnamurtija, je postala napovedovalka bodočnosti. Kot dobra Angležinja je naklonila svoje prvo prerošstvo princu Waleskemu. Izvaja sledeče čudne stvari: — Nikoli ne bo postal angleški kralj! Odpovedal se bo prestolu, ker postane delavski voditelj in kot poslanec proglasi Angleško za republiko. Ob enem postanejo sedanji dominioni neodvisne države. Britskega imperija ne bo več.

Miklavževa izbira

vseh modnih potrebščin, samoveznik, rokavic, nogavic, krasno perilo, je popolna. Vabim na prav ugoden nakup! DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.

Stanovanjska tožba zaradi — duha

Pred kratkim se je naselila v neki berlinski hiši rodbina Regulskih. Od tega časa je pričelo v hiši strašiti. Po dnevi in ponoči se slišijo čudni turbeni glasovi, se odpirajo in z ropotom zapirajo vrata, se prevračajo stoli in mize. Enajstletna hčerka Regulskih Luiza je hišnemu lastniku zaupala, da povzroča vse to duh njenega rajnega strica, ki se očetu maščuje za neko krivico. Vsekakor je zapustilo hišo več dosedanjih stanovalcev in je zdaj napol prazna. Hišni lastnik je Reguiske zatožil pri sodniji ter zahteva, naj se izselijo in mu povrnejo škodo. Ne ve sicer, ali ni vse to samo sleparstvo, ki se ga iz neumljivega sovraštva do kogarkoli poslužuje Regulski. Če pa res družino preganja duh, je zopet Regulski kriv, ker je stvar zamočal pri sklepanju stanovanjske pogodbe. Ne ki berlinski pastor, ki dobro pozna rodbino Regulskih, je sodniji pismeno naznanil, da ugotovi resnično stanje zadeve in ne ve, katerega paragrafa bi se poslužila napram strašilu. Napovedane obravnave se veselijo samo spiritisti, ki si od nje pričakujejo veliko koristi za širjenje svoje vere.

Oživljanje mrtvih z umetnim dihanjem Donajski zdravnik dr. Eisenmenger je presenetil svet z novo metodo umetnega dihanja, ki povzroča celo v mrtvih obtok krvi. Na sliki ga vidimo baš ob taknem poskusu. Posledice njegovega izuma se še ne dajo predvideti.

Stalni ulični avtopromet otvorim v Sp. Siški

Auto bo redno vozil po Ruski cesti, Medvedovi cesti ter Jernejevi cesti in obratno. — Slavnemu občinstvu se priporoča.

IVAN ČARMAN
Autobus-podjetje

Kožuho-vioaste plašče že od Din 2500

dale v veliki izbiri audi cenjenim damam tvrdka

L. ROT
LJUBLJANA
Mestni trg 9

Zaloga vseh vrst krzna po ooldnih cenah. Strojenje, barvanje, izdelovanje kožuhovine

V nezamerni žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena mamica, stara mamica in teta, gospa Avgusta Wagner v četrtek, dne 28. novembra ob 10. zvečer, previdena s tolažili ev. vere, boguvdano umrla. Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, 30. novembra ob pol 2. popoldne iz hiše žalosti, Miklošičeva cesta 36, na pokopališče k Sv. Križu. Ljubljana, 28. novembra 1929. ZALUJOČI OSTALI.

Pozor! Dober zaslužek.

Prodajalca za naše švedske posnema'nike iščemo v vsakem kraju proti dobremu plačilu »Tehna« družba T. L. L. Ljubli-na, Mestni trg 25/1

Starešinska zveza jugoslovanskega akademskedruštva »Triglav« v Mariboru naznanja, da je umrl njen član

dr. Ivo Šestan

odvetnik v Mariboru.

Pogreb pokojnika se bo vršil danes, dne 30. t. m., ob 15.30 iz mrtvašnice javne bolnice na kolodvor, od koder se truplo prepelje v Središče Maribor, dne 29. novembra 1929.

Večnaja mu pamjat!

Za zimske suknje

najmodernejša angleška in češka sukna v največji izbiri pri

NOVAK LJUBLJANA

KONGRESNI TRG šte. 15

specijalna trgovina sukna

Zelo znižane cene!

Artur Bernode:

BELFEGOR

Pustolovski roman
PRVI DEL

»Pripravljena sem, papa!«
»Gospod Bellegarde!« ga je smehljaje se predstavil detektiv.
»Moja hči in tajnica!«
»Gospodična,« je v zadregi zajecjal Jacques, ustavivši pogled zdej na Kolet, zdej na Chantecoqa. Ta se je še malo bolj namuznil in vprašal:
»Kaj! Ali mar niste ugamili?«
»Se pravi...« je odkleval mladi mož.
Koleta mu je hotela prihraniti spomin na dogodiljaj, katerega se gotovo ni rad spominjal, in mu je podala roko, rekoč:
»Kaj ne, gospod Bellegarde, moj oče je res velik v umetnosti pretvarjanja?«
»Občudujem ga?« je odvrnil Jacques, ves srečen, da se je razgovor tako preokrenil.
»Oče se zna preobleči na dvajset raznih načinov,« je nadaljevala Koleta, »in stavim, da ga niti najbolj vešče oko ne spozna. Še meni se je zgodilo, da sem šla na ulici tik mimo njega, pa nisem vedela, kdo je...«
»Nočem vas zadrževati,« je dejal novinar. »Kakor vidim, se odpravljate z doma.«
»Da,« je rekel Chantecoq. »Hotela sva iti v Louvre. Ali bi naju spremili?«
»Prav rad,« je odvrnil Jacques. »In kakor nalašč imam spodaj voz.«
Čez trenutek so sedli vsi trije v novinarjev taksij, ki je čakal pred hišnimi vrati.
Nedaleč od njega je spet oprezal grbec na svojem avtomobilu.

Očividno je prisojal novinarjevemu početu velik pomen, ker ga je toli trdovratno zasledoval. Delal se je, kakor da čita časopis, v resnici pa se je neprestano oziral na odprta rešetčasta vrata, ki vodijo v Verzijski drevored. Ko je zagledal Chantecoqa, Bellegardea in Koletu, so se skrivile njegove blede, ozke ustnice v zadovoljen nasmeh.

Novinar je glasno velel šoferju:
»K Louvrskemu muzeju!«
Komaj je taksij odbrzel, je grbec vrnil svoj časopis na pločnik, prijel za volilo, pognal motor in jo ubral za njimi...

Čez dvajset minut se je taksij ustavil na velikem dvorišču Louvra. Vsi trije potniki so izstopili in Bellegarde je plačal šoferju. Kakih petdeset metrov od njih je grbec ustavil svoj voz ob pločniku.

Novinar, detektiv in njegova hči so stopili v dvorec in se napotili proti stopnicam, nazvanim po »Samotražki Niki«. Našli so jih popolnoma zapuščene.

Na zavinku stopnic so se ustavili Chantecoq, ki je imel izvrsten spomin, je natanko spoznal mesto, kjer se je bila prikazen utrnila v temo.

»Jelite, tu je izginila?« je vprašal Bellegardea.

»Da, to je tisti kraj!«

Detektiv si je temeljito ogledal okolico in naposled ustavil pogled na velikem stebri.

»Prepričan sem, da mora biti tukaj tajni izhod,« je rekel, s prostom kažoč na stebri. »Drugače si ne morem razložiti, da nam je lopov tako nenadoma izginil izpred oči.«

Chantecoq je vzel iz žepa močno povečevalno steklo in vestno preiskal stebri od tal do višine moške glave. Nato je zamenjal steklo za majhnim kladevcem in z njim potrkal na več mest ob stebri... a niti njegovo benko uho ni moglo najti votlega mesta.

»Nič!« je zagodrnjal. »To je čudno!«

Spravil je svoje orodje in dejal:

»Iščimo drugod!... A kod? Pod tlakom? S te strani je dohod

nezmisljen: voditi bi mogel samo v stopnišče, ne pa v klet, ki je za beg neizogibno potrebna. Morda pa...«

Po kratkem pomisljanju je nacišjeval:

»Da, nemara je spodaj kakko preprosto skrivališče, ki je prikazen vedela zanj in se ga poslužila, ko smo ji bili za petami... ter ga zapustila, ko ni bilo nikogar več tu.«

Detektiv se je spet ozrl.

»Prikazen je odskočila na levo... oglejmo se nekotiko v tej smeri!«

Stopil je k steni, ki je bila pokrita s temno, debelo preprogo, in jo privzdignil — — Pokrivala je težka hrastova vrata z veliko, zaklenjeno ključavnico.

»Teh vrat že dolgo ne uporabljajo,« je menil Chantecoq. »Dajmo, da vidimo, kam vodijo!«

Ravno je potegnili iz žepa načrt muzeja in hotel pogledati vanj, ko se je začul vsakdanji, predpisani klic:

»Zapirajo!«

Množica občinstva, ki ga je paznik zganjal naprej, se je pokazala na vrhu stopnic.

»Konec za dames!« je rekel Chantecoq. »Pojdimo!«

»Nu, gospod Chantecoq, kaj pravite zdej?« je vprašal Bellegarde, ko so šli po stopnicah nizdol.

»Mislim, da ne smemo izgubljati časa, če hočemo dognati, kod je prišla prikazen v Louvre in kod ga je zapustila. Še bolj važno se mi pa vidi, da izvemo, kak namen je imela v muzeju.«

»V ta namen bi bilo treba stopiti v dvorano barbarskih bogov,« se je oglašila Koleta.

»To je tudi moje mnenje,« je rekel detektiv.

»Na žalost je ta dvorana občinstvu še vedno zaprta,« je pripomnil Bellegarde. »Ne verjamem, da bi hotela policija pod vodstvom našega prijatelja Menardierja nam na ljubo napraviti izjemo.«

V tem je bila trojica dospela na veliko dvorišče Louvra in se ustavila nasproti grbčevega avtomobila, ki je bil videti prazen. Ravno so hoteli kreniti dalje, ko je nedač od njih nekdo zaklicaj:

Proizvodi Sarotti

so prispeli in se dobivajo v vseh
boljših delikatesnih trgovinah

14635

Blagor kurjih očes »CHOME«

Milijokrat najboljšo preizkušen nemški fabrikat. Kurja očesa, roženica, bradavice, bule izginejo brez sleda. Nikak obliž, nikak obveza, torej tudi sobeno spolne obloge. Nikak rezanje! Nikakšno vnetje! Nikak pritiski! Nikako klenjenje na nogavice! (Tudi v najhujših slučajih brez-pogojno zanesljiv učinek!)

Tuba Din 10.— (predplačilo). Po povzetju najmanj 1 tubo »CHOME«, pet nožnih kopečij in pršilni pudri (prod potuju nog) za dva meseca, vse skupaj 54 Din in porto »AURORA« sekt. 16. Novi Sad, Železniška 38.

Hvaležen predmet za vsakega trgovca, brivca, čevljarja, prodalca in okrajnega zastopnika itd

Žrebanje v državni razredni loteriji

Dne 27. nov. t. l. so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 2000.— štev. 91.718, 109.874.

Din 500.— štev. 5764, 5790, 7640, 14.135, 17.970, 20.022, 20.050, 20.059, 20.103, 20.106, 20.129, 20.133, 20.141, 20.936, 30.942, 30.974, 30.979, 30.982, 34.621, 34.650, 34.765, 34.767, 40.572, 40.575, 53.401, 53.402, 53.424, 53.431, 53.491, 55.846, 55.888, 58.317, 58.345, 58.385, 66.655, 66.680, 66.685, 75.753, 84.576, 84.620, 84.700, 99.710, 99.777, 99.850, 99.864, 99.875, 100.711, 103.114, 103.117, 103.118, 103.134, 103.171, 103.173, 109.701, 109.715, 109.732, 109.739, 109.751, 109.791, 109.797, 109.817, 109.818, 115.616, 115.682, 115.685, 120.251, 120.271, 123.826, 123.957.

Žrebanje se bo vršilo čez 2. decembra 1929. Za tekoči razred so vse srečke razprodane. Dobitke bomo izplačevali od 17. decembra dalje.

Za novo kolo bomo pravočasno priložili naročilnice. Srečke pridejo v promet po 10. decembru.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv Petra cesta št. 19.

Manjša tvornica usnja

14906

Z vsa opremo in inventarjem je naprodaj na prostovoljni javni dražbi pri sreskem sodišču v Daruvaru na dan 23. decembra 1929 ob 9. uri dopoldne. Cela kupnina ni potrebna. More biti tudi bančna garancija. Informacije daje Daruvarska štedionica u Daruvaru.

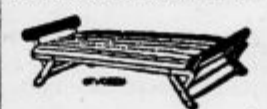

Jabolka po najnižji ceni prodaja Gospodarska zveza

Novosti Novosti Železna služinska Brozovič patent postelja zložljiva, s tapriranim madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, penziončiča, nočne službe in za potujoče osebe stane Din. 450.— Raspoložljiva po pošt-nem povzetju.

Lesena patent postelja zložljiva, s tapriranim madracom, zelo praktična stane Din. 280.—

Trodelni z volno polnjeni madraci stanejo Din. 750.—

Potem mam veliko zalogo puhastega perja kg po D 38.— čisto belo gosje kg po D 130.— in čisto beli puh kg po D 300.— in celo tapetniško in posteljsko blago.

L. BROZOVIČ Zagreb, Ilca 82.

Snežne čevlje

in galoše sprejema v popravilo tvrdka

M. Trebar Sv. Petra c. 5

Francoski pasovi za dame se dobijo samo pri tvrdki Adela Besednik Ljubljana, Salburgova 6.

Za Miklavža!

Plastenaste podloge za dežne plašče, dežne plašče, pešterine, galioše, snežne čevlje, Razne torbice, gamaše, itd. prodaja po izredno nizkih cenah

MARTIN JANČIGAJ LJUBLJANA Tavčarjeva 1 (naspr. kav. Evropa)

Olirija koks Danajška c. 44. Telefon 26-38

Tretorn

vrhnje čevlje in snežne čevlje

dames vsakdo kupuje, ker je postala ta znamka radi svoje odlične kvalitete in elegantne fazona ljubljencek vsega sveta.

Zahtevajte samo »TRETORN« vrhnje in snežne čevlje!

Sv. Miklavžu

se za nakup najboljših in najcenejših daril priporoča tvrdka

F. & M. Schmitt

Pred Škofijo 2 Ljubljana Lingerjeva 4

Bres posebnega naznanila.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nad vse ljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Oto Drelse

tovarnar in posestnik

dne 29. t. m. po dolgi, mukopolni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bo v nedeljo, dne 1. decembra 1929, ob 3. uri pop. izpred hiše žalosti, Trnovski pristan št. 26, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 29. novembra 1929.

Mara Drelse, soproga. — Otmar, sinček in vse ostalo sorodstvo.

Inseriraite v „Jutru“